

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 18 (849) GEGUŽES - MAY 5

• 1966 - JAUNIMO METAI • 15 ct.

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY •

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA •

TEL. 368-6813

Šeima dabar

IRENA GRABOŠAITĖ

Dažnai girdime ir skaitome sociologų tvirtinimus, kad šeimos, kaip visuomenės pagrindo, vaidmuo silpnėja ir kad su laiku šis vienetas visai išnyks. Negalime paneigti, kad šitos "socialinės ligos" simptomai vis aiškiau. Šeimyninių nesantaikų ir skrybių bei ištuokų skaičius nuolat didėja. Žmonės reikalauja įstatymų, kurie palengvintų ištuokų gavimą. Šventasis Tėvas yra susirūpinęs sparciai augančiu skaičium vedybinių anuliavimų prašymų, plaukiančių į Romą...

Kokios yra šių reiškinių priežastys? Gerai žinome apibūdinti vakariečių kaip materialistų-vartotojų visuomenės. Pasak Erich Fromm, žytaus amerikiečių psichoanalisto, mes išeikvojame tiek energijos ir laiko stengdamiesi įgyti įvertinimą ir pripažinimą visuomenėje už šeimos ribų, kad mums nelieka nei jėgų, nei noro tikrai pažinti ir mylėti savo šeimos narius. Kur anksčiau socialinė pozicija ir finansinė išlaikymą užtikrindavo šeimos galva, tėvas, šiom dienomis labai dažnai randame dirbančius ir net tarp savęs konkuruojančius abu tėvus, o vaikus paliktus vien Dievo valiai. Motina, nedirbdama už šeimos namų ribų, jaučiasi socialiai pažeminta ir stengiasi pirmą progą pasitaikius iš tokios būklės išsivaduoti. Vaikų auklėjimas vis daugiau ir daugiau paverdamas visuomenės organizacijom ir įstaigom. Dėlto tėvai nustoja autoritetą ir vaikų pagarbos bei meilės. Visai nenuostabu, kad tokioj aplinkoj pareigos jausmas šeimai silpnėja ir nyksta. Šeimos nariams sunku rasti bendrą kalbą televiziją išjungus. Vaikai, pirmą progą pasitaikius, stengiasi vienokiu ar kitokiu būdu nuo šeimos "židinio" atitrūkti ir savarankiškai tvarkytis. Su laiku jie, eidami tėvų pėdomis, kartoją jų klaidas...

Jei anksčiau mes instinktyviai linkdavome prie šeimos židinio, kaip prie malonios užuovėjos nuo gyvenimo audrų, tai šiandien taip pat instinktyviai nuo jo bėgame, nes jis yra tas nemalonus liudininkas, kuris mums primena asmeninį neįtakumą ir nesugebėjimą gyventi darniuose, artimuose santykiuose su kitais šeimos nariais. Mes taip išsibėgėję ir darbo ir gyvenimo tempą, kad bijome sustoti, ir todėl net laisvalaikį nuolat bėgame į visokių susirinkimų, sporto rungtynių, pasilinksminimų ir t.t. Būdami žiuorų rolių, galime patogiai užmiršti vidinį tuštumą, nemalonumus, juoba, kad ten iš mūsų nieko nereikalaujama, išskyrus piniginę auką ir tam tikrą pasyvų dėmesį vykstančiam veiksmui. Visai nepastebimai mes save visokiais būdais svaiginame, kol tampame automatais ir daiktų vergais. Mes tampame savo aplinkos aukomis ir kartu nuskriaudžiame savo šeimas. Tai dažnas reiškinys amerikietiškoje visuomenėje, kurioje vis tampa priaujungiasi ir lietuvių šeimos. Pastarosios vis daugiau atsija nuo lietuviškų tradicijų ir pasiduoja aplinkos įtakai.

Ar yra kokia nors galimybė pagerinti tą būklę? Būtų naivu galvoti, kad mes galime turėti žymios įtakos į bendrą visuomenės vertybių pažiūrą ir paversti dabartinį materialistinį gyvenimą idealistų pasauliu. Jeigu mes pripažįstame šeimos svarbą, vienintelė išeitis yra gelbėti padėti individualiai, savo šeimos aplinkoj. Turime apsispręsti tarp minios vertybių ir šeimos meilės. Ypač motinai turi labai rimtai įvertinti savo vaidmenį ir rasti atitinkamą išeitį šioj dilemoj. Būtų idealu sugebėti duot vaikams meilę ir reikalingą auklėjimą, tuo pačiu laiku tęsiant karjerą darbo srityje. Tačiau kyla klausimas, ar daugumas motinų turi pakankamai fizinį ir moralinių jėgų tai įvykdyti nenuskriaudžiant vaikų? Tai klausimas, į kurį turi atsižvelgti kiekviena motina individualiai pagal gyvenamas aplinkybes. Viskad, įsiekiant atsakymą į tą klausimą, motiniškos akys pirmiausia nukrypsta į šeimą, nes ji yra pagrindinis jos pašaukimas, ypač dabar, kai ir šeima yra atsidūrusi pavojuje. Kilmiausia motinos karjera, nežūrint įvairių vilionių, visdėlto lieka šeima.

Jeigu kiekvienas stengsis savo šeimą stiprinti ir išlaikyti, žymiai sumažins pesimistinę statistiką ir prisidės prie šeimos vienetų išlikimo.

Lietuvos auksą siūlė išdalinti

Išstius metus trukusios britų-sovietų derybų dėl Baltijos kraštų turto nutruko, nes abi pusės negalėjo susitarti. Sovietai laikėsi labai kietai, o britai irgi nebuvo linkę nusileisti, juoba, kad su toms derybomis yra susijęs ir okupuotų Baltijos kraštų pripažinimas. Britų spauda gana trumpai pranešė apie derybų nutraukimą, pridurdama, kad turintiesiems Baltijos kraštų bonus tereza maža vilties sulaukti pelningo pajamų. Kiek plačiau komentavo Londono "The Financial Times" 1966 m. balandžio 16 laidoj. Pasak jo, sovietai reikalauja Baltijos kraštų aukso, laikomo Londone, kurio vertė siekianti 5.7 mil. svarų sterlingų. Prie to sovietai esą prideda reikalavimą sumokėti 1.8 mil. sv. už kita įvairų turtą. Kitų Londono laikraščių žiniomis, britai reikalauja iš sovietų 12.4 mil. sv. kompensacijos už nusavintus turtus Baltijos kraštuose. Minėtasis "The Financial Times" rašo: "Užsienio reikalų ministerijos pareiškimas apie nutrukusias derybas paminėjo tikslai, kad šalys negalėjo susitarti abiem pusėm priimti na prasme. Atrodo, betgi, kad rusai buvo linkę sutikti su aukso išdaliniu bonu savininkams, bet Britanija reikalavo dar priedo grynais". Dėlto galbūt pakilo britų optimizmas, ir Baltijos bonų kainos prieš derybų nutraukimą gerokai pakilo. Vieną dieną pvz. Vilniaus bonai 100 svarų vertės buvo pašokę iki 62.10 sv. "Kaikas mano, kad dabar Britanija gali vienašališkai išdalinti Baltijos bankų auksą. Bet tai susidurtų su beveik nenugalimomis teisėmis kliūtims. Pagrindinė kliūtis būtų — tas auksas yra privati

nuosavybė. Baltijos valstybių centriniai bankai buvo privatijs koncernai. Jie buvo suvalstybinti sovietinės valdžios, bet Britanija, kuri niekad de jure nepripažino sovietinės Baltijos valstybių aneksijos, negali pripažinti nė suvalstybinimo. Anglų-sovietų sutarimas beveik neišvengiamai reikštų de jure sovietinės aneksijos pripažinimą. Jis implikuotų taigip pripažinimą sovietinės valstybės kaip bankų savininkės ir tuo būdu paruoštų aiškų kelią atiduoti auksui. Palikti nuošaliai susitarimą šia linkme ir bankų auksą išdalinti bonų savininkams, reikštų bent teorijoj, atimti ji iš vienos grupės privačių savininkų ir perduoti kitiems. Kai kurie Baltijos bankų direktoriai tebėra gyvi Vakaruose ir be abejonės jausių pareigą energingai priešintis tokiame patvarkymui."

Kad britų-sovietų derybos dėl Baltijos valstybių aukso yra susijusios su jų okupacijos pripažinimu, seniai buvo aišku. Gerai, kad tai aiškiai pasakė britų spauda. Tenka tik stebėtis lietuvių politinėmis viršūnėmis, kurios neinformavo pakankamai lietuvių visuomenės minimo reikalu. Mūsų visuomenė nėra pakankamai žinoma, ar daromas spaudimas į Britanijos vyriausybę, kad nepadarytų Lietuvai žalingo sprendimo. Atrodo, kad tokio pavojaus yra ir lietuvių visuomenės Vakaruose turėtų sukurti bei pakelti savo protesto balsą. Jo nebuvimas, atrodo, britams sudaro įspūdį, kad tėra gyvi tik keli buvę bankų direktoriai. Tai ne vien kelių direktorių, bet ir visų baltiečių rūpestis.

Pasaulinio garso skulpt. I. Mestrovic. Besimeldžianti motina. T. Eatono dovana Toronto meno galerijai

Reisgytė gavo Paleckio parašą

Australijos laikraščiai — "The Australian", "The Sun", "The Age" ir kt. plačiai aprašo, kaip balandžio 19 d. Sydney aerodrome nusileidus lietuviui su Sovietų Sąjungos delegacija į Tarptautinės Unijos kongresą Canberoje, apie 100 lietuvių su plakatais ir šūkiams pasitikti delegatų ir kaip 16 metų Jūratė Reisgytė šypsodamasi prisiveržė prie sovietinės delegacijos ir lietuvių parakalbio delegacijos vadovą Sovietų Sąjungos Aukščiausiojo Sovieto prezidiumo vicepirmininką J. Paleckį ir jį parašė, kad pasirašytų. Popierius iš Jūratės pačiuo kažkuris delegatas, pakio Paleckiu, kuris "signed with a flourish". Tuo tarpu lietuvių emė šaukti, kad jis pasirašė lietuvių lietuvių jaunimo petijoj Jungtinėms Tautoms ir tada Paleckis "turned away angrily".

"Daily Telegraph" bal. 20 d. laidoj idėjo nuotrauką ir aprašė, kaip Jūratė parašė "Top Red Tricked By Girl". Esą 16 metų Sydney lietuvaitė iš Greenacre, Mimosos lauve, pateikė Paleckiu lakštą, užlenktą už autografo knygos lapo. Mascot aerodrome buvo susirinkę daugiau kaip 50 lietuvių su antikomunistiniais plakatais. Apie juos vėliau Paleckis kalbėjo spaudos atstovams, kad tai karo nusikaltėliai: "Kiekvieno metu galėčiau pateikti laikraščiams pavardes ir adresus šių nusikaltėlių. Tvirtinimai, kad Sovietų Sąjungos vyriausybė buvo atsakinga už nužudymus tūkstančių asmenų be teismo sprendimo yra melas. O Australija leido tiems žmonėms skleist melą."

Pasak "Daily Telegraph", J. Reisgytė prasiskverbė pro sovietų pareigūnus ir įteikė Paleckiu autografo knygą. Pastarasis pasirašė kalbėdamas į Reisgytę lietuviškai. Po to demonstrantai, stovį už sovietų delegacijos gretų, emė šaukti. Reisgytės sesuo Gražina, 22 m. amžiaus, paaiškino australu spaudos atstovams, kad demonstrantai tuo būdu reikalavė laisvės Lietuvai, o Paleckis atsakė: "Lietuva laisva, bet jūs kvailiai." Sovietų delegacijos na-

riai pagaliau priėjo prie Paleckio ir nulydėjo jį lėktuvą.

J. Reisgytė pareiškė australu spaudos atstovams, kad Paleckio parašo gavimas buvo jos pačios sugalvotas. O petijoj, po kuria Paleckis padėjo parašą, taip skamba: "Condemn Russian colonialism in Europe, and restore freedom and independence to Lithuania."

Ką rašo sovietai?

Lietuvos gyventojams J. Paleckio klaidą Sydney tarptautiniame aerodrome pranešė "Pravdos" koresp. J. Jasnevo rašiny: "Damos su popieriaus lapeliais", atspausstas "Tiesoj" balandžio 26 d. Jame koliojami "perkeltieji asmenys", kuriems, girdi, vadovauja hitlerininkų agentai ir kurių damos trukdė Paleckiu spaudos konferencijai. Apie autografa J. Jasnevo rašo: "Bergždžiai žurnalistas prašė nekviestas viešias ne-trukdyti spaudos konferencijai — niekas nepadėjo. Staiga jų tarpe pasirodė elegantiškai apsirengusi mergina baltomis pirštinėmis, baltu rankinuku. Ji pasirobė pro australiečių žurnalistus tiesiog prie drg. Paleckio."

Atleiskite, norėčiau gauti jūsų autografa, — maloniai šypsodamasi, ji ištiesė svarų bloknotą ir iš anksto paruoštą pieštuką. Šios merginos vardas ir pavardė Jūratė Reisgis. Užimtas pokalbio su žurnalistais, drg. Paleckis atsakė maloniais žodžiais gimtąja kalba. Grakščiai žengdama, mergina pasitraukė. Tačiau nei drg. Paleckis, nei greta jo sėdėję australiečių korespondentai tuo momentu nežinojo, kuriuo tikslu buvo atėjusi ši mergina baltomis pirštinėmis. Autografo priėmė antitarybiams agentams tam, kad paskui galėtų išgalvoti mitą, esą, tarybinės delegacijos vadovas pasirašė... nešvarią "petijoj", adresuotą Suvienuytųjų Nacių Organizacijai lietuvių tautos atskalūnų ir išdavikų vardu..." Iš tokio prasarimo lietuvių skaitytojui belieka spėlioti, kas yra ta petijoj ir kokių tikslų ji (Nukelta į 8 psl.)

Prancūzijos užsienio politika

J. LANSKORONSKIS

Nerimas vyrauja ir užsienio politikoje. De Gaulle daugiau kaip prieš pusę metų (1965 m. liepos pradžioj) isakė prancūzų atstovams palikti savo kėdes Bendros Europos Rinkos pasitarimuose, jei partneriai nenusileis prancūzų tezėms. Derybos dėl žemės ūkio gaminių "bendroje rinkoje" tatau "mažųjų tarpe" kelia susirūpinimą dėl ateities...

Sąjunga su Maskva?

Ar jau dabar Europos pusiauvyra yra pasikeitusi? Daug kas tatau mėgina teigti. Esą De Gaulle, išeidamas iš Atlanto sąjungos, orientuojasi į kitą sąjungą. Pats De Gaulle pakartotinai patvirtino savo raštuose JAV prezidentui, jis tik išeinąs iš tos sąjungos karinės organizacijos. Viskad jis savo paskutiniuoju veiksmu ir savo sistematiška priešamerikine politika tą sąjungą griauia. Samonigai palikdamas pasaulį, kuriame Prancūzija gyvena visą pokarinį laiką, jis peržengė slenkstį į "kitą pasaulį", kuriame jis viliasi vaidinti jo ambicijas atitinkantį vaidmenį.

Brutalus žingsnis

Po virš pusės metų pertraukos Bruselio europinės institucijos se buvęs entuziazmas tolydžio pradeda išsėkti. Jis tuo labiau iseka, kad tas grįžimas sutampa su De Gaulle nauju šachmatiniu ėjimu: pasitraukimu iš S. Atlanto Sąjungos. Tą sprendimą Sąjungos nariams jis pranešė nepasitaręs nei su savo "vyriausybe", nei su parlamentu, kad ir kaip to parlamento dauguma jam yra klusni. Apie tokia savo intenciją buvo prisimines tik savo paskutinėj spaudos konferencijoj. Prie panašaus "vadovavimo" stiliaus prancūzai jau buvo pripratę seniai, bet ši kartą opozicijos vadai ir ypač spauda, išskyrus pro gaulistinę ir... komunistinę, susijaudino ne tiek dėl to akto principinės ir politinės reikšmės (prancūzų tarpe yra nemažai ir tokių, kurie tą antiatlantinę politiką valstybės "suverenumo" vardan gina), bet dėl tos politikos vykdymo metodo. Nepaisant mandagaus, korektiško tono laiškuose JAV prezidentui ir memorandumuose kitiems sąjungininkams, generolas visus, savuosius ir svetimus, apstulpino savo brutalumu ir panieka sąjungininkams, panieka savai viešajai nuomonei.

Be abejonės, jau seniai buvo žinoma, kad De Gaulle buvo seniai nusistatęs Prancūzijos karinės pajėgos išjungti iš atlantinės sąjungos gynybos sistemos. Buvo galima tačiau vilkti, kad toks, kad ir vienašališkas, sprendimas nebus padarytas nepasitarus su Vašingtonu ir su kitomis sostinėmis. "Geriau be Prancūzijos..." Didelė prancūzų visuomenės dalis galvoja, kad Prancūzijos atskilimas nuo Atlanto S-gos yra žalingas ir smarkiai pažeidžia vakarų bendrą solidarumą. To atskilimo oficialiai skelbiamų ar spėjamų priežasčių šiam rašiny neminėsiu. Tuo tarpu peranksti spėlioti ir dėl įvairių to akto pasekmių — principinių, techninių, politinių. Galima tik paminėti kelias pagrindines temas, kurios audroja politiniuose sluogsiuose, visuomenėje, spaudoje.

Visi Atlanto Sąjungos Europos sąjungininkai, kol kas laikosi vieningai. Apgailėstaudami, kad "išcentrinės jėgos" gresia sąjungai, bet jį esą reikia išlaikyti dabartinėje formoje: geriau Atlanto S-ga be Prancūzijos, kaip visai be Atlanto S-gos (Erhardo formulė). Negalima tačiau abejoti, kad Prancūzijos iškritimas iš Atlanto S-gos atsilieps ir dabartinę Europos pusiauvyrą. Pirmiausia reikės milžiniškų pastangų — mora-

linių ir medžiaginių persiorganzuojant (štabų, tiekimo, kariuomenės dalinių ir kitų evakuacija ir kitose buveinėse įkurdinimas). Vokietijos problemų kompleksas jau dabar, rodos, iškyla kitąj plotmėj, bet tuo tarpu europinių sąjungininkų tarpe ji vyraus, o sunorminimo nutruko. Vėliau atsižvelgdamas į kritika, ypač iš žemės ūkio organizacijų pusės, prezidentas leido savo ministeriams ir komisijų nariams vėl dalyvauti derybose bei pasitarimuose.

Ar jau dabar Europos pusiauvyra yra pasikeitusi? Daug kas tatau mėgina teigti. Esą De Gaulle, išeidamas iš Atlanto sąjungos, orientuojasi į kitą sąjungą. Pats De Gaulle pakartotinai patvirtino savo raštuose JAV prezidentui, jis tik išeinąs iš tos sąjungos karinės organizacijos. Viskad jis savo paskutiniuoju veiksmu ir savo sistematiška priešamerikine politika tą sąjungą griauia. Samonigai palikdamas pasaulį, kuriame Prancūzija gyvena visą pokarinį laiką, jis peržengė slenkstį į "kitą pasaulį", kuriame jis viliasi vaidinti jo ambicijas atitinkantį vaidmenį.

I toki "revoliucini sąjungos apvertimo" požiūrį reikia žiūrėti kiek blaiviau. Tarptautinių jėgų santykiuose prancūzų diplomatijos svorio nereikia perdėti. Reikia tiksliau įžvelgti reikšmę politikos, kuri galėtų sekti dar tik iš spėjamo "susiklausymo" Maskvos ir Paryžiaus. Maskvos įtaka visame pasaulyje yra didelė. De Gaulle tik mano, kad jis tą pasaulį veikia. Daug Maskvos pasaulinių užmačių praslenska pro Paryžių, kuris sovietams įdomus tik tiek,

kiek jis eina prieš Vašingtoną ir sprogdina Atlanto s-gą. Be to, reikia atsižvelgti ir į tai, kas praeityje jau pasiekta. Ne viską iš tos praeities galima išbraukti. Daug kas gali tęstis, kad ir pvz. Europos jungimas. Šis smūgis nėra pirmutinis, turbūt ir nepaskutinis. Europa, kad ir šlubuodama, vis eina pirmyn. Europinės idėjos išbraukti jau nebegalima. Pagaliau ir prancūzų demokratija viena dieną gali atsispeikti ir vienvaldytės netoleruoti. Toks demokratijos posūkis nėra atmetinas.

Gaulistai ir komunistai

Tas klausimas iškilo ir dabartiniame parlamente. Socialistai pareiškė: "Valstybės galva pats vienas nusprendamas atitraukti Prancūziją iš Atlanto s-gos, pažeidžia krašto išpareigojimus sąjungininkams, užangažuoja mūsų ateitį, sujaukia mūsų bendrąją politiką be svarstymo nei parlamente, nei dargi vyriausybėje". Esą toks sprendimas verčia amerikiečius savo jėgas skubiai atitraukti, silpnina kolektyvinį saugumą, favorizuoja branduolinių ginklų išlaikymą, padrasina Vokietijos atsiginklavimą, kuri dėl tos priežasties tampa svarbiausia Amerikos sąjungininke.

De Gaulle politiką, žinoma, remia komunistai. Gaulistų ir komunistų balsų maišymas nėra naujiena. Jau IV Respublikos laikais gaulistinio sąjūdžio ir komunistų balsais buvo paskandinta Europos Gynybos Bendruomenė ir nevienu kartą buvo nuverstos vyriausybės.

Savaitės ivykiai

SOVIETŲ SAJUNGOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIS A. GROMYKO APLANKE POPIEŽIŲ PAULIŲ VI. Pasikalbėjimas truko 45 min. popiežiaus bibliotekoje. Tai buvo pirmas sovietinio ministerio apsilankymas Vatikane. (Praeitios savaitės "T2" apžvalgoje nebuvo spėta pakeisti priešingos informacijos, gautos iš laikračių laikraščių). Pasikalbėjimo turinio nė viena pusė nepaskelbė. Vėliau spaudos konf. liestasamas vizitą, Gromyko pareiškė: "Mes jaučiame, kad visi turi susivienyti bei įsiekoti tarptautinės įtampos sumažinimo ir taikos, nežūrint skirtingos ideologijos ir religijos."

Pagal informacijas iš diplomatinių sluogsių, šūkis "Europa europiečiams" buvusi Gromyko besikartojanti tema pokalbiose su Italijos vyriausybe.

Bažnyčios atstovai pareiškė, kad nėra jokio pasikeitimo Bažnyčios laikysenoje komunizmo atžvilgiu. Tyliai tik pripažįstama, kad Vatikano santarybos dviasia išeiti į pasaulį ir popiežiaus siekimas palengvinti tikinčiųjų būklę už geležinės uždangos gali ryšius tarp Bažnyčios ir sovietinio pasaulio padaryti naudingais.

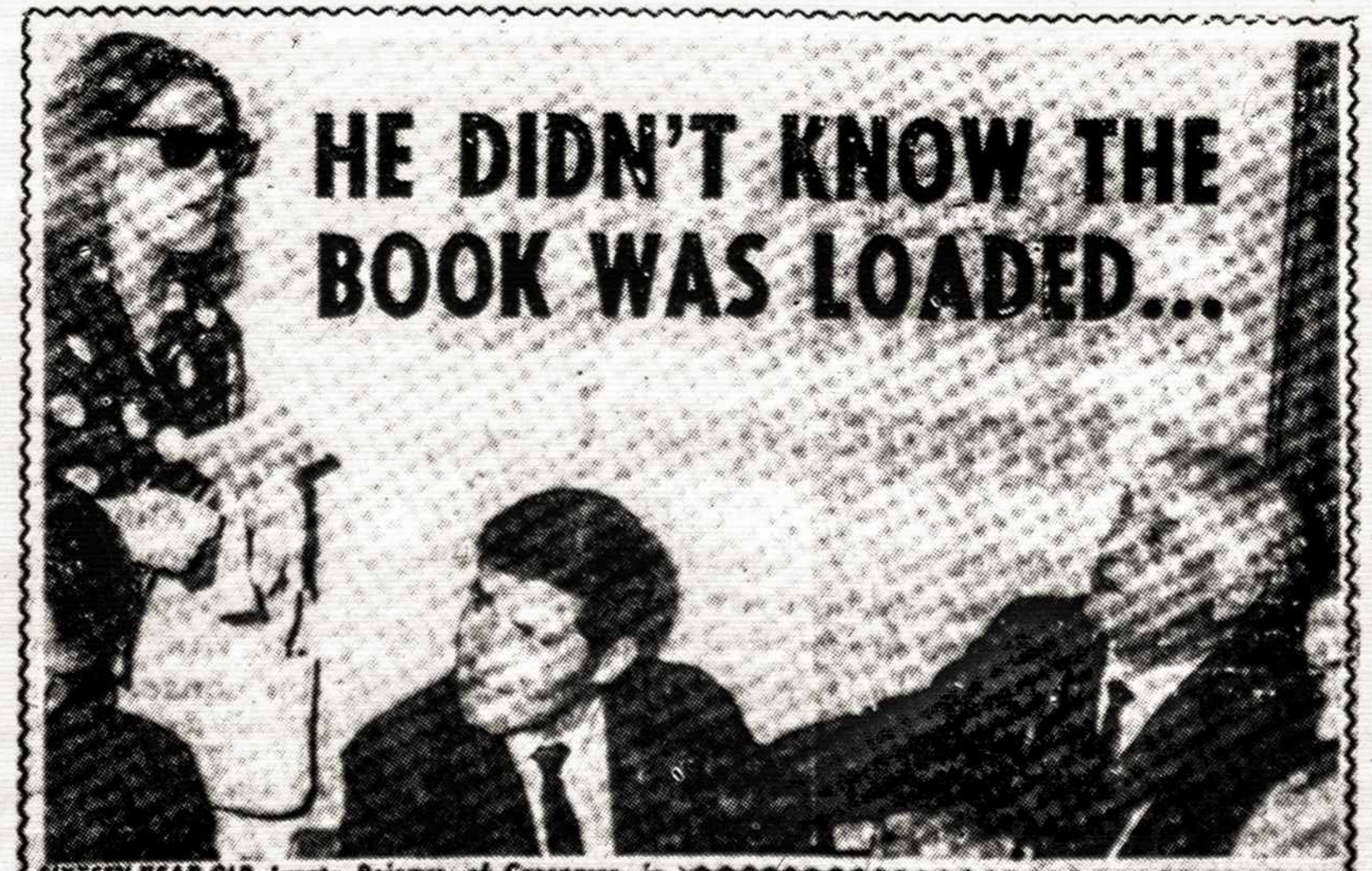
Prasidėjo pasitarimai tarp Britanijos ir buv. kolonijos Rodezijos. Atrodo, abi pusės nori santykius sunormalinti. Premjeras Wilsonas pasitūrė Oliver Wright, privatinį sekretorių, į Rodeziją ir P. Afriką pasitarimams. Rodezijos premjeras pareiškė, kad joikių esminių nuolaidų nedarys.

Londone lankėsi JT sekretorius U Thant dėl alyvos blokados Rodezijai vykdymo. Pasak jo, Bri-

tanija ir JT turinčios dirbti sutartinai, kad pašalintų pavojus. Tai netiesioginis priminimas, kad JT padės apspręsti Rodezijos kolonijos ateitį.

Rodezijoje policija nušovė 7 teroristus srityje į šiaurę nuo Salisbury, sostinės. Paimta ginklų ir sviedinių, kurie yra sovietų ir kiniečių gamybos. Teroristai prisipažino, kad atvyko iš Zambijos. Taip pat rasta ir komunistinės literatūros.

Iškilo nauji ginčai dėl atominių ginklų Vašingtone, kai "N.Y.T." paskelbė, esą amerikiečiai neduos V. Vokietijai atominių ginklų. Tai padaryta remiantis spėliojimu, jog vokiečių apginklavimas skaldytų Atlanto Sąjungą. Valstybės sekr. Dean Rusk paneigė šią žinią ir paaiškino, kad tas reikalas tebėra svarstomas. Bonnos parama Vašingtonui vedant ginčus su Prancūzija yra svarbi. Tai gali turėti įtakos santykiams su V. Vokietija. (Nukelta į 9 psl.)

Tokia nuotrauka buvo paskelbta Australijos spaudoje. Kairėje matyti Jūratė Reisgytė, einanti pas J. Paleckį, sėdintį dešiniajame krašte

Laidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaktorius: k. dr. Pr. Gaidamavičius; pavaduotojas: A. Rinkūnas
Metinė prenumerata \$5, pusmetinė - \$3. Rėmėjo metinė prenumerata \$10
Adreso pakeltimas - 25 ct.

Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostatais. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland - Lithuanian Weekly

Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc
Subscription rates: \$5 per year, \$3 per 6 months.

Deadline for advertisements - Thursday
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368-6813

RELIGINIAME GYVENIME

* Popiežius Paulius VI nu-
siuntė sveikinimą kard. Višins-
kiui, išreikšdamas viltį, kad
Lenkijos, kaip krikščioniškos
valstybės 1000 metų sukaktis,
pasitarnaus didesniai krašto
pamaldumui bei saulėjai. Komu-
nistinės valdžios Lenkijoje
neįsileidžiamas, jis pareiškė,
kad bent "savo dvasia dalyvau-
ja" visose Lenkijos iškilmėse.
Suvaržius maldininkų įvažiavi-
mą Lenkijoje, nutarta tos šven-
tės minėjimą surengti Romoje.
Gegužės 12 d., Maria Maggiore
bazilikoje bus atšaukiamos Mi-
šios už visus geležine uždanga
atitvertus katalikus; geg. 13 d.
vysk. L. Rubin, besirūpinęs len-
kų išeivija, ves procesiją į Koli-
žęjū, o ten su tikinčiais eis
Kryžiaus Kelius; geg. 15 d. pats
Sv. Tėvas auko iškilmingas Mi-
šias Sv. Petro bazilikoje, kurių
metu tars žodį Lenkijai; geg. 16
d. popiežius apsilankys Popieži-
sko Lenkų Kolegijoje, Romoje,
lenkų kunigų ir klierikų tarpe
atšventis krikščioniškosios Lenki-
jos šventę. Jau dabar šimtai
Lenkijoje neįsileistų lenkų iš
įvairių pasaulio kraštų plaukia į
Romą. Ypač daug maldininkų
ruošiasi vykti iš Čikagos ir De-
troito.

* Kard. Fernando Cento pra-
nešė, jog II Vatikano santar-
bos užbaigimo laikotarpis, turė-
jęs baigtis Sekminėmis, geg. 29
d., yra pratęsimas iki Marijos
Nekalto Prasidėjimo šventės,
gruodžio 8 d. Jis užsiminė apie
galimybę, kad 1967 m. gali būti
paskelbtas jubilėjiniais metais,
švenčiant 1900 metų sukaktį
nuo šv. Petro nukankinimo.

* Kardinalas Heenan, kalbė-
damas Britanijoje anglikonams,
pareiškė, jog remsiang anglikonų
kunigų šventimų klausimo per-
žiūrėjimą su sąlyga, "kad tyri-
nėjimai būtų atliekami nesuke-
liant klaidingų vilčių ar kirvi-
čių". Popiežius Leonas XIII savo
1896 m. išleistoje bulėje paskel-
bė, jog, pagal istorinius tyrinėjimus,
anglikonų šventimai nesą
tikri.

* Freiburgo ir Rottenburgo
vyskupijų katalikai daugiau ne-
bus įpareigoti dalyvauti Mišiose
ty bažnytinį švenčių metų, ku-
rios nėra kartu ir valstybinės
šventės. Tokių švenčių skaičius
įeina: šv. Juozapo - kovo 19 d.,
šv. Petro ir Pauliaus - birž. 29,
Zolinė - rugp. 15 d. ir Nekalt
Prasidėjimo - gruodžio 8 d.

* Riodežaneiro kard. Jaime
de Barros Camara, palengvinda-
mas kunigų trūkumo problemą
savo vyskupijoje, pradėjo naują
bandymą. Miesto parapijos su-
skirstytos į dvi zonas, kurių
kiekvienai vadovauja vyskupas-
pagalbininkas, gyvenas bendra-
butyje su kunigais. Dienos metu
visi vyksta darbuotis į paskirtas
parapijas. Tokiu būdu yra gali-
mybė pagal reikala kaitalioti
kunigus iš vienos parapijos į ki-
tą be sunkumų, o tikintieji vi-
suomet gali prisitaikyti būdinti
kunigų bendrabutyje.

* Oklahomos vyskupijos kunigams
buvo išsiuntinėtis ankstes
su klausimais, kaip reikėtų per-
tvarkyti kunigų apstatavimą.
Pagal gautus atsakymus buvo

paruoštas sekantis planas: kuni-
gai turi būti kaitaliojami; klebo-
no-vikaro sistema keistina dvi-
jų pilnateisių bendradarbių sis-
tema; pasauliečiai turi užimti vi-
sas vietas, nereikalaujančias ku-
nigystės šventimų; vyresniškum-
mas neturi būti paisyamas kunigų
darbo paskirstyme; jauni kuni-
gai neturi būti toje pačioje
vietoje ilgiau kaip 3 metus ir
turi įgyti praktikos tiek miesto,
tiek kaimo apaštalavime; nei
vienas kunigas neturi būti toje
pačioje vietoje ilgiau kaip 10 ar
12 metų; visiems kunigams turi
būti leidžiama išeiti į pensiją
sulaukus 65 metų, o privaloma
- sulaukus 70 metų; pensinin-
kai turi būti pakankamai apmo-
kami ir parapijos kunigų atos-
toga metu turi pagelbėti parapi-
jose. Šis planas bus svarstomas
neuzilgo įvykstantiems tos vys-
kupijos kunigų suvažiavime.

* Dom Eugenio Sales, paste-
bėjas, kad per eilę metų nebėra
pakankamai pašaukimų į kon-
templiatyvius seselių ordinus,
surengė savo vyskupijoje esan-
čių tokių ordinų vienuolėn
kursus, kuriais susidomėjo ir ki-
ti Brazilijos vyskupai. Dom Eu-
genio Sales pirmiausia davė vi-
somis kontemplatyvioms vienuo-
lėms leidimus išeiti iš savo vie-
nuolynų ir susirinkti bendrai
vienamė pastate paskaitoms.
Joms kalbėjo teologas dr. Jose
Romer, psichiatras kun. Walfri-
do Teppe, Motina Antonieta Ma-
ria ir Motina Irany Bastos, kuri
yra Brazilijos vyskupų konferen-
cijos patarėja moterų klausimais.
Buvo pabrėžtos šios mintys:
1. Tokios seserys turi daly-
vauti visoje liturgijoje kaip ir
kiti žmonės, t. y. visos užtvoros
tarp jų ir pamaldas laiknčio
kunigo turi būti panaikintos. 2.
Kontempliatyvių gyvenimas tur-
i pasilikti koks yra buvęs. 3.
Seserų dvasinis gyvenimas rei-
kalauja konkretaus dvasinio
maisto, todėl jos turi būti labai
artimai dalyvauti pastoracinio-
se Bendrijos darbuose. 4. Pana-
šūs kursai turi būti rengiami kas
metai, kur jos galėtų svarstyti,
kaip aktyviai prisidėti prie pa-
saulio atnaujinimo. 5. Kontem-
pliatyvioms seserims turi būti
leista susitikti ir kalbėtis su ak-
tyviame gyvenime besidarbuo-
jančiomis seserimis.

* Lietuvos Bažnytinės provin-
cijos sukaktis. Šių metų balan-
džio mėn. suėjo 40 metų, kai bu-
vo įsteigta Lietuvos katalikų
bažnytinė provincija. Ji įsteigta
tarpininkaujant Sv. Sosto viza-
toriui arkivyskupui Jurgui Ma-
tulaičiui, MIC. Tuomet žemaičių
vyskupija buvo padalinta į tris
vyskupijas: Kauno, Panevėžio ir
Telsių. Iš Seinų vyskupijos da-
lies sudaryta Vilkiškių vysku-
pija, o iš Vilniaus vyskupijos da-
lies - Kaimiškoji vyskupija.
Vokiečių Varmijos vyskupijai
priklausantis Klaipėdos kraštas
atiduotas Telsių vyskupo juris-
dikcijai.

* Arkiv. L. Centoz, Sv. Sosto
vicekamerlingas, buvęs Lietu-
vos apaštališkos nuncijus, 1940
m. bolševikų išvarytas, amžiumi
jau senutėlis, bet Italijoje jis
nuolat bendrauja su lietuviais,
lankosi Sv. Kazimiero kolegijoje,
jos viloje prie Tivoli bei mū-
siškių parengimuose. K. J. Stš.

GEDIMINAS GALVA

Komunizmas ir tautų laisvė

Tautiniu klausimu 23-čiamė
kompartijos suvažiavime kalbėjo
Lenino ir net Stalino žodžiais. Jie-
du siekė to paties tikslo: tautų
jungimo rusų tauton, t. y. mažų-
jų tautų išnaikinimo. Stalinas šio
tikslą siekė nepaisydamas prie-
monių. Jis perkeldinėjo tautas,
sklaidė, naikino jų savivaldą ir jų
savaimingumą žymes. Šiuo keliu
ėjo carinė Rusija, juo dar spar-
čiau žygiuoja raudonoji imperija,
kurioje rusai jau pasiekė pusę
krašto gyventojų.

Ir Brežnevas kalba apie tautinę
formą, socialistinį turinį, kaip ir
jo pirmtakai. Jis skatina kurti
"daugiatautiškos tėvynės gero-
ve", kuria čia naudotasi didžioji
tauta, primateinti kitoms tautoms
ne tik savo kultūrą, bet ir kalbą.

Puola išsivius

Pažiūrėkime, kaip "daugiana-
cionalinė" draugystė aptaria A.
Sniečkus savo aimanose kompar-
tijos suvažiavimui š. m. kovo 31 d.
Mes skyrėme ir skiriame nuolatinę
dėmesį, kad būtų praktikoje teisingai
vykdoma lenininė nacionalinė politi-
ka ir visokeriopai stiprinama tautų
draugystė. Aktyviai įgyvendindami
socialistinio internacionalizmo idėjas,
mes aktyviai kovojame prieš įvairius
buržuazinio nacionalizmo pasireiški-
mus...

Pastaruoju metu imperialistinė pro-
paganda pradėjo stipriai pulti tary-
binių tautų vienybę, siekdama sukel-
ti savitarpio nepasitikėjimą, visoke-
riopai kurdama nacionalistines
nuotaikas. Šiame provokaciniame dar-
be imperialistai naudoja savo tarnus,
jų tarpe ir lietuviškuosius buržuazi-
nius nacionalistus. Imperialistinė pro-
paganda vėl kelia nuvalkiotą vadinamo-
jo Pabaltijo tautų "išvadavimo"
klausimą. Ji visokiais būdais stengiasi
šmeižti lietuvių tautą, laisvanoriškai
pasirinkusią tarybinį socialistinį vysi-
mosios kelią.

Tačiau imperialistinės propagandos
pastangos nieko neapgaus. Lietuvių
tauta žino, ko verti Amerikos imperia-
listų kėsiai. Ji mato, kaip įžiliai Ame-
rikos imperialistai siekia įamžinti ko-
lonializmą, kaip geležimi ir krauju
mėgina įtvirtinti savo viešpatavimą,
kokiais piktadarėmis jie šiandien daro
Vietnamo žemėje.

O tikrąjį užjūrio "vaduotojų" veidą
Lietuvos darbo liaudies seniai atpaži-
no. Buržuaziniai nacionalistai ne pir-
mą kartą parduoda Tėvynę. Ypač uo-
liai jie tai daro antrojo pasaulinio ka-
ro metais, ištikimai tarnaudami hit-
leriniams grobikams, padėdami jiems
plėsti Lietuvą, žudyti jos gyventojus.
Nacionalistų tarpe ir šiandien yra ne
maža karinių nusikaltėlių, kuriems

tik Amerikos imperialistų globos dė-
ka iki šiol pavyksta išvengti pelyno
atpildo. Jie ir dabar atvirai remia
krivinius Amerikos kariuomenos nusikal-
tėjimus Vietname, ragina lietuvių emi-
grantų jaunimą stoti į baudžiamuosius
būrius ir netgi drįsta įžiliai teigti,
kad girdi, keltas į Lietuvą einas...
per Vietnamą. ("Tiesa", IV.2, nr. 77)

Dėl šio batų laižymo rusui te-
galima pasakyti, kad nusikaltėlio
sąžinė prabilo. Juk A. Sniečkus
grovių nepriklausomos Lietuvos
pamatus, ruošė kelią lietuvių tau-
tai pavergti. Jis talkino rusams
savo tautai naikinti. Ir jei jis šne-
ka apie karo nusikaltėlius, tegu
žvelgia į savo darbus ir... suras
tikrąjį tautos nusikaltėlį.

Tobulai atvirkščiai

L. Brežnevas aštriai kaltino va-
karičius, ypač JAV-ies imperia-
lizmą, o didžiulius imperializmo
tvirtovę - Sovietų S-gą laiko pa-
vergtų tautų laisvintoja.

Tarybų Sąjungos Komunistų parti-
ja laiko savo internacionaline parei-
ga ir ateityje visomis priemonėmis
remti tautų kovą už galutinį išsivadą
iš kolonijinės ir neokolonijinės
priespaudos...

Gyvenimas rodo, kad kova už sociali-
nę pažangą ir nacionalinę nepriklau-
somybę yra tuo sėkmingesnė, kuo la-
biau susitelkusios išsivadavusios ša-
lyse visos patriotinės, pažangiosios,
demokratinės jėgos. Šioje kovoje ak-
tyviai dalyvauja komunistai - pasiau-
kojantys kovotojai prieš imperializ-
mą, už liaudies interesus. Kur tai už-
mirštama ir net persekiojami komu-
nistai, ten, be abejo, daroma žala na-
cionalinės nepriklausomybės ir laisvės
stiprinimui. (T. p.)

Jis laiko tautų laisvinimu, jei
naujai sukurto valstybės tarnau-
ja ne tiek vadinamam komuniz-
mui, bet sovietų imperializmui.
Ir čia jis patenka į naują prieštara-
vimą. Savo krašte tautiškumą
laiko forma, o sveturi internacionali-
nalinio komunizmo persekiojimas
jau daro žalą tautinei nepriklau-
somybei. Šis prieštaravimas so-
vietus privertė pralaimėti Afrikoje
ir kitose srityse.

Dar didesnį pasimetimą rodo
jo samprotavimai apie tarptautinę
politiką, puolimas JAV ir Fe-
deracinės Vokietijos, kai A. Gro-
myko, užsienių reikalų ministre-
ris, š. m. balandžio 2 d. pasakytų
je kalboje siūlė su vokiečiais pa-
gerinti santykius.

Žemo lygio kalba

23-čiamė kompartijos suvažiavi-
me dalyvavo 4.943 atstovai, ku-

rių 56% baigė augštąjį mokslą,
o 24% tebestudijuoja. Šiai audi-
torijai Brežnevas perskaitė žemo
lygio pranešimą, kuriame, atme-
tus tuščiažodžiavimą, paviršuti-
nišką propagandą ir beveik per
pusę šimtmečio kartojamus, bet
atgyventus teigimus, terasime ap-
skritą nulį. Jokių polėkių, jokių
naujų minčių. Iš kalbos išryškė-
jo, kad Rusija, komunizmo prie-
dangoje, vykdyd imperializmą.
Ką jis žadėjo gyventojams? Daug
bendrybių, į kurias jau atkando
dantį ne tik rusų pavergtosios
tautos, bet ir patys rusai.

Apie žemės ūkį jis kalbėjo, lyg
būtų rajono agronomas. Žemės
ūkio politika nutylėta, išskyrus
žinomus reikalus. Kolchozai bū-
sią pertvarkyti ne gamybai ska-
tinti, bet kompartijos atramai su-
tvirtinti. Jis žadėjo sustiprinti
sovchozus ir kolchozus, jų įtaką,
greičiausia sklypininkų saskai-
ton, kurie išlaiko arti pusės kraš-
to gyvulių.

Vasario 20 d. kompartijos cent-
rinio komiteto paskelbtas penk-
mečio planas, nežiūrint kaikiurių
spragų, buvo ryškesnis už kom-
partijos sekretoriaus samprotavi-
mus.

L. Brežnevas negailėjo bendry-
bių gyventojų gerovei ir kultū-
rai kelti, paminėjo pramonės ga-
minių žemą kokybę, butų trūkumą
ir kitas negeroves, kurių nei-
šdriso nutylėti. Jam turėjęs
sustiprinti kompartijos įtaką, ku-
ri jau neproletariška. Komparti-
ja turi 12,5 mil. narių, t. y. 5,4%
visų gyventojų. Joje lemiantį
vaidmenį turi tarnautojai, suda-
rantys 46%, darbininkai -
38%, o žemdirbiai - tik 16%,
nors pastarųjų skaičius nustelbia
darbininkus ir tarnautojus.

Suvažiavime dalyvavo ir užsie-
nio 86 partijos, tačiau daugelis
krašto buvo atstovaujami tik iš
vardo. Kova prieš Pekingą ne-
baigta. Maskva, nežiūrint didelių
pastangų komunizmui vadovauti,
vargu beatsieks praeityje turėtos
įtakos. Šiuo metu ji tenkinasi
praieities išbėgėjimu, kuris, lyg
vėjo genamos bangos, lūžsta pa-
siekusios seklumą. Komunizmas
atsidaužia į žmogaus prigimtį, jo
siekiama būti laisvu savo gyveni-
mo kalviu. Sovietai dar kartą
bandė pakartoti istorinę klaidą:
mažumas valią primesti daugū-
mai. Daug tokių bandymų randa-
me praeityje. Ir sovietinio ban-
dymo, nežiūrint didelio polėkio
užvaldyti pasaulį, laukia tokia
pat lemtis.

JAUDINANTI ŠNIPŲ VEIKLA

Frontuose kariai, štabuose šnipai

Sov. Sąjunga, vadovaujanti žvalgy-
bos jėga; paveldejo iš carinės Ru-
sijos komplikuoja slaptosios tarnybos
aparata, ji padidino bei pagerino.

Prieškarinis sovietų špionžas buvo
gudriai ir tiksliai organizuotas, ypač
sumaniai vadovaujamas, nors dažnai
keitėsi direktoriai ir turėta dažnų
veiklos pasikartojimų. Iš viso Krem-
lius turėjo šešias didžiules žvalgybos
organizacijas: penkios veikė skirtingo-
se srityse, o šeštoji turėjo strateginį
žinių visumos įvertinimo uždavinį. Pa-
staroji buvo vadinama slaptojo komu-
nistų partijos centro komiteto de-
partamentu, žinių perdavėju politbiu-
rui ir c. komitetui iš žvalgybos agen-
tūrų.

Tarp penkių veikiančių agentūrų
ketvirtasis biuras buvo irgi svarbus
bei įtakingas. Jis priklausė Raudono-
sios Armijos generaliniam štabui ir
vidaus reikalų komisariato užsienio
departamentui, vadinamajai NKVD.

Trečiasis skyrus tvarkę politinę žval-
gybą užsienio komisariate su padali-
niu Tasse, oficialioji žinių agentūra,
kurios korespondentai užsienio kraš-
tuose atlieka dvejopą vaidmenį. Liku-
sios skyrėsi sudarę pramoninės ir pre-
kybinės žvalgybos užsienio prekybos
departamenta. Taip pat veikė ir komu-
nistų internacionalo žvalgybos apar-
tas, kurio centras yra Maskvoje su
skyrtais legaliai ir nelegaliai veikian-
čiose komunistų partijose įvairiose
kraštuose.

Sovietinis junglins gerai derinosi
ir išplėtė nuostabų agentų tinklą sve-
tur. Tai buvo profesionaliai šnipai ir
entuziastiškai civiliniai agentai, parinkti
iš vietinių partijos narių ar sovietų
simpatikų. Sakoma, kad Kominternio
štabe Maskvoje yra 400.000 asmenų
kartoteka. Registruoti, manoma,
gyvendami plačiame pasaulyje, gali
vieną ar kitą laiką, vienaip ar kitaip
pasitarnauti sovietinei žvalgybai.

Sovietinė slaptoji tarnyba išsiskyrė
ir dėlto, kad mokėjo sumaniai megzti
pinkles ir šamokslus. Derindama
įprastą špionražo veiklą su politiniais
šamokslais, slaptoji tarnyba dėl savo
žiaurumo ir plačios apimties, pralen-
kė laisvųjų kraštų žvalgybas.

Apelsinas dešinėj rankoj
1938 m. rudenį į Ženevą Švei-
carijoj atvyko anglas, įjėskantis
moters su tinkliniu maišeliu ir
žaliu ryšulėliu jame, laiknčios

apelsiną dešinėj rankoj. Džentel-
menas buvo pasipuošęs baltu
kneliniu ir rankose laikė diržą.
Žinantį pigiusius filmus nesun-
kiaai galėjo spėti, kad tai buvo šni-
pai. Sovietinis šnipų instrukto-
rius, paruošdamas tokį pasimat-
ymą arba turėjo labai lakia vaiz-
duotė arba puikiai buvo išstudiją-
vęs minėtuosius filmus.

Prie centrinio pašto moteris at-
vyko nustatytu laiku. Ji buvo ga-
na plona, vidutines išvaizdas,
apie 30 metų amžiaus, patrauk-
lios figūros ir gražių kojų. Plau-
kai sušukuoti į viršų, suknėlė pa-
prastutė. Ji, visai nesizvalgyda-
ma, tiesiai priėjo prie besinervi-
nancio jauno vyro ir perdavė me-
lodramišką s l a p t a ž o d i, kvailą
klausimą, į kuri ji susilaukė ir
atitinkamai kvailo atsakymo.

"Atsiprašau", tarė ji, "bet kur
jūs pirkote šį diržą".

Jaunuolis, vadinamas Džim,
buvo Alexander Foote, gimęs Bri-
taniijoje, kovojęs respublikonų
pusėje Ispanijos civilinio karo
metu. Moteris vadinosi Sonia,
nors tikroji pavardė buvo Ursula
Maria-Hamburger Schultz. Ji bu-
vo paskirta vykkti į "Siciliją", kuri
iš tikro buvo Šveicarija. Džim
buvo užverbuotas Londone už
\$300 savaitinio atlyginimo, nors
jis neturėjo jokių reikalingų kvali-
fikacijų šnipo profesijai. Džim,
Sonia ir jų draugai buvo marionė-
tos, šokinamos iš 19 nr. Zna-
mensky g-vės Maskvoje, kur ket-
virtuoji biuro direktorius turėjo
savo būstinę. Betarpiški nurody-
mai jiems buvo duodami Ženevoje
iš vieno namo arti observatori-
jos Bellevue vietovėje. Tame na-
me gyveno Albertas.

Kas tas paslaptingasis Albertas?

Albertas buvo Alexander Ra-
do, tarptautinio masto vengru
kartografas ir žinomas Geopress
Šveicarij žemėlapių leidyklos daini-
ninkas. Leidykla jam buvo tik
priedanga špionražo darbui, kur
jis vadovavo ypatingam šveicaru
"rateliui". Rado buvo trumpas,
apvalus, nedidelio ūgio, apskrito,
malonaus mokslininko išvaizdos
veido. Artūras Koestleris, žino-

masis knygų autorius, Rado paži-
mones gerai, bet ne kaip šnipą, o
žmogų ir draugą, kurio namuose
jis galėjo puikiai paviešėti ir įdo-
miai pasikalbėti. Koestleris visa-
da sentimentaliai kalba apie Ra-
do.

"Jis buvo švelnus ir šiltas iš
prigimties", prisimena Koestle-
ris, "bet labai drovus ir slopinas
asmeniškų santykių, kaip pa-
prastai mokslo žmonės būna, taip
pat išsiblaškęs ir nevykęs savo ju-
desiuose".

Iki 1937 m. Rado gyveno Pary-
žiuje, kur jis vedė mažąją spau-
dos agentūrą, susidedančią iš
dviejų kambarių Rue de Fan-
bouro St. Honore. Jis buvo pa-
siųstas į Šveicariją suorganizuoti
naujo tinklo. Iki tol Raudonoji
Armija daugiausia priklausė nuo
sovietinių karinių atstovybių pra-
nešimų ir nuo "aparato", komu-
nistinio internacionalo pasaulinės
špionražo rankos. Ketvirtasis biu-
ras turėjo ir savo patikėtus žino-
vus, kaip kpt. Bykov JAV ir gen.
Kiritsky Hagoje palaikyti ry-
šiams su "aparato" civiliniais
agentais. Tačiau darbas vyko ne-
tvarkingai ir tik protarpiais davė
rezultatų. Ir taip šis nepakanka-
mai organizuotas tinklas buvo
smarkiai sukrėstas 1937 m. vyku-
sio krašto viduje valymų ir po to
vykė agentų pabėgimai į užsienį.
Generolas Putna buvo atšauktas
iš Londono ir sušaudytas su ki-
tais kariškiais. Krivitsky pabėgo.
Agentai, kurie jiems dirbo, tapo
likviduoti.

Taip Rado, tas mažas, riebus
žmogutis, kuris tuoj suprakaituo-
davo, kai tik kas negerai pagal
planą vykdavo, buvo paskirtas su-
organizuoti labai komplikuo-
tą špionražo tinklą, ne dėl kokių su-
gebėjimų, kuriais jis nepasizymė-
jo, bet dėl instinktyvaus tikslin-
gumo ir gudrios improvizacijos.
Jei kada veikė komiškas šnipas,
Rado buvo tas asmuo. Jis buvo
bailus ir nuolat nusikalsdavo ge-
ro špionražo taisyklėms. Jo klai-
dos buvo nesuskaituojamos.
Nuolat suklupdamas dėl saugumo
priemonių, jis bohemiskai tvarkė
"aparato" pinigų ir nesilaikė rei-
(Nukelta į 8 psl.)

Didžiai mielam monsinjorui dr. J. TADARAUSKUI,
Hamiltono Aušros Vartų parapijos klebonui ir choro globėjui,
netekusiame savo mylimos MOTINOS Lietuvoje,
reiškiame gilią užuojautą —

Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras

Prelatą, dr. J. TADARAUSKĄ,
netekusį brangios MAMYTĖS Lietuvoje,
nuoširdžiai užjaučiame liūdesio valandoje —

Hamiltono "Širvintos", "Nemuno" tuntai
ir rėmėjų valdyba

A + A
Mylimai MAMYTEI Lietuvoje mirus,

prelatui dr. J. TADARAUSKUI nuoširdžią užuojautą reiškia —

Grajauskų šeimos

Prel. dr. JUOŽA TADARAUSKĄ,
jo mylimai MAMYTEI EMILIJAI Lietuvoje mirus,
skausmo valandoje giliai užjaučiame —

St. J. Gimžauskai
M. J. Zurliai

Netekusį mylimos MOTINOS Lietuvoje,
gerb. Hamiltono Aušros Vartų parapijos kleboną
prel. dr. J. TADARAUSKĄ
nuoširdžiai užjaučiame didelio skausmo valandoje —

Liucija Skripkutė ir
Sofija Skripkienė

A + A
Hamiltono lietuvių parapijos klebono mamytei
EMILIJAI TADARAUSKIENEI Lietuvoje mirus,
ją taip labai mylėjusį ir dabar gilaus skausmo slegiamą
prel. dr. JUOŽA TADARAUSKĄ nuoširdžiausiai užjaučiu —

Stasys Bakšys

A + A
Hamiltono lietuvių parapijos klebono mamytei
EMILIJAI TADARAUSKIENEI Lietuvoje mirus,
ją taip labai mylėjusį ir dabar gilaus skausmo slegiamą
prel. dr. JUOŽA TADARAUSKĄ nuoširdžiausiai užjaučiu —

Stepas Normantas

A + A
mūsų klebono mylimai MAMYTEI Lietuvoje mirus,
prel. dr. J. TADARAUSKUI
reiškiame mūsų giliausią užuojautą —

Antanas Vizgirda su šeima

A + A
Hamiltono Aušros Vartų parapijos
KLEBONUI PRELATUI DR. J. TADARAUSKUI,
jo brangiai mamytei mirus Lietuvoje,
reiškiame nuoširdžią užuojautą —

B. Kronas

Mylimai MOTINAI mirus,
gerb. prelatui dr. JUOŽUI TADARAUSKUI
reiškiame nuoširdžią užuojautą —

E. M. Gugiai

Brangiam TĖVELIUI mirus,
ALDONĄ RANONIENĘ ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

J. E. Stankaičiai

PADEKA
Mes reiškiamė nuoširdžią padėką už suruoštas vaišes-
staigmeną mūsų 25 metų vedybinio gyvenimo progą.
Nuoširdžiausiai aciu šių vaišių iniciatorėms p. p. M. Va-
serienei ir A. Januškienei, kurios idėjo taip daug rūpesčio ir
darbo.
Malonus aciu kunigui Pr. Vaseriui už nuoširdžius svei-
kinimus ir linkėjimus.
Už asmenines dovanas labai dėkojame: broliui ir brole-
nei J. Zemačiams, krikšto dukrai L. Vaseriutei, pusbroliui ir
jo žmonai Pargaliauskams ir Mrs. ir Mr. Playdon.
Už puikias vaišes, gražių ir vertingą bendrą dovaną
nuoširdžiausiai dėkojame p. p.: M. Normantienei, Z. Šukie-
nei, M. J. Vaseriams, S. J. Zemačiams, A. J. Januškom, E.
G. Jasevičiams, S. J. Pyragiams, T. A. Gureckams, A. V.
Miškiniams, V. J. Lenkačiams, Č. A. Požerūnams, E. T.
Normantams, A. A. Lukošiams, M. P. Valančiams, D. P.
Jankams, L. Bučinskams, M. J. Pargaliauskams, B. Z. Mar-
tišiams, A. Firavičiui, L. Monstvilui, VI. Germanavičiui ir VI.
Miškiniaiui.
Jūsų parody

Motinos Diena

Ei, gaivus pavasari,
Duok baltųjų ramunėlių!
Slandien Motinos Diena —
Ji tik metuose viena.
Ei, pilkasis vėversėli,
Sučiulbėk giesmininkėli!
Slandien Motinos Diena —
Tegu skamba jai daina.
Ei, saulutės spindulėliai,
Sveskit kelią motinėlei!
Slandien Motinos Diena —
Ji pasauly man viena.

Mamytėi

Pražydo ramunės
lauke tarp žiedų,
Priskynus ramunių
Mamytėi nešu.

— Priimk tu, Mamytė,
kuklijas gėleles,
Jas skyniau šį rytą
Tiktai dėl Tavęs.

A. Abromaitienė

Birutės kelionė laivu į Lietuvą

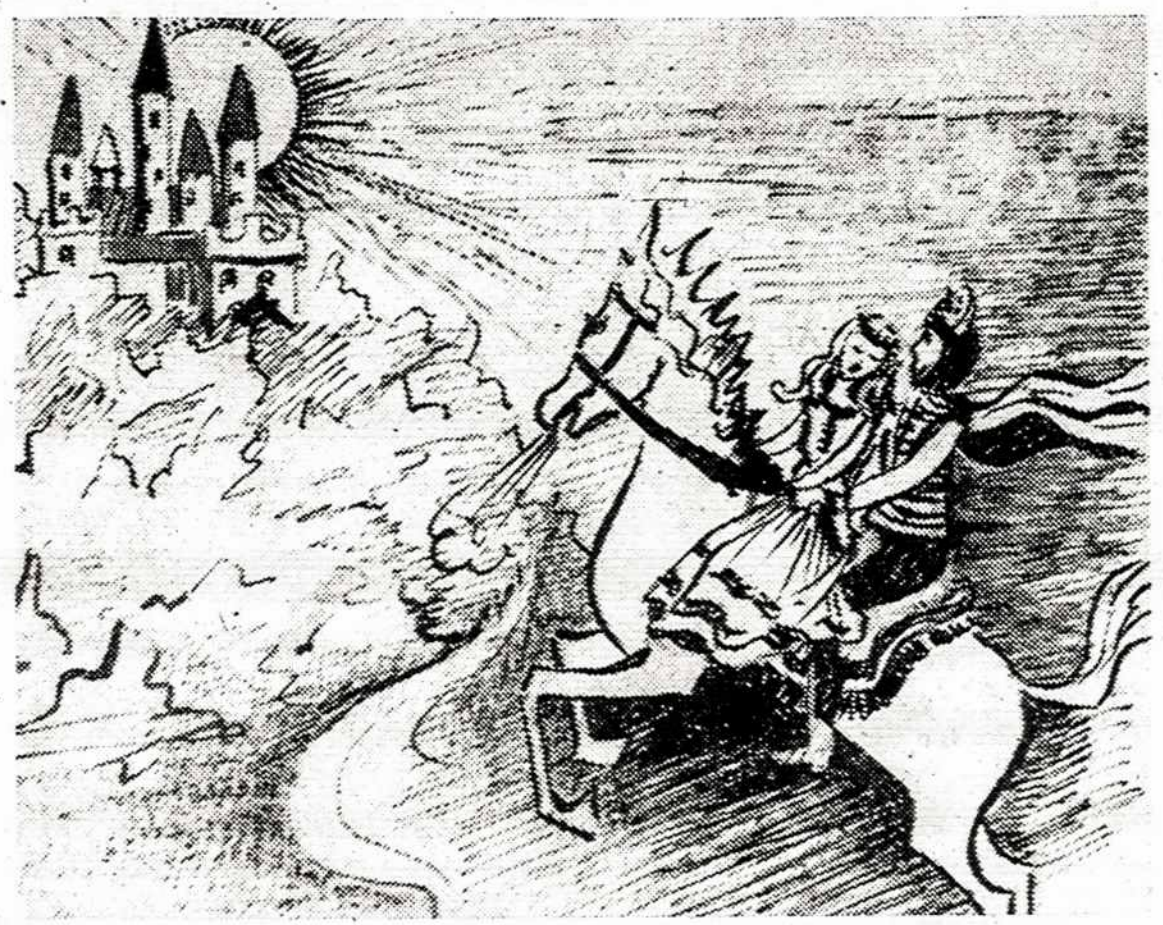
Vieną žiemos vakarą sėdėjau prie lango. Rankose laikiau knygą — „Lietuvos istoriją“. Knyga buvo atversta toje vietoje, kur buvo kalbama apie Kęstutį ir Birutę. Nežiūrėjau į knygą, žiūrėjau pro langą. Lauke buvo taip ramu, kad sniegas kur nu-krito ten ir liko.

Snaigės ir tas ramumas merkė mano akis, sukėlė mano fantaziją ir pynė man vaizdus.

Seniai labai seniai Birutė gyveno atskirta nuo Kęstutio. Ji vaikščiojo pajūriais. Ji susirado uostą, uoste — laivą. Laivas buvo kaip pasakojimas — vežė keleivius nemokamai, be bilietų. Ap-link laivą sukinėjosi tarnai ir jūrininkai. Birutė perskaitė lai-vo vardą — „Baltijos jūra“. Diena buvo miglota ir lietus švelniai krito. Ji greitai įlipo į laivą. Tarnai jai nusilenkė, o jūrininkai sekė akimis.

Laivo vidus buvo didelis ir iš-klotas brangiais kailiais. Birutė, susiradusi savo kambarį, įėjo į vidų ir apsidairė. Vidus buvo tamsus ir taip pat išklotas kailiais. Ant sienų kabėjo išsiuvinėti paveikslai. Stovėjo kėdė, lova ir stalas.

Laivas staiga sustaugė ir pradėjo judėti. Kelionė buvo per vandenyną į Baltijos jūrą. Per visą kelionę Birutė buvo viena

Kęstutis ir Birutė, jodami ant baltos žirgos, pamatė gražią pilį. Ilustracija Reginos Ramanauskaitės

Kodėl mokomės Lietuvos istorijos ir geografijos?

ATSAKO TORONTO MAIRONIO SEŠTADIENINĖS MOKYKLOS VIII B SKYRIAUS MOKINIAI

Lietuvos istorija man buvo neįdomi ir nežinoma. Kai pradėjau jos mokytis septintame skyriuje, tai tuojau nuomonė pasikeitė. Visą Lietuvą lyg atsidarė prieš mane. Labai įdomus mokslas. Lietuva turėjo di-dingą praeitį ir galingus valdo-vus. Kai nueini į gimnaziją, tai tada ir ten daug lengviau moky-tis. Paskui, kai pradėdi studi-juoti kitų kraštų istoriją, tai ga-li palyginti su Lietuva.

Vytautas Abromaitis

Nevisuomet būna labai įdo-mu, bet turime žinoti apie mū-sų tėvų kraštą. Labai svarbu yra mokėti Lietuvos istoriją ir geo-grafiją. Kai užaugsim, gal no-rėsime būti mokytojais lietuviš-koje mokykloje ir jeigu mes nieko nežinosime apie Lietuvos istoriją ir geografiją, negalėsi-mės vaikų mokyti. Taip pat, jei-gu turėsime savo vaikų, kaip jems aiškinti Lietuvos papasakos-me?

Dalia Besasparytė

Iš pradžių būna įdomu, bet paskui pradėdi mokyti apie Al-girdą ir Kęstutį, Vytautą ir Ge-diminą ir niekad nebaigi. Istori-jų būna vienas ar du pakaiti-mai ir paskui girdi tą patį daly-ką per visą mokslo metus. Geo-grafiją pasikeičia daugiausia. Vieną kartą girdi apie Nemuną, kitą — apie Kuršius marios, tre-čią — apie Baltijos jūrą. Jeigu nesimokykime visų tų dalykų, nežinotume nieko apie Lietuvą ir nebūtų jokio reikalo eiti į lie-tuvišką mokyklą.

Ramutė Birgelytė

Mes mokomės Lietuvos istori-jos ir geografijos, kad žinotu-mėm mūsų tėvų krašto garbingą praeitį ir dabartį. Angliškoje

savo kambarį. Kiek daug dienų keliavo, ji nežino. Pagaliau pro mažytį langą ji pamatė krantą. Tai buvo Lietuva. Netoli po me-džišiais stovėjo vyrų grupė su arkliais. Tik tada laivo kapito-nas pabėdė į duris, įžengė į vi-dų ir pasakė, kad laukia laivelis ja nugalbenti ir krantą. Pasi-ėmusi savo daiktus, Birutė išėjo su kapitono. Kęstutis jau laukė jos ant kranto. Jis nusivedė ją ir pasodino ant baltos žirgos.

Keliais ir takeliais greitai bė-gė žirgas ir tuoj pasirodė rūmų bokštai. Prie kiemo vartų sutiko juos tarnai. Ant galvų dėvėjo didesius papuoštas kepurės, prie šonų kabėjo trimaitis ragai. Kęs-tutis pamėgė Birutę už rankos ir įvedė į vidų. Vidury buvo šilta ir smagu. Iš didžiojo kambario girdėjosi garsai: čia buvo pilna svečių — vyrų ir moterų. Tar-nai bėgiojo šen ir ten, nešdami perkrautus indus maisto. Kai Birutė įėjo į kambarį, svečiai nutilo. Kęstutis pasisodino į šalia savęs gale stalo...

Staiga išgirdau Mamytės bal-są, šaukiantį mane. Mintys nu-trūko. Snaigės vis dar krito, lau-ke temo, o pasipūtęs žvirbliukas sėdėjo ant šakutės.

G. Ignaitytė,
Rodney, Ont.

Toronto Priskikimo parapijos vaikų choras dainuoja trijų chorų koncerte, kuris buvo surengtas naujojo parapijos pastato pašventinimo proga; dirigentas — kun. B. Jurkšas. Nuotr. M. Pranevičiaus

žmonės buvo ir kaip jie galvo-jo anais laikais.

Mes mokomės Lietuvos geo-grafijos, kad žinotume, kokia šalis yra Lietuva. Rūta Kairytė

Mokomės Lietuvos istorijos ir geografijos, kad geriau pažintu-mėm mūsų tėvų gimtąjį kraštą. Lietuvos istorijos mokomės, kad susipažintumėm su tėvynės did-vybiais ir jų darbais. Mokyda-miesi savo žemės geografijos, mes sužinome apie visas vietas, kurias mūsų tėveliai mums pa-pasakojo. Mes sužinome, kur močiutės kaimas buvo ir kur ne-pažįstamo žmogaus namai buvo.

Brigita Paliulytė

Jeigu vieną dieną kas nors pasakytų, kad dabar gali eiti į seštadieninę mokyklą arba nei-ti, kažin ką mes darytume? Vi-sada buvo giliai širdyse mūsų ta mintis, kad tikrai reikia eiti į mokyklą, nes mes norim išmok-ti apie savo tėvynę, kad galėtume savo vaikams perduoti lietuviš-kumą. Gal taip neatrodo iš vir-šaus, bet mes tikrai norim iš-mokti mūsų tėvynės istoriją ir geografiją.

R. Sakalaitė

RAŠO MAIRONIO SEŠTADIENINĖS MOKYKLOS MOKINIAI BROOKLYNE

Vieną vakarą aš žiūrėjau bai-sų filmą. Kai pasibaigė, ėjau miegoti. Tuoj užmigau ir pradė-jau sapnuoti. Sapnavau, kad to-kią baidyklę pradėjo mane gaudyti. Aš greit pašaukiau taksi ir mane nuvežė į aerodromą, kur nusipirkau bilietą į Kiniją. Kai lėktuvas pakilo, ir baidyklė irgi pakilo. Tada aš iššokau iš lėktu-vo ir nusileidau ant laivo. Ta baidyklė pamatė mane ir nusi-leido ant vandens ir pradėjo plaukti paskui mus. Išlipęs uos-tė, aš nubėgau pas draugą. Pa-siūtęs mokslininkas! Jis davė man naują savo išradimą — bai-dyklę šautuvą. Kai atbėgo bai-dyklė — aš ją nušoviau ir ji prapuolė. Tai buvau laimingas pabūdęs, kad tai buvo sapnas!

Tomas Didžpingaitis, VI sk.

Padaužą yra juodas katinas. Jis yra trejų metų. Padaužą be-veik laukinis katinas. Jam ne-patinka būti naktį namuose. Jam patinka bėgioti po daržus. Padaužą turi savo pagalvę prie kamino. Jam ji labai patinka. Jam labai patinka gulėti ant lo-vos, bet mamytė jam neleidžia. Iš ryto jis pareina iš daržo, pa-deda tik jo mėgiamos mėsos, mo-neina, atsigula ant pagalvės ir miega. Po pietų jis vėl išbėga ir grįžta tik apie vakarienės lai-ką. Padaužą — mano mėgia-miausias gyvulėlis.

Rasa Kregždytė, VI sk.

Aš iš savo tėvelių gavau su-niuką dovaną. Ji yra kalytė. Šį šeštadienį jai suėjo 4 mėne-siai. Jos kailiukas yra visai bal-tas, galva juoda. Ji yra labai juokinga, jei kas žiūri į ją, nes ji nori pasirodyti.

Aną savaitę mano draugė ir-gi gavo šuniuką. Jis yra apie 6 mėnesių amžiaus, visas juodas, su ilgais plaukais. Kai mano draugė ateina su savo šuniuku, tai mes jau rušiomės progra-mas. Abu šuniukai labai gerai sugyveno. Tada gražu ir juokin-ga žiūrėti, kaip jie taip gražiai žaidžia.

Silvija Krivickaitė, VI sk.

Ziema tai yra laikas, kai visi vaikai laukia sniego ir Kalėdų. Kai prisinga, tai visi vaikai no-ri eiti į lauką pavaižinėti su ro-gutėmis nuo kalnų, mėtytis sniegu su kitais vaikais, arba tik žaisti su sniegu. Vaikai eina ant ežerų čiuožti arba kitur ant le-do. Vaikams smagu, kai pri-sninga, bet kai sniegas nutirps-ta, tai visi liūdi ir tik laukia, kol vėl pradės snigti.

Vitas Dėdinas, VI sk.

Vienišos motinos mirtis

Kiekviena diena yra Viešpaties diena, todėl kiekviena diena yra gera gimti ir mirti.

POPEZIUS JONAS XXIII

Daug gali būti panašių istori-jų. Mūsų tautoje, ypač ištikus di-dziajai nedaliai, rasi šimtus, jei ne tūkstančius, tokių atsitikimų. Viena šeimos dalis Lietuvoje, ki-ta Sibire, o trečia — šioje Atlan-to pusėje. Čia, Motinos Dienos proga, pagerbiame ne vien tik ap-rašomąjį asmenį, bet ir visas vie-nišas motinas, kurių senatvės ir vienatvės dienos nebuvo ir nebus praskaidrintos sūnais, dukros ar vyro artimu buvimu, globa, rū-pesčiu. Ji — 80 metų, ilgos ir sunkios ligos palaužta ligonė. Prie lovos prirakinta jau trejetą metų. Vienai viena. Vyras sovie-tų kalėjime, Kazanėje, mirė ar žuvo, pusmetį prieš Stalino galą. Sūnus — Jungtinės Valstybės. Artimešnių giminių — beveik jo-kio. Kas nori rūpintis, globoti pa-liegusį, prie lovos prirakintą as-menį? Tiesą, sūnais suintinai pagelbsti susirasti laikinių drau-gų, globėjų. Liga sunkėja, jau laišškai tegali būti rašomi tik pa-salinių asmenų. Štai, gruodžio 26 d. rašytame laiške, pabaigoje pi-rdėta pastaba: „Čia rašo raštinin-kas. Jūsų mamytė labai blogai jaučiasi. Ką tik suvalgo, neprii-ma, atgal išmeta. Neaišku, kaip ilgai taip tęsis. Į ligoninę nenori vykti, o namuose ypatingo nieko negalime padaryti, bet, jau ir amžius nemažas...“

Naujų Metų vakarą prie durų telegrama — „Gruodžio 30 d. mirė mamytė.“ Jokio parašo. Tik tiek. Dar už keleto dienų ir lai-škas nuo globėjų. „Paskutines ke-turias savaites labai sunkiai sir-gė. Visą laiką kraujas sunkėsi, tik kuri vieta pažeista, sunku pasakyti. Mirė beveik iš bado, nes nieko negalėjo valgyti... Pasku-tinė savaitė buvo ypač sunki, vi-šą laiką visų prašė, kad padėtų, bet ką galėjo čia žmonės padary-ti? Daug teko vaistų leisti palai-kyti gyvybei, bet vėliau taip skau-dėjo visą organizmą, kad jau ir galėst. sesers nepriešildavo prie savęs su adatomis. Vis šau-kė: ne, sesute, nekankinkit, ne-kankinkit!“ Kelias dienas prieš mirtį ji prašė pasiūti jai suknelę iš amerikiečio sūnaus atsiųstos medžiagos. Mirties išvakarės aš (laiško rašėja) ir p. Cecilija slau-gėm, budėjom prie lovos ir kalbė-jom garsiai maldas. Ligonė, kiek galėdama, kartojto tuos žodžius. Vėliau ligonė lyg kiek ir atkuto, kreipėsi į mus, dvi budinčias mo-teris, su prašymu: „Dovanokit! man už viską, dovanokit!“ Tada aš paėmiau jos ranką ir pabučia-vau. Ligonė pajėgė padėti galvą ant mano peties, nes aš sėdėjau prie jos ant lovos. Kai pajutau, kad ji vis daugiau silpsta, padė-jau jos galvą ant pagalvės. Mirė labai lengvai, lyg užmigdama. Tai buvo naktį gruodžio 29 ir 30 d., apie pusę antros. Už mirusios vėlė bus laikomos taip vadin-a-mos gregorinės Mišios kasdien per visą mėnesį, nes ji labai to pageidavo...“

Naujių Metų vakarą prie durų telegrama — „Gruodžio 30 d. mirė mamytė.“ Jokio parašo. Tik tiek. Dar už keleto dienų ir lai-škas nuo globėjų. „Paskutines ke-turias savaites labai sunkiai sir-gė. Visą laiką kraujas sunkėsi, tik kuri vieta pažeista, sunku pasakyti. Mirė beveik iš bado, nes nieko negalėjo valgyti... Pasku-tinė savaitė buvo ypač sunki, vi-šą laiką visų prašė, kad padėtų, bet ką galėjo čia žmonės padary-ti? Daug teko vaistų leisti palai-kyti gyvybei, bet vėliau taip skau-dėjo visą organizmą, kad jau ir galėst. sesers nepriešildavo prie savęs su adatomis. Vis šau-kė: ne, sesute, nekankinkit, ne-kankinkit!“ Kelias dienas prieš mirtį ji prašė pasiūti jai suknelę iš amerikiečio sūnaus atsiųstos medžiagos. Mirties išvakarės aš (laiško rašėja) ir p. Cecilija slau-gėm, budėjom prie lovos ir kalbė-jom garsiai maldas. Ligonė, kiek galėdama, kartojto tuos žodžius. Vėliau ligonė lyg kiek ir atkuto, kreipėsi į mus, dvi budinčias mo-teris, su prašymu: „Dovanokit! man už viską, dovanokit!“ Tada aš paėmiau jos ranką ir pabučia-vau. Ligonė pajėgė padėti galvą ant mano peties, nes aš sėdėjau prie jos ant lovos. Kai pajutau, kad ji vis daugiau silpsta, padė-jau jos galvą ant pagalvės. Mirė labai lengvai, lyg užmigdama. Tai buvo naktį gruodžio 29 ir 30 d., apie pusę antros. Už mirusios vėlė bus laikomos taip vadin-a-mos gregorinės Mišios kasdien per visą mėnesį, nes ji labai to pageidavo...“

Naujių Metų vakarą prie durų telegrama — „Gruodžio 30 d. mirė mamytė.“ Jokio parašo. Tik tiek. Dar už keleto dienų ir lai-škas nuo globėjų. „Paskutines ke-turias savaites labai sunkiai sir-gė. Visą laiką kraujas sunkėsi, tik kuri vieta pažeista, sunku pasakyti. Mirė beveik iš bado, nes nieko negalėjo valgyti... Pasku-tinė savaitė buvo ypač sunki, vi-šą laiką visų prašė, kad padėtų, bet ką galėjo čia žmonės padary-ti? Daug teko vaistų leisti palai-kyti gyvybei, bet vėliau taip skau-dėjo visą organizmą, kad jau ir galėst. sesers nepriešildavo prie savęs su adatomis. Vis šau-kė: ne, sesute, nekankinkit, ne-kankinkit!“ Kelias dienas prieš mirtį ji prašė pasiūti jai suknelę iš amerikiečio sūnaus atsiųstos medžiagos. Mirties išvakarės aš (laiško rašėja) ir p. Cecilija slau-gėm, budėjom prie lovos ir kalbė-jom garsiai maldas. Ligonė, kiek galėdama, kartojto tuos žodžius. Vėliau ligonė lyg kiek ir atkuto, kreipėsi į mus, dvi budinčias mo-teris, su prašymu: „Dovanokit! man už viską, dovanokit!“ Tada aš paėmiau jos ranką ir pabučia-vau. Ligonė pajėgė padėti galvą ant mano peties, nes aš sėdėjau prie jos ant lovos. Kai pajutau, kad ji vis daugiau silpsta, padė-jau jos galvą ant pagalvės. Mirė labai lengvai, lyg užmigdama. Tai buvo naktį gruodžio 29 ir 30 d., apie pusę antros. Už mirusios vėlė bus laikomos taip vadin-a-mos gregorinės Mišios kasdien per visą mėnesį, nes ji labai to pageidavo...“

Naujių Metų vakarą prie durų telegrama — „Gruodžio 30 d. mirė mamytė.“ Jokio parašo. Tik tiek. Dar už keleto dienų ir lai-škas nuo globėjų. „Paskutines ke-turias savaites labai sunkiai sir-gė. Visą laiką kraujas sunkėsi, tik kuri vieta pažeista, sunku pasakyti. Mirė beveik iš bado, nes nieko negalėjo valgyti... Pasku-tinė savaitė buvo ypač sunki, vi-šą laiką visų prašė, kad padėtų, bet ką galėjo čia žmonės padary-ti? Daug teko vaistų leisti palai-kyti gyvybei, bet vėliau taip skau-dėjo visą organizmą, kad jau ir galėst. sesers nepriešildavo prie savęs su adatomis. Vis šau-kė: ne, sesute, nekankinkit, ne-kankinkit!“ Kelias dienas prieš mirtį ji prašė pasiūti jai suknelę iš amerikiečio sūnaus atsiųstos medžiagos. Mirties išvakarės aš (laiško rašėja) ir p. Cecilija slau-gėm, budėjom prie lovos ir kalbė-jom garsiai maldas. Ligonė, kiek galėdama, kartojto tuos žodžius. Vėliau ligonė lyg kiek ir atkuto, kreipėsi į mus, dvi budinčias mo-teris, su prašymu: „Dovanokit! man už viską, dovanokit!“ Tada aš paėmiau jos ranką ir pabučia-vau. Ligonė pajėgė padėti galvą ant mano peties, nes aš sėdėjau prie jos ant lovos. Kai pajutau, kad ji vis daugiau silpsta, padė-jau jos galvą ant pagalvės. Mirė labai lengvai, lyg užmigdama. Tai buvo naktį gruodžio 29 ir 30 d., apie pusę antros. Už mirusios vėlė bus laikomos taip vadin-a-mos gregorinės Mišios kasdien per visą mėnesį, nes ji labai to pageidavo...“

Naujių Metų vakarą prie durų telegrama — „Gruodžio 30 d. mirė mamytė.“ Jokio parašo. Tik tiek. Dar už keleto dienų ir lai-škas nuo globėjų. „Paskutines ke-turias savaites labai sunkiai sir-gė. Visą laiką kraujas sunkėsi, tik kuri vieta pažeista, sunku pasakyti. Mirė beveik iš bado, nes nieko negalėjo valgyti... Pasku-tinė savaitė buvo ypač sunki, vi-šą laiką visų prašė, kad padėtų, bet ką galėjo čia žmonės padary-ti? Daug teko vaistų leisti palai-kyti gyvybei, bet vėliau taip skau-dėjo visą organizmą, kad jau ir galėst. sesers nepriešildavo prie savęs su adatomis. Vis šau-kė: ne, sesute, nekankinkit, ne-kankinkit!“ Kelias dienas prieš mirtį ji prašė pasiūti jai suknelę iš amerikiečio sūnaus atsiųstos medžiagos. Mirties išvakarės aš (laiško rašėja) ir p. Cecilija slau-gėm, budėjom prie lovos ir kalbė-jom garsiai maldas. Ligonė, kiek galėdama, kartojto tuos žodžius. Vėliau ligonė lyg kiek ir atkuto, kreipėsi į mus, dvi budinčias mo-teris, su prašymu: „Dovanokit! man už viską, dovanokit!“ Tada aš paėmiau jos ranką ir pabučia-vau. Ligonė pajėgė padėti galvą ant mano peties, nes aš sėdėjau prie jos ant lovos. Kai pajutau, kad ji vis daugiau silpsta, padė-jau jos galvą ant pagalvės. Mirė labai lengvai, lyg užmigdama. Tai buvo naktį gruodžio 29 ir 30 d., apie pusę antros. Už mirusios vėlė bus laikomos taip vadin-a-mos gregorinės Mišios kasdien per visą mėnesį, nes ji labai to pageidavo...“

Naujių Metų vakarą prie durų telegrama — „Gruodžio 30 d. mirė mamytė.“ Jokio parašo. Tik tiek. Dar už keleto dienų ir lai-škas nuo globėjų. „Paskutines ke-turias savaites labai sunkiai sir-gė. Visą laiką kraujas sunkėsi, tik kuri vieta pažeista, sunku pasakyti. Mirė beveik iš bado, nes nieko negalėjo valgyti... Pasku-tinė savaitė buvo ypač sunki, vi-šą laiką visų prašė, kad padėtų, bet ką galėjo čia žmonės padary-ti? Daug teko vaistų leisti palai-kyti gyvybei, bet vėliau taip skau-dėjo visą organizmą, kad jau ir galėst. sesers nepriešildavo prie savęs su adatomis. Vis šau-kė: ne, sesute, nekankinkit, ne-kankinkit!“ Kelias dienas prieš mirtį ji prašė pasiūti jai suknelę iš amerikiečio sūnaus atsiųstos medžiagos. Mirties išvakarės aš (laiško rašėja) ir p. Cecilija slau-gėm, budėjom prie lovos ir kalbė-jom garsiai maldas. Ligonė, kiek galėdama, kartojto tuos žodžius. Vėliau ligonė lyg kiek ir atkuto, kreipėsi į mus, dvi budinčias mo-teris, su prašymu: „Dovanokit! man už viską, dovanokit!“ Tada aš paėmiau jos ranką ir pabučia-vau. Ligonė pajėgė padėti galvą ant mano peties, nes aš sėdėjau prie jos ant lovos. Kai pajutau, kad ji vis daugiau silpsta, padė-jau jos galvą ant pagalvės. Mirė labai lengvai, lyg užmigdama. Tai buvo naktį gruodžio 29 ir 30 d., apie pusę antros. Už mirusios vėlė bus laikomos taip vadin-a-mos gregorinės Mišios kasdien per visą mėnesį, nes ji labai to pageidavo...“

Naujių Metų vakarą prie durų telegrama — „Gruodžio 30 d. mirė mamytė.“ Jokio parašo. Tik tiek. Dar už keleto dienų ir lai-škas nuo globėjų. „Paskutines ke-turias savaites labai sunkiai sir-gė. Visą laiką kraujas sunkėsi, tik kuri vieta pažeista, sunku pasakyti. Mirė beveik iš bado, nes nieko negalėjo valgyti... Pasku-tinė savaitė buvo ypač sunki, vi-šą laiką visų prašė, kad padėtų, bet ką galėjo čia žmonės padary-ti? Daug teko vaistų leisti palai-kyti gyvybei, bet vėliau taip skau-dėjo visą organizmą, kad jau ir galėst. sesers nepriešildavo prie savęs su adatomis. Vis šau-kė: ne, sesute, nekankinkit, ne-kankinkit!“ Kelias dienas prieš mirtį ji prašė pasiūti jai suknelę iš amerikiečio sūnaus atsiųstos medžiagos. Mirties išvakarės aš (laiško rašėja) ir p. Cecilija slau-gėm, budėjom prie lovos ir kalbė-jom garsiai maldas. Ligonė, kiek galėdama, kartojto tuos žodžius. Vėliau ligonė lyg kiek ir atkuto, kreipėsi į mus, dvi budinčias mo-teris, su prašymu: „Dovanokit! man už viską, dovanokit!“ Tada aš paėmiau jos ranką ir pabučia-vau. Ligonė pajėgė padėti galvą ant mano peties, nes aš sėdėjau prie jos ant lovos. Kai pajutau, kad ji vis daugiau silpsta, padė-jau jos galvą ant pagalvės. Mirė labai lengvai, lyg užmigdama. Tai buvo naktį gruodžio 29 ir 30 d., apie pusę antros. Už mirusios vėlė bus laikomos taip vadin-a-mos gregorinės Mišios kasdien per visą mėnesį, nes ji labai to pageidavo...“

Naujių Metų vakarą prie durų telegrama — „Gruodžio 30 d. mirė mamytė.“ Jokio parašo. Tik tiek. Dar už keleto dienų ir lai-škas nuo globėjų. „Paskutines ke-turias savaites labai sunkiai sir-gė. Visą laiką kraujas sunkėsi, tik kuri vieta pažeista, sunku pasakyti. Mirė beveik iš bado, nes nieko negalėjo valgyti... Pasku-tinė savaitė buvo ypač sunki, vi-šą laiką visų prašė, kad padėtų, bet ką galėjo čia žmonės padary-ti? Daug teko vaistų leisti palai-kyti gyvybei, bet vėliau taip skau-dėjo visą organizmą, kad jau ir galėst. sesers nepriešildavo prie savęs su adatomis. Vis šau-kė: ne, sesute, nekankinkit, ne-kankinkit!“ Kelias dienas prieš mirtį ji prašė pasiūti jai suknelę iš amerikiečio sūnaus atsiųstos medžiagos. Mirties išvakarės aš (laiško rašėja) ir p. Cecilija slau-gėm, budėjom prie lovos ir kalbė-jom garsiai maldas. Ligonė, kiek galėdama, kartojto tuos žodžius. Vėliau ligonė lyg kiek ir atkuto, kreipėsi į mus, dvi budinčias mo-teris, su prašymu: „Dovanokit! man už viską, dovanokit!“ Tada aš paėmiau jos ranką ir pabučia-vau. Ligonė pajėgė padėti galvą ant mano peties, nes aš sėdėjau prie jos ant lovos. Kai pajutau, kad ji vis daugiau silpsta, padė-jau jos galvą ant pagalvės. Mirė labai lengvai, lyg užmigdama. Tai buvo naktį gruodžio 29 ir 30 d., apie pusę antros. Už mirusios vėlė bus laikomos taip vadin-a-mos gregorinės Mišios kasdien per visą mėnesį, nes ji labai to pageidavo...“

Naujių Metų vakarą prie durų telegrama — „Gruodžio 30 d. mirė mamytė.“ Jokio parašo. Tik tiek. Dar už keleto dienų ir lai-škas nuo globėjų. „Paskutines ke-turias savaites labai sunkiai sir-gė. Visą laiką kraujas sunkėsi, tik kuri vieta pažeista, sunku pasakyti. Mirė beveik iš bado, nes nieko negalėjo valgyti... Pasku-tinė savaitė buvo ypač sunki, vi-šą laiką visų prašė, kad padėtų, bet ką galėjo čia žmonės padary-ti? Daug teko vaistų leisti palai-kyti gyvybei, bet vėliau taip skau-dėjo visą organizmą, kad jau ir galėst. sesers nepriešildavo prie savęs su adatomis. Vis šau-kė: ne, sesute, nekankinkit, ne-kankinkit!“ Kelias dienas prieš mirtį ji prašė pasiūti jai suknelę iš amerikiečio sūnaus atsiųstos medžiagos. Mirties išvakarės aš (laiško rašėja) ir p. Cecilija slau-gėm, budėjom prie lovos ir kalbė-jom garsiai maldas. Ligonė, kiek galėdama, kartojto tuos žodžius. Vėliau ligonė lyg kiek ir atkuto, kreipėsi į mus, dvi budinčias mo-teris, su prašymu: „Dovanokit! man už viską, dovanokit!“ Tada aš paėmiau jos ranką ir pabučia-vau. Ligonė pajėgė padėti galvą ant mano peties, nes aš sėdėjau prie jos ant lovos. Kai pajutau, kad ji vis daugiau silpsta, padė-jau jos galvą ant pagalvės. Mirė labai lengvai, lyg užmigdama. Tai buvo naktį gruodžio 29 ir 30 d., apie pusę antros. Už mirusios vėlė bus laikomos taip vadin-a-mos gregorinės Mišios kasdien per visą mėnesį, nes ji labai to pageidavo...“

Naujių Metų vakarą prie durų telegrama — „Gruodžio 30 d. mirė mamytė.“ Jokio parašo. Tik tiek. Dar už keleto dienų ir lai-škas nuo globėjų. „Paskutines ke-turias savaites labai sunkiai sir-gė. Visą laiką kraujas sunkėsi, tik kuri vieta pažeista, sunku pasakyti. Mirė beveik iš bado, nes nieko negalėjo valgyti... Pasku-tinė savaitė buvo ypač sunki, vi-šą laiką visų prašė, kad padėtų, bet ką galėjo čia žmonės padary-ti? Daug teko vaistų leisti palai-kyti gyvybei, bet vėliau taip skau-dėjo visą organizmą, kad jau ir galėst. sesers nepriešildavo prie savęs su adatomis. Vis šau-kė: ne, sesute, nekankinkit, ne-kankinkit!“ Kelias dienas prieš mirtį ji prašė pasiūti jai suknelę iš amerikiečio sūnaus atsiųstos medžiagos. Mirties išvakarės aš (laiško rašėja) ir p. Cecilija slau-gėm, budėjom prie lovos ir kalbė-jom garsiai maldas. Ligonė, kiek galėdama, kartojto tuos žodžius. Vėliau ligonė lyg kiek ir atkuto, kreipėsi į mus, dvi budinčias mo-teris, su prašymu: „Dovanokit! man už viską, dovanokit!“ Tada aš paėmiau jos ranką ir pabučia-vau. Ligonė pajėgė padėti galvą ant mano peties, nes aš sėdėjau prie jos ant lovos. Kai pajutau, kad ji vis daugiau silpsta, padė-jau jos galvą ant pagalvės. Mirė labai lengvai, lyg užmigdama. Tai buvo naktį gruodžio 29 ir 30 d., apie pusę antros. Už mirusios vėlė bus laikomos taip vadin-a-mos gregorinės Mišios kasdien per visą mėnesį, nes ji labai to pageidavo...“

Naujių Metų vakarą prie durų telegrama — „Gruodžio 30 d. mirė mamytė.“ Jokio parašo. Tik tiek. Dar už keleto dienų ir lai-škas nuo globėjų. „Paskutines ke-turias savaites labai sunkiai sir-gė. Visą laiką kraujas sunkėsi, tik kuri vieta pažeista, sunku pasakyti. Mirė beveik iš bado, nes nieko negalėjo valgyti... Pasku-tinė savaitė buvo ypač sunki, vi-šą laiką visų prašė, kad padėtų, bet ką galėjo čia žmonės padary-ti? Daug teko vaistų leisti palai-kyti gyvybei, bet vėliau taip skau-dėjo visą organizmą, kad jau ir galėst. sesers nepriešildavo prie savęs su adatomis. Vis šau-kė: ne, sesute, nekankinkit, ne-kankinkit!“ Kelias dienas prieš mirtį ji prašė pasiūti jai suknelę iš amerikiečio sūnaus atsiųstos medžiagos. Mirties išvakarės aš (laiško rašėja) ir p. Cecilija slau-gėm, budėjom prie lovos ir kalbė-jom garsiai maldas. Ligonė, kiek galėdama, kartojto tuos žodžius. Vėliau ligonė lyg kiek ir atkuto, kreipėsi į mus, dvi budinčias mo-teris, su prašymu: „Dovanokit! man už viską, dovanokit!“ Tada aš paėmiau jos ranką ir pabučia-vau. Ligonė pajėgė padėti galvą ant mano peties, nes aš sėdėjau prie jos ant lovos. Kai pajutau, kad ji vis daugiau silpsta, padė-jau jos galvą ant pagalvės. Mirė labai lengvai, lyg užmigdama. Tai buvo naktį gruodžio 29 ir 30 d., apie pusę antros. Už mirusios vėlė bus laikomos taip vadin-a-mos gregorinės Mišios kasdien per visą mėnesį, nes ji labai to pageidavo...“

Naujių Metų vakarą prie durų telegrama — „Gruodžio 30 d. mirė mamytė.“ Jokio parašo. Tik tiek. Dar už keleto dienų ir lai-škas nuo globėjų. „Paskutines ke-turias savaites labai sunkiai sir-gė. Visą laiką kraujas sunkėsi, tik kuri vieta pažeista, sunku pasakyti. Mirė beveik iš bado, nes nieko negalėjo valgyti... Pasku-tinė savaitė buvo ypač sunki, vi-šą laiką visų prašė, kad padėtų, bet ką galėjo čia žmonės padary-ti? Daug teko vaistų leisti palai-kyti gyvybei, bet vėliau taip skau-dėjo visą organizmą, kad jau ir galėst. sesers nepriešildavo prie savęs su adatomis. Vis šau-kė: ne, sesute, nekankinkit, ne-kankinkit!“ Kelias dienas prieš mirtį ji prašė pasiūti jai suknelę iš amerikiečio sūnaus atsiųstos medžiagos. Mirties išvakarės aš (laiško rašėja) ir p. Cecilija slau-gėm, budėjom prie lovos ir kalbė-jom garsiai maldas. Ligonė, kiek galėdama, kartojto tuos žodžius. Vėliau ligonė lyg kiek ir atkuto, kreipėsi į mus, dvi budinčias mo-teris, su prašymu: „Dovanokit! man už viską, dovanokit!“ Tada aš paėmiau jos ranką ir pabučia-vau. Ligonė pajėgė padėti galvą ant mano peties, nes aš sėdėjau prie jos ant lovos. Kai pajutau, kad ji vis daugiau silpsta, padė-jau jos galvą ant pagalvės. Mirė labai lengvai, lyg užmigdama. Tai buvo naktį gruodžio 29 ir 30 d., apie pusę antros. Už mirusios vėlė bus laikomos taip vadin-a-mos gregorinės Mišios kasdien per visą mėnesį, nes ji labai to pageidavo...“

Naujių Metų vakarą prie durų telegrama — „Gruodžio 30 d. mirė mamytė.“ Jokio parašo. Tik tiek. Dar už keleto dienų ir lai-škas nuo globėjų. „Paskutines ke-turias savaites labai sunkiai sir-gė. Visą laiką kraujas sunkėsi, tik kuri vieta pažeista, sunku pasakyti. Mirė beveik iš bado, nes nieko negalėjo valgyti... Pasku-tinė savaitė buvo ypač sunki, vi-šą laiką visų prašė, kad padėtų, bet ką galėjo čia žmonės padary-ti? Daug teko vaistų leisti palai-kyti gyvybei, bet vėlia

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

SERGA VYSKUPAS

Tėsių vyskupas Petras Maželis paguldintas Kauno ligoninė. Spėjama, kad bus operuojamas vidurių vėžys.

ŽEMDIRBIŲ PASITARIMAS

Kauno sporto halėje buvo susirinkę Lietuvos žemdirbių atstovai iš klausyti sovietinės kompartijos 23-čio suvažiavimo įsakų. Pasvalio rajono „Pušaloto“ kolchozo pirm. B. Bagdonas, apdovanotas „socialistinio darbo didvyrio“ vardu, ir prezidentu pasiūlyti išrinkti Kremliuje snaudžiantį sovietinės kompartijos politbiurą. Pagrindinį pranešimą padarė kompartijos sekretorius R. Songaila, pasidžiaugdamas, kad praėjusiais metais derliaus vidurkis iš 1 ha siekė virš 16 centnerių, tačiau vis dar per mažas esąs bulvių, linų, cukrinių runkelių ir kukurizų derlius. Nepatinka R. Songailai ir laukuose klestinčios piktžolės, kurioms jis ragino skiebtis aršesnę kovą. Kolchozininkų atlyginimas jau susilyginęs su sovchozo darbininko garantuotu atlyginimu, nors su tais sovchozais vis dar liudini reikalai: „Eilė tarybinių ūkių praėjusius metus užbaigė su nuostoliais. Vis dar mažai dėmesio šių ūkių veiklai skiria rajonų partiniai, tarybiniai ir žemės ūkio organai. Mes galime ir turime pasiekti, kad nuo šių metų respublikoje neliktų nė vieno nerentabilaus tarybinio ūkio...“ Kompartijos iniciatyva pasitarimo dalyviai priėmė gerokai perskūdytą rezoliuciją, smerkiančią amerikiečių P. Vietname ir netgi kaliforniją juos nuodindančių dujų naudojimą, kai tuo tarpu iš tikrųjų ten retkarčiais panaudojamos nenekusmingos asarinės dujos komunistams iš tunelių iškrapštyti.

TRŪKSTA DARBO JEGOS IR TVARKOS

Kauno miesto kompartijos komiteto sekr. K. Lengvinas nusiskundžia, kad centriniai pramonės planuotojai vis dar nepalaiko reikiamo ryšio su miesto specialistais ir tuo trukdo pramonės plėtimui. Mieste jaučiamas kvalifikuotų darbininkų trūkumas dėl blogai suorganizuoto darbo: „Darbininkų stovėjimai buvo nagrinėjami penkiose įmonėse — „Atamoje“, „Pirmūnė“, „Raudonajame Spalyje“, „Pergalėje“ ir Pirmojoje gelžbetonio gamykloje. Darbo dienos fotografija buvo atlikta mėnesio pabaigoje, kai gamyklos dirbo intensyviai. Paskaičiavo, kad žmonės prastai 6% darbo laiko. O kiek laiko žmonės prastai mėnesio pradžioje? Juk nemaža įmonių pirmajame mėnesio dešimtmetyje pagamina tik apie 10% produkcijos...“ Dar liudnesni reikalai radijo gamykloje: „Kauno radijo gamykla, gaminanti magnetofonus (radijas su magnetofonu — V. Kst.), ir „Elfa“, gaminanti tiems aparatams magnetofonus, atsidūrė skirtingų ministerijų žinioje, ir štai — „Elfa“ nebeapripina Radijo gamyklos minėtams magnetofonais, o kita gamykla, kuriai pavesta gaminti šią produkciją, jos dar neįsisavino. Dėl to jau kelintas mėnuo nebegaminamos lietuviškos magnetofonos, turėjusios šalyje didelę paklausą...“

GRIZO IŠ AUSTRALIJOS

Prienuo rajoninio laikraščio „Naujas Gyvenimas“ darbuotojas A. Zobakas „Tiesoje“ pasakoja apie 70 m. amžiaus kolchozininkę Mariją Jablonskienę, kuri pernai iš Vyšnūnų kolchozo buvo išvykusi į Australiją pas dukrą Genę Bakaitienę. Iš ten ji ėmė rašyti graudžius laiškus, kad svetimoji šalėlė esą nemaloni, ir šiemet jau grįžusi atgal į kolchozą pas dukras karvių melžėjas. Kadangi tokios sugrįžėles vis dar yra ant vienos rankos pirštų suskaičiuojamas, rašiny turi aiškų propagandinį tikslą, kurio A. Zobakas net nemėgina maskuoti: „Senutė ne tik pati skaudžiai

pasimokė, bet ir davė neblogą pamoką visiems vyksniūnėliams. Jų dabar ne gražiausias žodžiais nesugundysl paragauti kapitalistinių kraštų „malonumų...“ O kaip su tom mamom, kurios išvyko iš Lietuvos ir net negalvoja grįžti? Jos, atrodo, yra laiminę pas savo vaikus užjūriuose.

VARENOS KONSERVAI

Varenoje pradėjo darbą konservų fabrikas, kurio projektą paruošė Leningrado projektavimo institutas ir kurį pastatė Varenos statybininkai. Kasdien pagaminama 5000 indelių marinuočių burokėlių, slyvenės ir marmelado. Rudeniop žadama daugiau dėmesio skirti grybams ir uogoms. Gamybai vadovauja G. Vaitaitienė, virėjų darbą atlieka V. Teberienė, V. Nedzveckienė ir S. Pigagienė. Indelių pripildymą prižiūri O. Nadeikaitė, M. Balionytė, J. Zūromskaitė, o indelių uždarinėjimo aparatą aptarnauja J. Jakelvičiūtė.

NEPAKEICIAMIEJI

St. Gruzdas „Tiesos“ puslapiuose paskelbė „Vaizdelius iš žvėrių gyvenimo“, kurie taikomi kompartijos vadovams ir pareigūnams. Viename jų — „Trūkstant gyvenamo ploto“ — jis puz. aiškiai kalba apie seno komunisto pakeitimą labiau išsilavinusiu jaunikliu:

„Lokys snandė savo valdoje. Jis jau pasiekė amžių, kada labiausiai norisi ramybės ir pagarbos. Garbės jam užteko, tačiau ramumo nebuvo. Iš jo nuolat reikalavo tvarkyti mišką, daugiau surinkti medaus, o svarbiausia — jam buvo nurodyta sistemingai kelti savo išsimokslinimą. Tačiau šitas lokius buvo visai ne prie širdies. O, be to, ir žvėrys pasidardė nebe tokie. Kązkokia kreiva akim jie žiūrėjo į lokį, kėlė įvairiausias reikalavimus, o barsukas net ėmėsi patyčiomis rašinėti skundus.

Šiandien gautas laiškas visiškai sugadino valdytojo nuotaiką. Laiške buvo rašoma: „...siunčiame jums gerai apmokytą ir gabų lokius. Prašome jį apgyvendinti, supažindinti su vietinėmis sąlygomis ir įdarbinti pagal specialybę su atitinkamu atlyginimu...“

— Čia ant mano galvos, — tarė lokys ir, išskniaubęs į letenas, giliai susimąstė.

Tą pačią dieną jis parašė sekančio turinio atsakymą: „...didžiai apgailestaudamas pranešu, kad dabartiniai mūsų įdarbinti lokius jokių būdų negaliu, nes visos etatinės vietos užimtos, o be to, trūksta gyvenamo ploto...“

Padėjęs parašą ir nusisėpęs į savo plačią leteną, lokys tarė:

— Na, dar pažiūrėsim, kuo jūs mane pakeisite...“

Tokių persenučių lokius Lietuvos kompartijoje šiandien yra didelis skaičius, pradedant A. Snieckum, M. Šumausku, M. Gedvilu ir baigiant regėjimo galia baigiančiu prarasti J. Paleckiu, kuris jau nemato ant ko pasirašo...

RUSVAS VANDUO

Kaunietis V. Dainiūnas rašo: „Vandenyje iš naujosios Petraišiūnų vandenvietės yra tam tikras geležies kiekis. Štai kodėl naujuose namuose, atsukus čiaupus, kartais pradeda tekėti neskaidrus, rusvas vanduo...“ Geležies iš vandens pašalinimo klausimą sprendžia polittechnikos instituto moksliniai darbuotojai, projektuojant ir vandentiekio bei kanalizacijos tresto inžinieriai. Nemaloniai geležies priemaišas tikimasi pašalinti sekančių penkerių metų laikotarpyje. Maskvoje jau projektuojami vandens fluoravimo įrenginiai Kauno vandentiekiiui. Vandens fluoravimas taip pat bus pradėtas sekančiais penkmetyje.

V. Kst.

Maloniai kviečiame visus atsilankyti į KONCERTĄ - KARTŪNŲ BALIŲ

GEGUŽĖS 7 D., ŠEŠTADIENĮ, JAUNIMO CENTRE 48 DUNDURN ST., N.

Programoje:

Toronto Prisikėlimo parapijos suaugusių ir studentų chorai, vad. muz. kun. Br. Jurskio. Po koncerto šokiai. Groja Benni Ferri orkestras.

Kartūnų suknelių premijavimas ir kitos įvairybės.

Įėjimas — \$2.00
Studentams — \$1.00
Pradžia 7.30 val. vak.

Hamiltono ateitininkų sendraugių skyriaus valdyba

HAMILTON

MOTINOS DIENOS MINEJIMAS

Jaunimo Centro salėje gegužės 8 d. Prasidės Mišiomis. O 4 v.p.p. iškilmingas motinų pagerbimo aktas ir meninė dalis, kurią išpildys šeštadieninės mokyklos mokiniai ir jaunieji menininkai. Prašome visus prisiminti savo motinas ir šiame minėjime gausiai dalyvauti.

Apylinkės valdyba

TORONTO CHORŲ KONCERTO ISVAKARĖS. — Ateitininkų sendraugių ruošiamas Toronto Prisikėlimo

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVUI „TALKA“ (BANKELIUI)

skubiai reikalingas lietuvių užimti vakuojančiai bankelio vedėjo padėjėjo vietai. Pagėdaujama žinomybės buhalterijos ir bankinių operacijų. Atlyginimas — pagal susitarimą. Kreiptis į bankelio vedėją E. Lengniką, 21 Main St. E. Room 203, Hamilton, Ont.

Tel. JA 8-0511.

„Talkos“ valdyba

Brangiai TEVELIUI mirus,

BALIUI KRONUI su šeima ir giminėmis, nuosirdžiai užuojautą reiškia —

J. V. Pilkauskai

PADEKA

Mirus mūsų mylimam vyriui, tėvui ir broliui

A + A KAZIMIERUI STANAČIUI,

reiškiame ypatingai gilią padėką parapijos klebonui pr. dr. J. Tadaraukui už daugelį lankymų bei raminaimą ligos metu, o jam mirus — už visų laidojimo apeigų atlikimą bei mūsų užjautimą liūdesio valandose. Dėkojame kun. B. Pacevičiui, T. P. Baltakui, OFM, už atnašavimą šv. Mišijų ir tartus atsisveikinimo žodžius bažnyčioje. Taip pat nuosirdus aičiū tėvui Bagdonui, OFM, už bažnytinį patarnavimą ir solistui Vaclovui Verikiaičiui už giedojimą bažnyčioje.

Dėkojame dr. O. Valaitienei už rūpestingą globą velionies sunkioje ligoje. Nuosirdus aičiū gail. seseriai Teresėi Verbickaitėi už velionies slaugymą, paaukojant savo lavalaikei.

Giliai dėkojame L. ir K. Meškauskams už kasdieninį velionies lankymą bei raminaimą. Didelį aičiū kaimynams Klevams už visokią patarnavimą bei nuosirdumą velioniui ir jo šeimai.

Dėkojame visiems, kurie velionį lankė ligoninėje ir prisuntę gėlių.

Ypatingą padėką reiškiame organizacijoms, artimiesiems ir pažįstamiems už taip gausiai užrašytas šv. Mišias, už prisijusias gėles ir už spaudoję bei asmeniškai ar raštu pareikštą užuojautą.

Nuosirdus aičiū sportininkams už karsto nešimą. Už atsisveikinimo žodį tarusiems kapinėse Bendruomenės pirm. K. Mikšui ir sporto klubo atstovui K. Baronui reiškiame nuosirdų aičiū.

J. R. Simanavičiui už pareikštą per radiją užuojautą ir pranešimą apie velionies mirtį sakome aičiū.

Dėkojame visiems už taip gausų dalyvavimą rožinio maldos, gedulingos šv. Mišios bažnyčioje ir velionies palaidojime į amžiną poilsio vietą.

Žmona, duklė ir sūnus su šeimomis, broliai Jonas ir Vladas

Hamilton, 1966 m. balandžio 20 d.

Taupyk ir skolinkis kooperatiniame bankelyje "TALKA"

21 Main Street East, Room 203 — Telefonas JA 8-0511

Duodamos asmeninės paskolos iš 8% iki \$5.000, mortyčių paskolos iš 7% iki 66% turto vertės. Už šerš mokama 5% dividendo iš pelno, už depozitus — 4%. Veikia nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. Pilnas čekių patarnavimas.

Darbo dienos: pirmadienis, trečiadienis ir ketvirtadienis 9 val. ryto — 3 val. po pietų, antradienis ir penktadienis 9 val. ryto — 1 val. po pietų ir 5 val. — 8 val. vak., šeštadienis 9 val. ryto — 12 val.

LONDON, ONT.

KUN. B. PACEVICIUS kunigystės sukakties proga buvo pagerbtas savo parapijiečių, gyvenančių Londone ir Rodney apylinkėse, atitinkamomis pamaldomis ir po jų įvykusių pobūviu. Iš Toronto atvykęs kun. J. Staškevičius perdavė kun. P. Azubalo ir savo sveikinimus. Sukakties proga taip pat sveikino vietos organizacijų atstovai: parapijos ir rengėjų vardu — J. Butkus, apyl. valdybos — A. Petrašiūnas, kat. moterų vardu — E. Navickienė, pobūvio šeiminkai — P. Gudeliene, šeštad. mokyklos mokytojų U. Bliskienė, mokiniai — L. Petrašiūnaitė, suaugusių choro vadovė — muz. J. Petrauskas, choristų — E. Dainiliūnas, Rodney lietuvių vardu — V. Ignaitis, skautų vietininkijos — vietininkas sktn. M. Chaińskauskas, sportininkų — V. Navickas, jaunimo ansamblio — V. Čegytė iš Londono ir A. Naruševičiūtė iš Rodney, altorių berniukų — M. Chaińskauskas ir. Buvo išskeltos klebono neuilstantios pastangos dirbant su jaunimu ir bendrai

palaikant gyvą kultūrinę veiklą Londone. Jam palinkėta geros sveikatos ir darbingų metų. Ta proga jis susilaukė ir poros dovanų: viena jų — iš mūsų parapijos globėjo kun. P. Azubalo, kita — iš parapijiečių, gyv. Londone, Rodney ir apylinkėse. Pabigoje sukakties proga padėjo už sveikinimus, linkėjimus ir dovanas. Pagrindinė tos dienos jo pamokslas mintis: „Mes neteksim savo tautinių parapijų, pareikalavusių nemažą lėšų ir pastangų, jei mes nesulauksime iš mūsų jaunimo daugiau kunigų.“

JAUNIMO ANSAMBLIO VAKARŲ atvyko daug svečių iš Londono ir apylinkių, ypatingai daug buvo iš Rodney. Ansamblio vadovė yra dėkinga visiems, parėmusiems šį vieną savo darbą ar auką. Ypatingas aičiū priklauso šeiminkams, kurioms atiteko sunkiausia vakaro pareiga. Iš įvairių vietų susirinkęs gana didelis jaunimo būrys bandė užmegzti artimesnes pažintis. Todėl, atrodo, tenka išskeltos klebono neuilstantios pastangos dirbant su jaunimu ir bendrai

žinių.

TAUTOS FONDO valdybos ruošiamas Viktorijos Dienos sukakties vakaras gegužės 23 d. artėja. Jau laik visiems susiplanuoti tą ilgai savaitgalį taip, kad su savo atvykusiais svečiais galėtumėt praleisti tą vakarą miesto gražiajame Town Casino, kuriame vyks Tautos Fondo rengiamis šokiai. K. M.

St. Catharines, Ont.

PRIESVESTUVINIS POBŪVIS buvo surengtas inž. Henrikui Svažui jo tėvų namuose bal. 23 d. Dalyvavo daug tautiečių iš St. Catharines ir Hamiltono. Sveikinimo kalbas pasakė apyl. valdybos pirm. J. Alonderis, ramovėsi pirm. J. Grigas ir kt. Visi džiaugėsi jaunuoju Svažo dalyvavimu lietuvių veikloje. Studijuojamas Hamiltone išjungė jis ir teatro grupę „Aukuras“, kuriame ne tik vaidino, bet ir techniskų darbų talkino. Sveikinimo žodį tarė ir būsimasis Henrikas Svažis. Choromanskis iš Hamiltono, kuris visus pakvietė į savo dukros Danutės vestuves gegužės 14 d. Padėkos žodį tarė pats inž. H. Svažis ir jo tėvas A. Svažas pobūvio organizatoriams B. Racevičiui ir Z. Jokuboniui ir visiems svečiams. Jaunajam Svažui visi linkėjo sėkmės. J. Š.

WINDSOR, Ont.

VASARIO 16 MINEJIMO METU ir per Tautos Fondo vaju apylinkės lietuvių aukėjo: \$20: dr. D. ir St. Naikauskai; po \$10: dr. V. Ablenas, A. Juškauskas ir V. Pundzius; \$7: Pr. Kairys; po \$5: A. Čerškus, V. Čiuprinskas, R. Dumčius, J. Giedriūnas, P. Januška, kun. D. Lengvinas, J. Sinus, F. Svabauskas, A. Baltutis, E. Zatorskis, A. Žilionis; po \$3: Vyt. Kranišauskas ir Antanas Tautkevičius; po \$2: B. Barisas, Pr. Dumčius, P. Eidukas, D. Kranišauskienė, A. Kozulis, N. N. M. Šilinskis, St. Taurinskas; po \$1: E. Baltulis, J. Linkevičius ir P. Rūkas. Iš viso suaukota \$137. Visiems aukojusiems už aukas Tautos Fondo atstovybė nuosirdžiai dėkoja.

P. Januška, T.F. įgaliotinis

WELLAND, Ont.

VASARIO 16 MINEJIMAS šiemet buvo ypač sklandus ir jausus. Turbūt dėlto, kad programoje dalyvavo mūsų jaunimas. Paskaitą skaitytė KLB jaunimo sekcijos pirm. G. Rinkūnaitė iš Toronto. Ji turi Dievo dovaną gražiai kalbėti. Wellandais Giedrė nuosirdžiai dėkoja. Taip pat gražiai pasirodė inž. A. Viskontas, kalbėjęs apie jaunimo kongresą.

KLB Wellando apyl. valdyba

LESŲ TELKIMU jaunimo kongresui ir parašų rinkimu peticijai Jung. Tautoms bei Jaunimo Metų reikalais rūpinasi inž. Aloyzas Viskontas. Mūsų apylinkėje sunku tai vykdyti, nes ne daug jaunimo. Nežiūrint to, A. Viskontas sugebėjo rasti jaunųjų talkininkų, ir reikalas neblogai tvarkosi. Labai džiugu, kad inž. Aloyzas randa laiko visuomeniniam darbiui. Žinoma, čia tenka prisiminti ir jo tėvelius, kurie sugebėjo įdiegti tėvynės meilę jau nuo Aloyzo širdyje.

MOTINOS DIENOS MINEJIMĄ šiemet apylinkės valdyba rengia kartu su parapija gegužės mėn. 8 d. Įprastu laiku bus pamaldos, o vėliau to paties Holy Ghost salėje paskaita, meninė dalis ir motinų pagerbimas. Tėvai pranciškonai yra dideli talkininkai ir rėmėjai lietuviškame darbe. Jie visuomet parūpina salę minėjimams, susirinkimams ir šlap daug padeda. Už tai valdyba jiems reiškia gilią padėką.

MAZESNESE APYLINKĖSE parenkami jau nebėra sėkmingas būdas lėšoms telkti. Wellande jau eilė parengimų davė nuostolių, todėl valdyba sumanė suruošti taip vadinamą „half & half“ loteriją. Knygtės jau atspausdintos ir platnamas. Suprantama, jų visų valdybos nariai negalės išplatinti — bus reikalinga visų narių talka. Loterijos pasiekimas priklausys nuo visų. Manoma, kad visi Wellando lietuviai supras šį reikalą ir stipriai parems valdybą šiame darbe. Loterija įvyks š.m. birželio 18 d., skautų mėnesį ruošiamų St. Stephen's salėje Joninių metu.

TAUTOS FONDO įgaliotiniu jau eilė metų Wellando apylinkės valdyba kviečia Mykolą Kuzavą, kuris nuo to darbo niekuomet neatsisako ir jį atlieka labai kruopščiai ir sąžiningai apkalbėdamas visus tautiečius. Jis Wellando apylinkę, imant procentualiai, pastato ir pirmąsias eiles. Šiemetinis TF vaju jau baigiamas. M. Kuzavui priklauso didelė padėka iš valdybos pusės.

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

PREL. PR. JURO DIENĄ paskelbė Lawrence miesto burmistras, pagerbdamas prelatą pakėlimo į protonotarus proga. Toji diena bus birželio 6. Miesto gyventojai kviečiami dalyvauti prelatų pagerbime. Vietinis laikraštis „Lawrence Sunday Sun“ atspausdino platų straipsnį apie prel. Pr. Juro nuveiktus darbus.

KAZYS P. OBOLĖNAS, žurnalistas, mirė balandžio 20 d. Niujorke. Spaudoje pradėjo reikštis nuo 1920 m. Buvo „Trimito“, „Mūsų Krašto“ ir „Britanijos Lietuvis“ redaktorium. Dažnai rašė įvairiuose laikraščiuose, kurių laika dirbo VLIKo informacinėje tarnyboje ir „Amerikos Balso“ radio programoje.

LIETUVIŲ FONDAS kovo 25 d. pagrindinio kapitalo turėjo \$250.150, narių — 1.055.

KUN. JUOZAS PETRAITIS, MIC, misijonierius Argentinoje, neseniai atvyko į Niujorką. Balandžio 13-15 d.d. jis dalyvavo T. Marijonų Šv. Kazimiero provincijos trimetiniame suvažiavime.

AMERIKOS LIET. KUNIGŲ VIENYBĖS metinis šeimas šaukiamas ryšium su Šiluvos Marijos paminklinės koplyčios šventinimu ir lietuvių religinio kongreso Vašingtone rugsėjo 3 d., 2 val. Statler viešbutyje. Kunigų Vienybės centro v-ba įgalioj. Niujorko ir New Jersey Kunigų Vienybės provincija surengti lietuvių religinį kongresą š.m. rugsėjo 3-5 d.d.

RAIMUNDAS OBELIS su pagyrimu baigė Eastmano muzikos m-klą ir jau davė Ročesterio visuomenei koncertą. Šiuo metu jis studijuoja Ročesterio Technologijos Institute chemiją. R. Obelis yra Liet. Fondo narys, studentų sk. v-bos ižd., lituanistinės m-klės liet. k. mokytojas, B-nės choro nuolatinis akompaniatorius, Mirus tėvui, Raimundas studijos ir pragyvenimui pinigų užsidirba pats.

VYTENIS BABRAUSKAS, studijuojas elektroinžineriją Swartmore, Pa., yra tos kolegijos radio vedėjas. Išlaikęs federacinius pirmojo laipsnio egzaminus, gavo teisę visoje JAV-bėse tvarkyti betkurią radio stoiją.

ALGIS VINGELIS balandžio 12 d. St. Louis universitete gavo erdvinių inžinerijos bakaluro diplomą. Inž. Algis V. yra gimęs 1943 m. kovo 27 d. Lietuvoje. Jis tik vienerių metų būdamas pradėjo tremties kelionę, kuri jį atvedė į Ameriką. Pimuosius mokslo žingsnius pradėjo Brighton Parko lietuvių parapijos pradžios m-klėje, o vėliau baigė Sv. Ignaco augst. mokyklą. Tolimesnį mokslą tęsė garsiam Tėvų žėjūnt St. Louis-un-te, Parks College of Aeronautical Technology, kurį apvainikavo inžineriaus diplomu.

STUDIJINĖ ANKETA paruošė pasaulio lietuvių jaunimo kongreso rengėjai. Dešimties puslapių anketoje yra daugybė klausimų. Jeigu į tą anketa atsakys bent keletas šimtų jaunuolių, tai bus labai svarbi medžiaga mūsų jaunimo veido išryškinimui. Anketa nevardinė; turi 57 klausimus, kurių su poskyriais iš viso bus netoli 200.

Belgija

VYSK. PR. BRAZYS, MIC, aplankė lietuvių įvairiose vietovėse. Liežė jis išbuvo visą savaitę. Kovo 27 d. jis atlaikė pamaldas vietos lietuviams, dalyvaujant net 14 seselių vienuolių, priklausančių įvairioms belgių vienuolijoms. Taipgi įvyko bendros vaišės, kurių metu vyskupas susipažino su vietos lietuviams.

Niagaros pusiasalis

JONINĖS IR PAPARČIO ŽIEDAS. Balandžio 16 d. Tėvų pranciškonų patalpos įvyko skautų rėmėjų posėdis galutinai aptarti ir darbas pasiskirstyti. Šiuo metu baigiamas aukų vaju skautams parenti. Aukojama duosniai, nes kiekvienas supranta, kad aukojama mūsų tautos atžalynui. Prisiminta praeitų metų Joninės, kurios buvo St. Catharines, o šiais metais bus Wellande, nes skautai apima visą Niagaros pusiasalį. Pranešimą padarė Tėvas Barnabas Mikalauskas, kuris rūpinasi menine parengimo programa. Jau galutinai susitarta ir tikrai dalyvaus trys tautinių šokių grupės, tas pats nenuilstantis veikloje jaunimas: Hamiltono „Gyvataras“, vadovaujamas G. Breichmanienės, Ročesterio „Lazdynas“, vad. J. Reginienės, ir Toronto „Gintaras“, vad. J. Karasiejaus.

Tolimesni pranešimai buvo apie Joninių ir Jonų pagerbimą, apie garbingų svečių dalyvavimą ir paparčio žiedą, kuris visada pilnas būrių ir staigmenų. Bus gražaus jaunimelio, o senesnieji atvyksime pasidžiaugti kartu su mūsų atžalynu.

Nors dar pusantr mėnesio iki tų didingų Joninių, bet laikas jau pagavoti, nežiūrint kur begyventum — arti ar toli, Kanadoje ar Amerikoje, kad birželio 18 d. visi keliai vestų į Wellando St. Stephen's salę.

Skautų rėmėjai

SV. KAZIMIERO SVENTE St. Catharines praėjo labai gvyai. Po pamaldų įvyko skautų iškilminga sueiga. Vėliau lydėjo S. Stankevičiūtė iš Wellando, A. Gverdys ir B. Bogušytė — abu St. Catharines-un-to gabūs studentai. Puikia lietuvių kalba eilė-

NORINTIEMS APSILANKYTI Lietuvoje sovietų ambasada Belgijoje labai sunkiai duoda vizas. Viena lietuvaitė laukė net 3 metus kol gavo vizą į Kauną, kur galėjo pasimaityti su savo giminėmis. Nuvykti į provinciją jau nebuvo leista. Viešnia aplankė ir Kauno katedrą pamaldų metu. Žmonių buvo nedaug — tik sūnau; jaunimo nebuvo matyti.

Brazilija

BRAZILIJOS JAUNIMO METŲ KOMITETAS yra pasiryžęs atlikti nemažą darbą: surengti Lietuvos savaitę, didelę jaunimo ekskursiją, pirmą lietuviško teatro festivalį, įsteigti spaudos leidyklą, kuri leistų lietuvių rašytojų kūrinius portugalų kalba. Planuojama kažkas panašaus, kaip Amerikoje Zbarsko Manlyland Books leidykla.

Prancūzija

NANCY HARPER, amerikietė studentė, kuri ilgai šoko Paryžiaus lietuvių tautinių šokių grupėje, dabartinio metu mokytoja „Talkos korpusę“ Potr-Genil (Gabone). Švenčių progomis ji neužmiršta pasveikinti savo bičiulių lietuvių Paryžuje.

UGNĖ KARVELYTE-LAUER dirba vienoj žymiausių prancūzių leidyklų „Gallimard“, kur eina užsienio skryliaus vedėjos pareigas. Ji taip pat talkina vokiečių Koelno radiui Westdeutscher Rundfunk. Vienas plačiausiai skaitomų prancūzių kalba moterų žurnalų „Elle“ paskelbė pakalbėjimą su U. Karvelyte-Lauer, kuriame apibūdintos jos pareigos ir darbas „Gallimard“ leidykloje, išietos universitetinės studijos ir pamėta, kad ji lietuvaite.

okietija

VASARIO 16 GIMNAZIJŲ naujieji mokslo metai pradėti balandžio 18 d. Buves Vasario 16 gimnazijos direktorius Antanas Giedraitis, dabar gyvenas Amerikoje, atsiuntė po 6 dolerių premijos dviem geriausiems gimnazijos mokiniams lituanistam.

PRIE VOKIETIJOS KRASTO vyriausybės LB krašto valdybai atstovauja: Baden-Wuertenberg — kun. K. Senkus, Bavarij — kun. dr. J. Aviza, Hamburge — kun. V. Sarka, Niedersachsen — V. Šukys, Nordrhein-Westfalen — A. Bohm-Krutulytė, Rheinland/Pfalz ir Saar — kun. B. Liubinas, Schleswig Holstein — Pr. Liegus.

Lenkija

LIUDVIKAS ABROMAVICIUS balandžio 5 d. mirė Lenkijoje. Jis buvo lenkas, bet gimęs ir augs Lietuvoje. Gamtos mokslus jis baigė Kieve. 1919 m. grįžo Lietuvon ir Ubiskėje, Zemaitijoje, įsteigė

“Mes juk visi esame šnipai”

(PAGAL “PENKOVSKY PAPERS” KNYGĄ)

J. M. SIUGZDA

“Mes visi esame šnipai” — taip charakterizuoja Penkovsky savo valstybę Sov. Sąjungą. Jo istaiga GRU yra karinio pobūdžio. Kita, didesnė ir įtakingesnė, KGB organizavo taip pat šnipinėjimo tinklą visame pasaulyje. Jie šnipinėja viską ir visus. Atrodo, kad nėra pasaulyje tokios srities, kuri nebūtų įdomi bolševikams. Pramonė, prekyba, susisiekimas, klimato pasikeitimai ir pan. Rusų karo diplomatinėje akademijoje yra net specialūs kursai apie Ameriką ir jos miestus, ypač Niujorką ir Vašingtoną. Su didelėmis smulkmenomis, detalėmis yra kalama “akademikų” čekistų pvz. Niujorko pokėmimis susisiekimas ir kaip jį panaudoti. Lektorius pulk. Priehodko, buvęs Niujorke 3 metus kaip Jungtinių Tautų valdininkas, studijavo visą Ameriką ir ypač Niujorko gyvenimą.

Legalūs ir nelegalūs šnipai

“Legalūs” šnipai (tai Penkovsky terminologija) yra visi sovietų pasiuntiniai, konsultai, prekybos istaigų tarnautojai. Sovietų diplomacija susideda iš 60% čekistų. “Nelegalūs” agentai yra svetimų valstybių piliečiai, užverbuoti dirbti rusų bolševikų naudai. Šie “nelegalieji” buvo labai plačiai naudojami Chruščiovo metais, kai jis pats įsakė suintensyvinoti karinę žvalgybą. Penkovsky manė, kad Chruščiovas konkrečiai rengiasi karui. “Nelegalieji” agentai yra specialiai paruošiami. Baigę paruošimo kursą, jie turi pasirašyti sutartį — pasizadėjimą niekad, niekam ir nieko neišduoti, jei būtų ir sugautas. Jis turi pirmiausia mėginti nusizudyti, nesvarbu kokių būdu. Jei jis atliks savo darbus ir yra nebereikalingas, būna “pašalinamas” — nužudo kitą specialios agentai. Tokie agentai aprūpinami atitinkamais dokumentais ir turi turėti “padorius” darbus, kaip skutėjas, batsiuvys, siuvėjas, nekilnojamo turto agentas, laikrodininkas ir pan. Visus “nelegalius” šnipus tvarko specialios rezidentūros. Jų dokumentuose įrašomi dažniausiai nugriautų namų adresai. Pz. 1960 m. buvo siustas vienas valdininkas iš Maskvos specialiai surinkti Niujorke ir Vašingtone griautų ar griaujamų namų adresus, kuriuos būtų galima panaudoti falsifikuotiems dokumentams.

Penkovsky tvirtina, kad lengviausia šnipui patekti ir dirbti Kanadoje; sunkiau JAV, Anglijoje. Sunkiausia dirbti Turkijoje, nes turkas, kad ir užverbuotas, bėga tuoj pranešti policijai.

Kaip telkiami šnipai?

Šnipai telkiami įvairiais būdais — daugiausia pinigais. Svarbesnįjį praktikoję yra kviečiami ir sovietų atstovybių, konsulatų ar kitų istaigų priėmimus. Čia tiriami žmonės numatomam darbui. Pirmiausia pasikalba vienas čekistas, paskui perduoda kitam, išnagrinėja jo visą gyvenimą, gimines, šeimą, pajėgumą. Kartą renkami medžiaga prieš jį, kuria bū-

Dr. Rimantas Karka, šiais mokslo metais baigęs Toronto universiteto odontologijos fakultetą “Doctor of Dental surgery” laipsniu ir gavęs dantų gydytojo teises. Rimantas yra gimęs 1943 m. Kaune, pradžios mokyklą ir gimnaziją baigęs Toronte. Taipgi yra baigęs šeštadieninę lietuvių mokyklą. I Toronto universitetą įstojo 1961 m. Naujasis daktaras yra baigęs Toronto Royal konservatorijos pianino kursą (10 mt.) ir yra pasireiškęs koncertais kaip gabus pianistas. Būdamas gimnazijoje buvo aktyvus sportininkas. “Aušros” klubo narys. Universitete per 5 metus aktyviai dalyvavo liet. studentų veikloje ir buvo valdybos nariu. Kasmet dalyvavo JAV ir Kanados liet. studentų suvažiavimuose, ateitininkų ir skautų vasaros stovyklose.

Naujas dantų gydytojas Rimantas jau dirba savo profesinį darbą Toronte Sheppard ir Don Mills g-vių rajone.

tų galima tą žmogų bauginti, spauti ir laikyti, grasinti jam net ligi perdavimo krašto policijai. Sarbesni kandidatai, kaip pvz. profesorai, supažindinami net su Maskvos centrais.

Be paprasto rinkimo žinių, be eilinio šnipinėjimo yra visur rengiamasi teroristiniams veiksams, ypač karo atveju, kad tada būtų paleistos ir darba visos “galybės”. Karo attache turi numatyti, kur prieš žemėje galėtų nusileisti sovietų lėktuvai su reikalingais žmonėmis, medžiaga ir pan. Iš anksto turi būti numatyta, kurie pastatai turi būti išsprogdinti, kurie žmonės karui prasidėjus nužudyti, vandentiekiai sugadinti ar užnuodyti, kokie propagandos lapeliai bei radijo pranešimai paskleisti, kad suklaidintų vietos žmones. Yra visa eilė slap-
tų agentų, kurie šiuo metu nerodo jokio aktyvumo, kad kartais nebūtų sugauti ar iššifruoti, bet jie pradės veikti tam tikram momentui atėjus.

Delegacijos ir užsienius

Nariai delegacijų, siunčiamų užsienin, turi gauti leidimą išvažiuoti. Kiekvienas jų gauna atskirą uždavimą bei instrukcijas, kokias žinias jis turi pervežti, ir ką turi kreipti savo dėmesį. Gavęs instrukcijas, jis turi pasirašyti, kad neturi jokių ryšių su GRU. Išvykstantieji gauna specialias sumas išleisti užsieny, o parvažinę su geromis žiniomis gauna dar bonus 500 ar ir visą 1.000 rublių. Bet rusų mokslininkai, kurie dirba su atominiais ginklais, raketomis, ir užsienius iš viso neišleidžia, o jei reikia parvežti specialią žinią, kurių kitas nespecialistas negali suprasti, siunčiamas tik toks, kuris jau bent dvejus metus nedirba atominės dirbtuvės, kad ir norėdamas negalėtų išduoti kokių nors paslapčių.

Turistai tampa šnipais

Delegacijos iš užsienio, kaip Penkovsky sako, yra “vedžiojamos už nosies”. Pirmiausia rūpinamasi jų neprileisti kad ir prie mažiausių paslapčių. Be vodkos ir kavos, jos nieko rimto nepamato. Jei kartais užsienio delegaci-

jos prašo parodyti tai, kas joms būtų įdomu, tai iš centrų iš anksto numatomos priežastys jų ten neileisti: esą remontuojamos dirbtuvės, tiltas pakeliui sugadintas, nėra aerodromo, o geležinkelis laikinai sustabdytas, vietiniai viešbutiai perpildyti, siaučia epidemija ir pan. Rusai mokėdami patys šnipinėti, moka ne tik apsaugoti nuo šnipų, bet ir atvykusius svečius nori išnaudoti. Parinktus žmones jie stengiasi užverbuoti, papirkti, gauti iš jų žinių. Tuos asmenis, kurie ruošiasi atvykti Sov. Sąjungon su degelacijom ar kaip turistai, sovietų pareigūnai išstudijuoja dar prieš jiems gaunant vizas ir Sov. Rusiją. Parenkami jiems reikalingi žmonės ir paskiriami specialūs pareigūnai jiems iširti ir bandyti pagauti ant sovietinės meskerės. Paprasti žmonės jiems nereikalingi, nebent tik jų pinigai.

“Svarbiausias mūsų uždavinys... telkti agentus iš besilankančių turistų Rusijoje... Mes renkame žinias iš jų pokalbių, laišku, išimdami juos iš kišenių, revizuodami jų lagaminus ir pan. Priešimais kiekvienos delegacijos iš užsienio Maskvoje pareikalauja iš mūsų stropaus pasirėgimo”.

Tai kiekvienas, noris aplankyti kad ir Lietuvą, turi tai žinoti ir tinkamai tam pasiruošti, jei jis būtų kalbinamas priimti bolševikų siūlomą “tarnybą”.

Vadovaujantieji asmenys

Penkovsky savo knygoje rašo ir apie žmones Sov. Sąjungoje, kurie vadovauja žvalgybioms darbams, ir aplamai apie vadovaujančius asmenis. Pavyzdžiui, jis gana smulkiai apibūdina dabartinį gynybos ministrį maršalą Malinovskį, kuris dar Chruščiovo laikais pakeitė maršalą Žukovą. Penkovsky turėjo progą su juo susitikti net ir prie “vodkos”.

Kare Malinovskis yra visiemis pritarantis, kaip anglai sako “yes man”. Chruščiovas jautėsi saugiau su juo, negu su Žukovu, nes niekad Nikita nejautė jo pusės opozicijos, bet generalinis statusas jo niekad nerespektavo.

Dainų šventės parašėje

• Trečioji Amerikos ir Kanados lietuvių dainų šventė, įvykstanti š. m. liepos 3 d. Čikagoje, šiuo metu jau pilname įsibėgėjime. Darbas užvires choruose, ruošiasi solistai ir išsijusę dirba įvairios rengimo komisijos. Iki šiol jau užsiregistravę 24 chorai su daugiau kaip tūkstančiu dainininkų. Iš Kanados šventės vyksta Toronto “Varpas”. Hamiltono Aušros Vartų par. choras ir to-roniškiai Priskėlimo parapijos dainininkai.

• Tarp kitų dainų, kurias girdėsime šventėje, bus išpildyta ir Br. Budriūno “Tėviškės namų”

YRA IR TOKIŲ KEISTENYBIŲ

Reuterio žinių agentūra paskelbė: “Pamaldžių indiečių paukoti Venkatešvara dievačiui plaukai amerikiečių ir europiečių naudojami perukams gaminti, už kuriuos Indijai padeda įsigyti užsienio valiutos”. Venkatešvara (kalvų bei kalnų viešpats) yra indiečių dievačiui Višnu atspindys, tai vienas indiečių religinės treybės asmenų. Sekdami sena tradicija dievačiui šventyklos lankytojai iš pagarbos jam leidžia nuskusti savo galvas plikai ir plaukus paukoja šventyklai. Kiekvienais metais tokių plaukų prisirenka arti 50 tonų! Ligi pastarojo mėto tuos plaukus supirkinėdavo privati pirkliai iš varžytinių ir juos eksportuodavo į užsienius, bet dabar išstėję vyriausybės prekybos istaiga ir ši reikala, suprantama, dideliu privačių pirklių nepasitenkinimui, sudarydama sutartį supirkti vsus turimus plaukus Venkatešvara šventykloje.

Pereitais metais iš žmonių plaukų eksporto Indija pelnė apie 630.000 dolerių. Valstybinė eksporto istaiga planuoja gauti didesnę pelną, įsteigdama netoliese Madraso miesto perukų gamini-

kantata, specialiai parašyta šiam dainų sąskrydžiui. Solo partijas atliks čikagietis solistė Dana Stan-kaitytė ir Los Angeles gyvenantis Rimtautas Dabšys.

• Faustas Strolia, besidarbuojas su mūsų atžalynu, dainų šventėje dirguos vaikų chorą. Šiuo metu jis lanko jaunųjų choristų vienetus, susipažįsta su dainininkais ir suderina dainavimą. Vakar šventėje dalyvaus tautiniai drabužiais apsirengę. Tai suteiks ne tik vienodumą, bet ir pagerins choro išvaizdą.

• Hamiltono Aušros Vartų parapijos choro sekretorė M. Kežnaitytė atskrido šventės komite-
tan su maloniu laiškeliu: “Kol skambės lietuviška daina — lietuvių tauta bus gyva. Linkime ištvermės ir kantrybės sunkiame organizaciniame darbe”. Parapijos chorui vadovauja sol. V. Verikaitis.

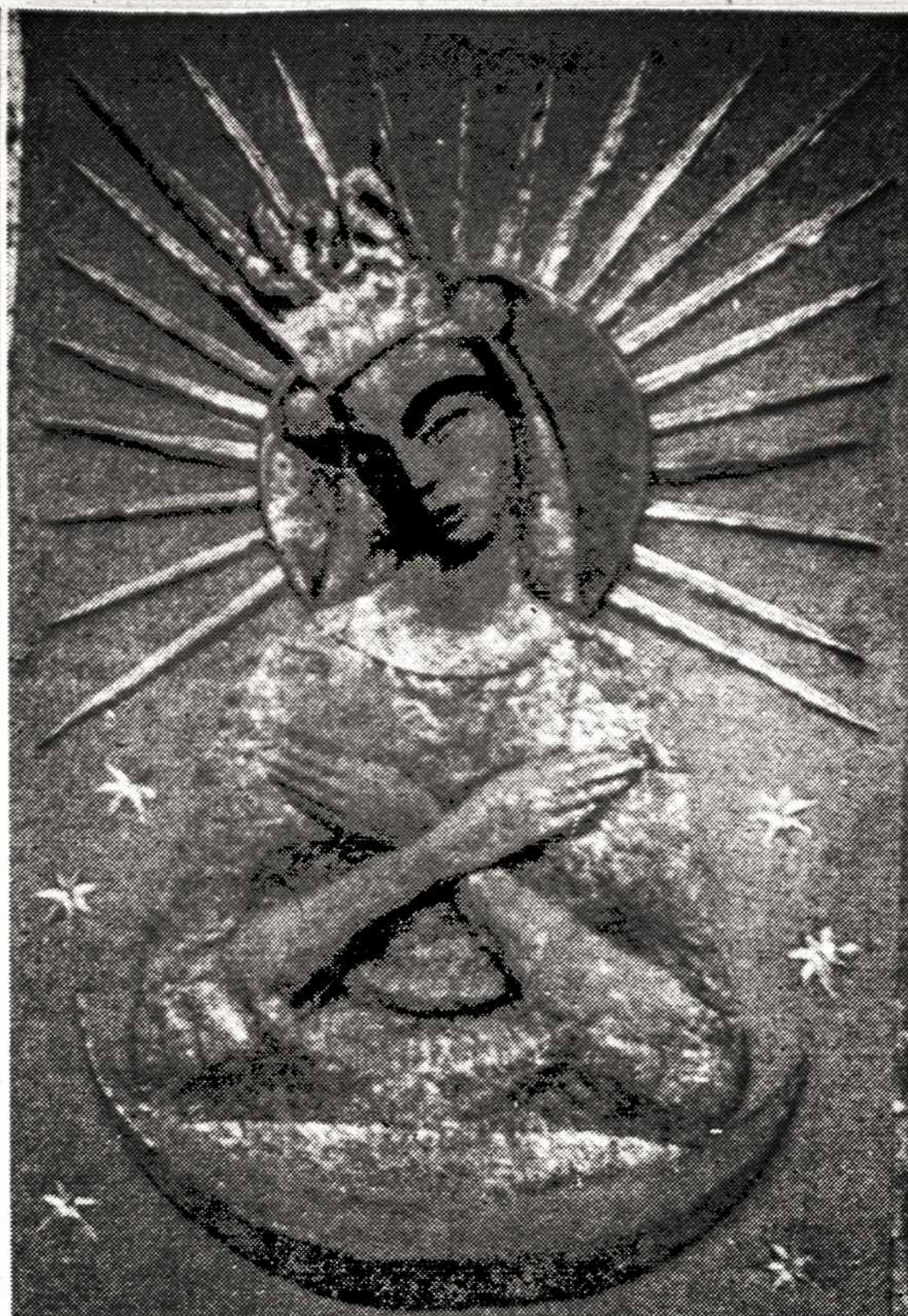
• Na, ir viena liūdna žinia prakalbų mėgėjams: šioje šventėje visai nebus prakalbų! Vienas visokių susirinkimų kalbėtojas, išgirdęs tokią baisią žinią, kreipėsi į šventės kom-tę pirmininką dr. S. Biežį klausdamas, ką gi jie ten susirinkę darys? I tai mūsų mielas daktaras atsakė: DAINUOSIME!

Angli valdė per du šimtmečius Indijos plotus, o pati kraštą vadino “perlu”. Anglijos valstybės karūnoje. Kaip ir visi kolonistai — olandai, prancūzai, rusai, ispanai, portugalai ir angliai t-mokėjo iš užimtų kraštų surinkti perlus, bet labai mažai tedavė kolonijoms, jeigu neskaityti privačios krikščionių misijonierių iniciatyvos.

Kai šiandien paskaitas amerikiečio gydytojo Thomasa Dooley aprašymus, ką jis su savo savanoriais rado tokiame Vietname (buvusiojo prancūzų kolonijoje), plaukai šiaušiasi ant galvos: koks didelis dvasinis ir medžiaginis skurdas tenai buvo isikerojęs.

Kur šiandien nepasidairai, ar tai bus Argentina, ar Brazilija, ar Meksika, kurias valdė ispanai ar portugalai, rasi beveik tą patį, kaip Indijoje, Indonezijoje ir kitur.

Dr. P. Mačiulis

Vilniečio, Sibiro tremtinio, sukurtas Aušros Vartų Marijos paveikslas iš paprastos skardos. Tai stalo dydžio lenta, aptraukta skurdžia raudona paklode, o ant jos — skardinis paveikslas. Iš Sibiro per Iraną ir Iraką jį atgabeno Andersono lenkų armijos kariai ir Beirutą miestą Libane. Čia paveikslas pateko į Lenkijos ambasadoriaus Z. Zawadowskio rankas. Pastarasis vėliau pripuolamai susipažino su Ligija Bieliukiene, kuri, kaip Tarptautinės Moterų Federacijos lietuvių atstovė lankėsi Beirute. Lenkijos ambasadorius, manydamas, kad paveikslas priklauso lietuviams, jį pasiuntė L. Bieliukienei ir Niujorką. Dabar Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga šį paveikslą perėmė savo globon: centro valdybos atstovė Eugenija Bulotienė 1966 m. balandžio 2 d., dalyvaudant Stasiui Jakštui ir dr. H. Lukasevičiui, pasirašė Niujorke paveiklo perėmimo iš p. Bieliukienės aktą. Paveikslas šiuo metu yra Detroito. Svarstoma, kur būtų jam tinkamiausia vieta. Šią nuotrauką ir informaciją atsiuntęs VKLS centro valdybos pirm. Kazys Veikutis kviečia tuo klausimu pasisakyti plačiąja visuomene rašant šiuo adresu: Mr. Albertas Misiūnas, 2483 Woodmere St., Detroit, Mich. 48209.

JUAN RAMON JIMENEZ

MOTINA

Atvykęs, o motin, tau sakau: esi kaip jūra; nors tavo metų bangos mainosi ir tave keičia, mano siela praeinant tavo vieta visad vienoda.

Nereikalingas nei mastas,

A. TYRUOLIS

BALTOJI OBELIS

(Vaižgantui)

Tavo šventovėje gūdu, Kurioj Mūs Motinos vardu Zavingai rodei kelią brangų I didį, augstą Dievo dangų.

Kad ir pabardamas blavai, Visiems kaip priebeiga buvai. Mylėjo protestantas, žydus, Visų suprast mokėjai ydas.

Tu augsaburni, maloniui Žodžių paveržęs tiek žmonių! Ak, žinome tave mokėjus, Sugaut net tuos, kur gaudė vėjus.

O. B. AUDRONĖ

MILŽINAS

Niujorko milžinas galingas Išsikasa iš sniego, Kai voverys ir paukštės visos Giliai Kiekvieno medžio gūžtoj Drevėse miega. Pavargęs milžinas protingas Saldžiai sapnuoja, Užmiršdamas dangoraižius, Laisvas ir pavergtas tautas, Visokį streiką — Pasupdamas ant savo bato didelio Ir buvusias Ir būsimas kartas.

Sapnuose kryžtauja vaikai Su balto sniego gniūžtėmis, Su inkilėliais Ir sniego senis Prirūko debesų namus.

Sapnuoja milžinas, Kad jisai pats pasenęs, Atrodo, Kiekvienas vėjas Jį siausdamas nupūs.

Pabunda milžinas apsisapnavęs, Ant vėjo pykdamas, rūstus, Pabunda paukščiais sklindinis Kiekvieno medžio drevės, Varnėnas prakalba pavasarejantis I pašales, Upeiliai nešasi klegėdami I saulėtus kraštus.

Pagiosto milžinas nubusdamas Niujorko bokštus, Pulkai balandžių išskrenda Iš jo kepurės suveltos. Ir sypos milžinas ramiai Laukiniam vėjui, Sukuojančiam jo ilgus plaukus Nuo kaktos.

“Nesirūpink, viskas bus tvarkoj” — taria rankos mostu Linas Seskus, tėvų komiteto pirmininkas, Toronto šeštadieninės mokyklos vedėjui Jonui Andriuliui mokytojų konferencijos metu

Nuotr. S. Dabkaus

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

FILATELISTŲ DRAUGIJA “LIE-TUVA”, minėdama 20 metų įsteigimo ku. Apie K. Simonavičių nedaug žinoti, š. m. spalio 28, 29 ir 30 d. ruošia didelę pašto ženklų parodą. Balzekas Lietuvių Kultūros Muzėjaus naujose rūmose. Draugijos susirinkimas š. m. kovo 29 d. nutarė paskelbti parodos vokams, etiketėms ir leidinio-programos viršeliui konkursą. Premijai skiriama \$30.00. Piešinio turinys turi derintis: a. draugijos pilnas vardas: Filatelystų Draugija “Lietuva” — (Lithuania Philatelic Society); b. datos: 1946-1966; c. kuris nors Lietuvos pašto ženklas su Vytium; d. kas nors iš tautinio meno: raštas (juostų, marginių), gėlės (rūtų šakelės, tulpės, azūlo lapai) ir pan. Piešinio dydis 6" x 9". Siųsdami konkursui piešinį, autorius savo vardą, pavardę ir adresą įdeda į atskirą voką užlipdo ir ant jo pasirašo slaptyvardžiu. Vertintojų komisija turės teisę atidaryti tik premiją laimėjusio piešinio voką. Kiti vokai sunaikinami jų neatidarius. Jei kuris autorius norės, kad premiją nelaimėjęs piešinys būtų jam grąžintas, turės ant voko tai pažymėti. Tuomet draugijos valdyba voką atidarys adresu reikalui. Premiją laimėjusio piešinio visas teises Draugija pasilieka sau. Visus konkursui skiriamus piešinius Draugijos valdyba turi gauti ne vėliau 1966 m. birželio 30 d. šiuo adresu: Ignatas Sakalas, 7356 So. Campbell Ave., Chicago, Ill., 60629, USA.

VSYSKUPŲ P. BŪCIO “ATSIMINI-MAI” pirmas tomas. Vysk. Būciui pasakojant šiuos atsiminimus surašė prof. Z. Ivinskis. Redagavo J. Vaišnora, MIC. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas. Aplaną piešė P. Jurkus. Leidinio mėcenatas — kun V. Puidokas, Westfield, Mass., lietuvių parapijos klebonas.

A. KRAUSAS, gyvenęs Australijoje, lankydamsis Morvellyje pas tautietį M. Proinska, buvo maloniai sutelbtas jo sūnaus nupirktą Melbourn antikvarinę knygą, spausdinta 1627 m. Leidene, Olandijoje. Tai istorinis lotynų kalba parašytas kelių autorių veikalas “Republica, Sine Statu Regni Polonie, Lituanie, Prussie, Livonie etc.” Apie Lietuvą rašė Aleksandras Guagnini; atrodė, italis. Daromos nuotraukos titulinio ir turinio puslapių. Netrukus bus susirista tuo reikalu su mūsų istorikais. Pr. AL

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

SENOJO PORTRETO PARODA buvo surengta Vilniaus dailės muziejuje. Apie 150 tapybos ir 100 grafikos darbų lankytojus supažindino su 17-18 š. lietuvių portretų kūrėjais ir 18 š. svetimšalių dailininkų darbais. Daugiausia dėmesio sulaukė vadinamojo Vilniaus meno mokyklos atstovai — J. Rustemas, V. Vankavičius, K. Ruseckas, V. Neveravičius ir kt. Rūsioškojo portreto mokyklai atstovavo — D. Levickis, O. Kiprenskis, V. Tropininas, V. Perovas ir I. Repinas.

“JAUNYSTĖ”, Kauno politechnikos mūšrus choras, vadovaujamas B. Mačikėno, išvyko gastroliu į Lenkiją ir Čekoslovakiją. Ta proga surengtame išleistuvių koncerte kauniečiai išgirdo G. Haendelio “Aleliuja”, L. Beethoveno kantatą “Tyla jūroje”, ištrauką iš J. Gruodžio chorinės suitos “Sarūnas” ir eilę lengvesnio žanro kūrinių.

PROF. DR. KLAUS KRIKGEBERG, Heidelbergo universiteto matematikas, skaitė paskaitas Vilniuje ir klausėsi lietuvių matematikų — prof. dr. J. Kubiliaus, V. Statulevičiaus, B. Griigelio ir kt. Svečias pareiškė: “Aš jau seniai žinojau, kad Vilniaus matematikai labai geri. Apie Lietuvos matematikus žino visas pasaulis. Mes skaitome ir sekame jų knygas, jų straipsnius. Tikimybų teorija, skaičių teorija — tai šakos, kur lietuvių įnešė labai daug naujo. Bet kad čia dirba tokie jauni žmonės, kad yra didelė matematikų mokykla, labai gera, labai aktyvi, — tas buvo nauja. Galvoju, kad daug čia išmokau. Pas mus, Heidelberge, daugiau teorinių tikimybų įtieskėjimų, o čia — ribų teorijos ir kitos praktiškesnės problemos. Todėl mūsų bendradarbiavimas visada labai naudingas.”

DALIA URNEVICIŪTĖ, praėjusiais metais debiutavusi Kauno teatro scenoje su pjesė “Vadink mane motina”, parašė komediją “Numintas slenksis”, kurią pastatė Kauno dramos teatras. Spektaklį režisavo S. Čaikauskas, apipavidalino dail. J. Malinauskaitė.

A. IVASKEVICIUS, Lietuvos Mokslių Akademijos centrinės bibliotekos direktoriaus pavaduotojas moksliniam darbui, “Tiesoj” praneša, jog bibliotekos fonduose yra saugojamas originalas ir vertimų mikrofilmai Kazimiero Simonavičiaus veikalas “Didysis artilerijos menas, pirmoji dalis”. Knyga buvo išleista 1650 m. lotynų kalba Amsterdamo ir jau sekančiais metais susilaukė prancūziškos laidos. 1676 m. ją išsivertė vokiečiai, o 1729 m. anglai. Paskutinį kartą šis veikalas buvo išleistas 1963 m. Varšuvoje lenkų kalba. Lietuvis Kazimieras Simonavičius buvo žinomas artilerijos specialistas, kuris minėtame veikalė pateikia ne tik patrankų aprašymus, bet ir paraku užtaisomų daugiapakopų raketų brėžinius, tiksliai apskaičiuodamas santykį tarp daugiapakopės raketos paskirų užtaisų. Visai pagrįstai ji šiandien

galima būtų laikyti raketų pradininku. Apie K. Simonavičių nedaug žinių tėra išlikę. Žinoma, kad jis buvo nuo Raseinių kilęs Lietuvos bajoras, studijavęs Vilniaus akademijoje ir čia 1651 m. pas Alb. Kojalavičių gavęs magistro laipsnį. Vladislavas IV jį buvo paskyręs artilerijos vado pavaduotoju, Enciklopedijos bei kituose šaltiniuose K. Simonavičius iki 19 š. vadinamas lietuviu, o vėliau — lenku.

NAUJASIS FILMAS “Eglė žalčių karalienė” susilaukė nemažai priekaištų. S. Macaitis “Liter. ir Mene” nusi-skundžia, kad trūksta dviejų pagrindinių elementų — baleto ir filmo — sintezės, pasigenda gamtinio fono. L. Motiejūnaitė kelia klausimą, ar nelietuvis žiūrovas galės filmą suprasti: “Pirmieji Eglės” kadrai savo nauju, savo čiurolioniška spalvų maniera tiesiog pakeri žiūrovą. Bet štai prasi-deda filmo ekspozicija, ir čia jau bū-tina žinoti legendą, nes ekrane keičiasi keistos, vaizduotės stebinančios dekoracijos, vaizdai, simboliai... Vis-a tai suteikia filmui stiprų išpuodį-galą, tačiau neinformuotam žiūrovui jis lieka neįprantamas (rašydami scenarijų ir kurdami filmą, autoriai galėjo numatyti, kad filmas bus rodo-mas ne tik Lietuvoje...)”

JUOZAS CHLIVICKAS, Lietuvos Rašytojų Sąjungos dramaturgijos konsultantas, savitaisiais “Liter. ir Me-nas” anketoje kritikuoja dabartinę lietuvišką satyrą: “Didžiausia mūsų satyros liga — smulkios temos, banalybės, bailumas. Be biurokrato (na-mų valdytojas), sukčiaus (prekybinin-kas), vagies (sandėlininkas), imperia-listinio agento (diplokas), mes daugiau beveik nieko nematome. Koks spalvų vienodumas, koks satyrinio žvilgsnio bukumas! Ir taip iš metų ir metų, iš numero į numerį, nuo knygelės iki knygelės...” Rimčiausias dirbančiasis satyrikas šis laikas Antaną Jonyną, Antaną Pakalnį, dramaturgą Kąj Sa-jų ir Vytautę Žilinskaitę. Pastaroji yra parašiusi J. Chlivočeko žodžiais ta-riant, “idomią ir reikalingą satyrinę komediją. Bet teatrai jos nestato: perdaug dyglių, kodėl neapkarpyti...”

DAIL. LEONARDAS KAZOKAS, neseniai atšventęs 60 m. amžiaus su-kaktį, pokario laikotarpyje yra sukū-ręs eilę portretų — skulpt. J. Mikėno, rež. J. Milinino, kompoz. B. Dvariono ir kt. Vienas didžiausių jo kūrinių yra drobė “Sava duona”, kurioje vaizduo-jamas nelengvas kolchoziniųkų dar-bas. Iš jo paskutiniųjų peizažų minėti-ni: “Kauno dangoraižis”, “Gamta pa-bunda”, “Dovinė upelis”, “Nemunas ties Darsūniskiu”, “Sodai žydi”, “Pil-koji diena”. Spaudoje jau antrą kartą tenka užtikti prasiitarimą apie L. Ka-zoką kamuojančią sunkią ligą — dail. Rimtas Kalpokas pvz. rašo: “... Ne-žiūrint sunkios ligos, užklupusios dai-lininką pačiame jėgų subrendime, jis didelių valios pastangų dėka dirba kairiaja ranka...” Susidaro įspūdis, jog desinioji yra paralyžuota.

“BOTANIKOS TERMINŲ ZODY-NA” išleido “Minties” leidykla. Tai yra didelis Biologijos Draugijos keliolikos narių kolektyvinis darbas, kurį redagavo prof. dr. J. Dagsys, biologijos mokslių kandidatas A. Lekavičius ir mokslinė bendradarbė O. Maliauskienė. Zodynas apima apie 10.000 termi-nų, pateikia paaiškinimus, lotyniskus ir rusiškų atitikmenis.

KAZIO SAJOS humoristinė nuoty-kių apysaka “Jurgis ant stogo, Palan-goj ir kitur” latvių kalba išleista Ry-goje. Knyga išvertė didelis lietuvių literatūros bičiulis rygiotis žurnalistas Alfonsas Sukovskis, kurio dėka latvių skaitytojų yra pasiekę keliasdešimt lietuvių kūrinių, jų tarpe V. Mykolai-čio-Putino “Altorių šešėlyje”, A. Gri-cliaus “Sėja ir pjūtis”, M. Sluckio “Uvertiūra ir trys veiksmai”, A. Bie-liausko “Rožės žydi raudonai” ir visa eilė kitų. Iš jo paruotų žodinių verti-mų poetas Brunas Saulys latvių kal-ba atkūrė J. Marcinkevičiaus poemą “Kraujas ir pelenai”, E. Mieželaičio “Žmogų”, E. Matuzevičiaus “Lyrika”, S. Nėries “Lakštingalos daina”. Vysk. A. Baranausko “Anykščių šilėlį” ir K. Donelaičio “Metus” į latvių kalbą yra išvertęs Paulis Kalva. Iš kitų vertėjų minėtini: Tatjana Jarmolinak, Birutė Jaunzemė, Harijas Galinis ir Reinis Bertulis.

V. Kst.

Atsiųsta paminėti

Saltinis — tikišinės ir tautinės minties žurnalas Nr. 2, 1966 m., skirtas paminėti 60 m. sukaktį. Leidžia Sv. Kazimiero S-ga. Red. S. Matulis, MIC. Red. nariai: J. Budeika, MIC, ir V. Slaitas. Redakcija ir administra-cija: 16 Hound Rd., West Bridgford, Nottingham, England.

Peleda nr. 1-62, 1966 m. Satyros, humoro, savikritikos ir sarkazmo žurnalas. Išleina 4 kartus per metus. Redakcijos adresas: 1203 N. Spurgeon St., Santa Ana, Calif. 92701, USA. Prenumerata metams \$1.50, atskiras nr. — 40 ct.

Aleksander Kutt, PRICES AND THE BALANCE SHEET IN 10 YEARS OF SOVIET — CAPTIVE COUNTRIES TRADE, 1955-1964, iš-leista New York'e, kovo mėn., 1966. Assembly of Captive European Na-tions, 29 West 57th St., New York, N.Y. 10019, USA.

Premijuotasis J. Gliaudos romanas

PR. NAUJOKAITIS

Turime po ranka „Draugo“ premijuotą Jurgio Gliaudos romaną „Delfino ženklė“. Vertinio komisija savo santūrumu ir kelias žodžias prasišarė, kad romano tema esanti nauja ir aktuali. Dėlto skaitytojas su reikiamu smalsumu griebia naują knygą ir nori patirti, už ką autorius laimėjo premiją. Papūkimė valandėlę tuo smalsiuoju skaitytoju, pamėginkime išryškinti atmintinius išpūdžius.

„Delfino ženklė“ galime pavadinti psichologiniu šeimos romanu. Nauja yra tai, kad šiuo romanu J. Gliuda pirmą kartą mūsų literatūroje taip subtiliai pavaizduoja kūdikio laukimo nuotaikas ir realybę jaunojo šeimoje. Draminis, pasakytume, tam tikru atžvilgiu net tragiškas elementas, šioje švelni nuansų kupinoje laukimo istorijoje yra talidomido miego tabletės, galinčios deformuoti laukiamą kūdikį. Skirtingi atskirų asmenų išgyvenimai to vaisto grėsmės akivaizdę leidžia gambiai autoriaus plunksnai graviūriškai nubrėžti neužmirštamus spalvingus paveikslus. Jie ir sudaro romano turinį.

Busimoji motina Lina nieko nežino apie jos vartotų miego tablečių kenksmingumą. Kiti šeimos nariai neprasitaria jai apie gresiančią nelaimę. Ir dėlto jos išgyvenimai yra pilni poezijos, estetikos, grožio, bet kartu ir kupini realaus gyvenimo supratimo, nukreipti į konkretų ateinančio žmogaus pasitikimą. Visa savo šviesia asmenybe ji myli būsimąjį, net ir tuo atveju, jei jis būtų gamtos nuskriaustas, gyvenimui netinkamas. Savo viltį ir ruošinėjimą stiprina religinėmis nuotakomis, nuoširdžia malda, išsilaisvindama iš mokykloje įsigyto indiferentizmo, grįždama į tradicinį savo motinos religingumą. Giliai krikščioniška kultūra spindi kiekviename jos žingsnyje, ir jos elgesyje nėra vingių ir lūžių, jos gyvenime nėra neišsprendžiamų problemų, nes jas išsprendžia toji iš šeimos paveldėta pasaulėžiūra, kuri apima visą jos asmenį, pasakytume, net be asmeniškų jos pastangų. Tai žmogus, kuris paties likimo, pačių gimimų, tinkamoje aplinkoje, tradiciniu krikščionišku auklėjimu gavo tvirtus pagrindus požiūriui, o žvilgsnį nukreipė į augštumas.

Panaši į Liną yra ir jos motina, kuri veikale vadinama su trumpintai — Ma. Jos tradicinis, bet gilus tikėjimas ir pasitikėjimas Baisu. Apvaizda — gresiančios nelaimės akivaizdę jai nukreipia į gilia nuoširdžią malda. Tai vieninga priemonė, kuria ji pasitiki, dėlto ji rami, santūri, mažai kalbė, sugėbanti ne tik pati neprarasti pusiausvyros, bet net ir kitus suraminti, pastiprinti.

Linos tėvas Prestonas priklausio indiferentų grupei, kuri neieško religinės dvasios kitose žmonėse, bet sprendimų jiesko

blaiviu protu. Tas blavius protas veda jį į laikraštinį žinių randimą apie talidomido veikimą ir pasekmes. Jo viltis remiasi statistikos dėsniu, kad taisyklė yra išimčių. Tokios išimties galimybė remiasi jo rami laikysena, jo viltis, kad viskas baigsis gerai. Tačiau jo išorinis ramumas yra daugiau valios ir logikos vaisius, o ne tikra vidaus ramybė, kuria pasižymi Ma.

Visai kitoks yra Linos vyras Carlis. Moralistas jį pavadintų žemės eros žmogumi. Tai modernių laikų indiferentas, egoistas, oportunistas, laimę matęs materialinėje gerovėje ir jusliniame gyvenime, moralinius dėsnius laikąs susidėsčiusių kultūrinių sąlygų vaisiumi ir tuo pačiu laisvo žmogaus nesaistančių visoje pilnumoje. Sužinojęs, kad žmona naudoja talidomido tabletes, Carlis greitai daro sprendimą, išplaukiantį iš jo pasaulėžiūros: „Lina turės įsiskolinti išilaisvinimo iš neštumo, kaip tai darė tūkstančiai moterų Europoje“ (43). Carlis yra veiksmo žmogus, tačiau greitai jo pasiryžimas atsitrenkia į dvi kliūtis: į nujaudimą, o vėliau ir aiškų įsitikinimą, kad Lina negimusi kūdikio žudyti nesutiks, ir į veikiančius šalies įstatymus, kurie žudymą taip pat draudžia. Savo viduje Carlis kenčia, blaskosi, kovoja, bet nenurimsta ir nerezignuoja. Pirmiausia susirenka žinių apie tu pražtingų tablečių veikimą, kad būtų visai tikras, kad jo žygių šalinti negimusi kūdikį turi pagrįdą. Toliau logiškas kelias pas advokatą, pas krikščionišką šeimų konsultantą. Ir teisininko, ir moralisto pareiškimai, kad nužudymas negimusi yra lygus betkurio žmogaus nužudymui, nes lauko prigimties teisę gyventi, nesulaiko Carlis nuo pastangų ir įsikiškimo nusikratyti talidomido kūdikio. Jo motyvai — optimistiniai: bus našta šeimoje, aukojimasis, nepatogumas kitų akys. Jeigu Lina, Ma, Prestoną galėtume pavadinti tradiciniais senesnių laikų krikščioniškosios kultūros žmonėmis, tai Carlis yra naujųjų laikų žmogus. J. Gliuda pavyko sukurti gyvą, ištinkamą Carlis charakterį, primenantį tokius žmones, kurie, save vadinant liberalais, meta malda į viešojo gyvenimo, demonstruoja prieš Amerikos laisvės kovą, perša pataikavimą komunizmui. Tai žmogus, kuriam lengva išsidėsti savo tautos, religijos, primigdyti sąžinės balsą: „Nejauci jokios sąžinės balse, kada visiškai pasitraukiau iš lietuvių tarpo. Buvo jau viskas pakryjęs, neįdomu. Pavarė, tik atmetus lietuvišką galūnę, atrodė taip tarptautiškai, kad joks kipsas nepasakytų mane esant dar kokios nors specifinės tautybės. Taip buvo gera šiame krašte — niekas nesiteiravo, pasigavęs pavardės, įvairių panašių kvailių“ (201).

Bet sąžinė dar nėra visai mirusi Carlis viduje — krikščioniškai lietuviškos kultūros likutis: „Taciau sąžinė nemiega naktimis. Jeigu dieną ji sutelpa atsarginėje kišenėje, naktį ji išlenda visame savo katastrofiškame žmogaus niekinime“ (201). Šitame žmoniškumo bruože ir glūdi J. Gliaudos meninis laimėjimas — Carlis nesunikintas, nesunivelniuotas iki moralinės niekybės, o paliktas gyvu žmogumi, įtikinančiu ir tikru.

Iš viso reikia pasakyti, kad charakterių meistras atskleidimas yra pagrindinė knygos stiprybė. Net ir antraeiliai, kaip negrė Hedda, Fitzgeraldas — tie Sėkspyro seminaro vaidintojai, yra gyvi ir spalvingi. Antra stiprybė — aplinkumos vaizdo ir veikėjų išorės paveikslai. Jie tiesiog grafiškai nubrėžti. Negali užmiršti advokato istaigos, sveikatos centro, krikščioniškos šeimos patarėjos, Nevados dykumų... Pūkūs ir kompozicinis akomponimentas — Sėkspyro seminaro repetitijos ir pokalbiai apie tragedijos esmę. Tai yra J. Gliaudos menininko laimėjimai, praturtinę mūsų literatūrą, vertai užsitarname premijos.

Tačiau talidomido tabletės yra melodraminio pobūdžio. Ant jo remiasi viso veikalo dramatinė įtampa. Ji kiek dirbtinė, išpūsta. Ir paties Carlis nuolatinis kalbėjimas apie gimstančią pabaisą, kartojimasis vaizduose, samprotavimuose ir pokalbiuose priklausio prie knygos silpnųjų. Organiskai neišplaukia iš įvykių logikos ir epizodas su valkata parke. Ir paties Carlis moralinis lūžis yra nepilnas, neatitinkantis viso veikalo dramatinės įtampos. Po nuodėmės su Hedda jis pasiryžta auginti, globoti ir net mylėti būsimą luošą kūdikį. Už nusikaltimą prieš žmoną — nuolaidą vaikui. Tačiau tikrasis moralinis lūžis būtų buvęs, jei iš tikrųjų būtų gimes luošas vaikas, o jis gimė — sveikutėlis berniukas. Taigi kūrinys neįsistato Carlis moraliskai lūžti ir prisikelti. Jis paliktas ir toliau hedonizmo ir savanaudiškumo kelyje.

J. Gliuda laimėjo šia knyga ketvirtą kartą „Draugo“ romano premiją. Kai lygini ankstesnias premijuotas knygas su šia, matai žiūgančią J. Gliaudos pažangą stiliumi valdyme. Autorius čia išsiskleidė drąsiai ir visame savo talento pajėgume.

Jurgis Gliuda, DELFINO ŽENKLĖ, premijuotas romanas. Aplaną piešė P. Jurkus. Išleido Liet. Kn. Klubas, 1966 m., 234 psl., kaina \$2.50.

Atsiūsta paminėti

Aleksandras Šeštukas, SODYBU PIEVELES. Lietuvių Aponomų Sąjungos Chicagoje leidinys, 1966 m., 40 psl. Gaunama 4641 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill. 60632, U.S.A.

DR. M. ANYSAS

Kas buvo karalienė Bona?

Pamačius J. Griniaus parašytos „Gulbės giesmės“ pastatymą Toronte, žiūrovams į akis metėsi nesimpatiška karalienės Bonos laikysena savo marčios Barboros Radvilaitės ir sūnaus atžvilgiu. Kadangi lietuvių dauguma nežino, kas yra šita taip nesimpatiška, kai atvaizduota karalienė, noriu pateikti trumpą istorinę apžvalgą.

Bona Sforca buvo Milano hercogo Giano Galeazzo Sforcos dukterė, gimusi 1491 m. Ji ištekojo turėdama jau 24 metus amžiaus už 34 m. amžiaus Zygmanto senoją, Lietuvos didžiojo kunigaikščio ir Lenkijos karaliaus. Jos motina buvo Aragonijos karalienė Izabelė, Neapolio karaliaus Alfonso dukterė.

Princesė Bona buvo tikra renesanso laikų dukterė. Ji buvo rūpestingai išauklėta pagal anų laikų dvasią — lygiai su vyrais. Ji gerai mokėjo lotynų kalbą, gerai pažino klasikų rašytojus, istoriją, teologiją ir domėjosi reformacija. Jai buvo įkvėptas tvirtas valdovo idealas. Jos mokytojas Galateo jai dažnai sakėdavo:

— Neužmiršk, Jūs Malonybe esate gimusi tam, kad valdytum vyrus.

Išverminga joikė

Bona tolimesnėse studijose buvo supažindinta su žemės ūkio sistema, miestų bei finansų administracija. Ji buvo aistringa arkliu ir šunų mėgėja, puiki joikė ir šokėja. Šią smulkia, gražią, juodaakę, bet šviesiaplaukę Sforca šeimos atžalą vokiečių imperatorius Maksimilijonas, susitaikęs su Zygmantu senuoju, šiam įpiršo ją kaip savo giminaitę, antrąją žmoną.

1518 m. sausio mėnesio pabaigoje 24 metų amžiaus princesė

Atvežė renesanso dvasią

Bona atsivežė iš Italijos renesanso dvasią, kuri greitai pradėjo sklirti po visą karaliaus Zygmanto valstybę, neišskiriant ir Vilniaus. Iš Lietuvos sostinės ji sklido į visus lietuvių didikų rūmus ir bažnyčias. Žinoma, su Bonos dvarišiais italais į Lenkiją atėjo ir pietinių šalių palaidumas, taip vadinamas „morbus gallicus“, kuris ypatingai pradėjo veikti jau ir taip palaidų lenkų aristokratų gyvenimą.

Karalienė Bona su karaliumi

Bona, vykdamą į Krokuvą, didžiausią kelionės dalį atliko raita, nors buvo žiema. Prie Krokuvos miesto ją pasitiko Lenkijos ir Lietuvos didikai su gausiais palydovų būriais. Saltiniai pažymi, kad didžiausią išpūdį padarėsi turtinga lietuvių apranga: kariai su lankais, skydais, įjetimis, augštai išskeltomis vėliavomis ir savo vadų spalvos švarkais. Pirmose eilėse jojo Lietuvos kunigaikštis Ostrogis — Oršos mūšio laimėtojas ir dvaro maršalas Jurgis Ilincija, apsirėngęs auksu bei šilkui turtingai išsiuvinėtais, brokatu papuoštais drabužiais.

Prie pat Krokuvos miesto, raudonoje karališkoje palapinėje, laukė atvykstančios būsimos žmonos Bonos karaliaus Zygmantas. Čia jaunoji Bona pirmą kartą susitiko su karaliumi ir sausio 15 d. kartu su juo įvažiavo į Vavelio rūmus Krokuvoje. Už trijų dienų įvyko vestuvės ir karūnacija. Vestuvė puota truko aštuonias valandas, su geriausiais valgiais, muzika ir smulkiais, lotyniško mėsio eilėmis bei deklamacijomis ir turtingomis dovanomis. Bona atvyko kaip turtinga jaunamartė, nes jos atvežtas kraitis siekė 100 tūkstančių aukso dukatų.

Norėdama minėtą tikslą atsiekti, karalienė Bona panaudojo savo kraičio pinigų išpirkinėti karaliaus karaliaus įkeistiems dvarams ir kitiems turtams. Ji įgijo kaip Lietuvos didžiojo kunigaikščio nuosavybė dideles girias nuo Gardino ir dar toliau į šiaurę palei Šešupę ligi Sirvintos. Ji nupirko žemių Zemaitijoje su Plateiais ligi Palangos, dvarų ir girių pagal Nemuną, Pagiriję, Valuinę ir kitose vietose.

Atsivietusieji matininkai ir instriktoriai bei kitų specialistų iš Italijos, karalienė Bona pravedė karaliaus ir didžiojo Lietuvos kunigaikščio žemės aniams laikams gana griežtą žemės reformą, kuri vėliau buvo pavyzdžiu jos sūnaus Zygmanto Augusto valstybinėse žemėse įvykdytai valdymo reformai.

Norėdama minėtą tikslą atsiekti, karalienė Bona panaudojo savo kraičio pinigų išpirkinėti karaliaus karaliaus įkeistiems dvarams ir kitiems turtams. Ji įgijo kaip Lietuvos didžiojo kunigaikščio nuosavybė dideles girias nuo Gardino ir dar toliau į šiaurę palei Šešupę ligi Sirvintos. Ji nupirko žemių Zemaitijoje su Plateiais ligi Palangos, dvarų ir girių pagal Nemuną, Pagiriję, Valuinę ir kitose vietose.

Atsivietusieji matininkai ir instriktoriai bei kitų specialistų iš Italijos, karalienė Bona pravedė karaliaus ir didžiojo Lietuvos kunigaikščio žemės aniams laikams gana griežtą žemės reformą, kuri vėliau buvo pavyzdžiu jos sūnaus Zygmanto Augusto valstybinėse žemėse įvykdytai valdymo reformai.

Marija Induss - Muceniece, latvie

Baltijos motina tremtyje

Jaunimo dailės paroda

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso metu, kuris įvyks š. m. birželio 30 — liepos 3 d., rengiama didelė pasaulio lietuvių jaunimo dailės paroda. Šioje parodoje Kanados jaunimas yra gavęs teisę išstatyti 30 kūrinių.

Sėkmingesniai kūrinių atrinkimui ir jų nugalėnimui į Čikagą KLB krašto valdybos kultūros skyrius, susitaręs su jaunimo sekcija, ruošia Kanados jaunimo meno parodą Toronte š. m. gegužės 29-31 d. d. Priskelimo parapijos naujosios patalpos. Joje kviečiami dalyvauti baigę ar besimokantieji meno mokyklose. Amžius: 18-35 metai. Kiekvienas menininkas siunčia iki gegužės 26 d. p. 3-4 savo darbus adresu: S. Kairys, 1 Grassmere Rd., Toronto 9, Ont., tel. RO 3-2739. Daugiau informacijų teikia dail. Dalia Gruodienė 51-201 Waterford Dr., Weston, Ont., tel. 249-9003.

Gabija. Leidžia LSS Skaučių Sėrijos Vadija, nr. 1, 1966 m. Adresas: 1934 So. 48 Court, Cicero 50, Ill., U.S.A.

Juozas Bertulis, JURGUTIS MISKO KARALIUS. Vieno veiksmo muzikinis vėlykinių scenos vaizdelis mokyklinio amžiaus vaikams. Išleista autoriaus lėšomis Chicagoje 1966 m. Su krauta J. Karvelio Prekybos Namuose.

Šią reformą pravedant, karalienė Bona daugiau palaikė smulkesnių bajorų ir valstiečių pusę. Čia ji dažnai susidurdavo su Lietuvos didikais. Karalienė labai išdidžiai laikydavosi prieš Lietuvos didikus — turtuolius, kaip Sapiegas, Radvilą Juodąjį ir kitus. Tokia jos laikysena vėliau pasireiškė ir jos sūnaus vedybų su Barborą Radvilaitę atveju.

Bonos įtaka Lietuvoje

Tokiu būdu karalienė Bona yra palikusi gilius pėdsakus ir Lietuvos gyvenime. Bonos atsiminimas dar ilgai buvo gyvas Lietuvoje. Kauno pilis kuri laiką buvo vadinama Bonos pilimi. Platelių ežero saloje buvo rodomi Bonos pilies likučiai, kitur vėl minimi Bonos pilikaliniai ir t.t. (Dr. V. Sruogienė, Liet. Ist., 383 psl.).

Be gerų reformų karalienė įnešė ir daug blogų papročių į valstybinį gyvenimą. Vyrai vis labiau senstant, jų rūpinosi ir augėstiesi pasaulietinių bei bažnytinio pareigūnų skyrimu. Kiekvienas, noris gauti tokia tarnybą ar vietą, turėjo sumokėti tam tkrą mokesį.

Karalienė Bona pagimdė tris dukteris — Izabelę, Kotryną, Oną ir 1520 m. rugpjūčio m. 1 d. — vienietį sūnų Zygmantą Augustą. Norėdama po jo tėvo mirties užtikrinti savo sūnui karališką vainiką, karalienė pasistengė, kad Lietuvos kancleris Albertas Goštautas jį paskelbtų Lietuvos didžiuoju kunigaikščiu. Lietuvos ponų taryba jau 1522 m. priėmė kod po karaliaus Zygmanto senojos mirties jo sūnus bus didžiuoju Lietuvos kunigaikščiu. Tada Zygmantas — Augustas buvo tik keliu metų amžiaus. Karalienė slapta susitarus su Lietuvos didikais, Lietuvos seimas 1529 m. spalio 18 d. nutarė Zygmantą Augustą vainikuoti didžiuoju Lietuvos kunigaikščiu. Lenkai, manydami, kad šis vainikavimas gali priversti Lietuvos atsiskyrimo nuo

Lenkijos, dar t. p. m. Petrikuvos seime išrinko Zygmantą Augustą lenkų karaliumi. Tokiu būdu šis dar dešimties amžiaus metų nepasiekęs princas turėjo jau didžiojo kunigaikščio ir karaliaus titulus! Lietuvos seimui prašant, šitas 24 m. karalius savo tėvo būdu paskirtas Lietuvai valdyti titulu „Magnus Dux Lithuaniae“.

Nemėgo marčių

Norėdama ir po savo vyro mirties toliau valdyti visą valstybę kaip buvo įpratusi, Bona jau anksti stengėsi sūnų laikyti visiškai savo įtakoje. Ji nepaprastai mylėdama, emė nekėsti savo pirmosios marčios, Ferdinando dukters, habsburgietės Elzbietsos, nes bijojo jos įtakos sūnui. Degdama neapykanta savo marčiai, Bona stengėsi suardyti jų šeimyninį gyvenimą. Pagyvenusi vos pusę trečių metų po jungtuvų, Elzbieta mirė Vilniuje, kai jos vyras Zygmantas Augustas gyveno Vilniuje kaip Lietuvos valdytojas. Reikia manyti, kad ši ankstyva mirtis įvyko ne tik dėl uošvienės neapykantos savo marčiai, bet ir dėl ligos, nes ji, kaip ir jos sesuo, trečioji Zygmanto Augusto žmona, buvo epileptikė. Be to, nereikia užmiršti, kad pats karalius, kiek iš to meto kronikinių užrašų matyti, buvo didelis palauidinąs (prieš ir po Barboros laikų). Karalienės Bonos neapykanta savo marčioms palietė ir jos sūnaus antrąją žmoną Barborą ir vėliau trečiąją — Elzbieta, taip pat habsburgaitę.

Zygmantui senajam 1548 m. mirus, jo žmona Bona, netekusi valdžios ir susipykusi su sūnumi dėl jo vedybų su Barborą, 1549 m. išsiuntė savo brangenybes ir pinigus į Veneciją. Po Barboros mirties ji dar ištekdino savo dukterį Sofiją už Brunsviko hercogo Henriko ir 1556 m., gavusi sūnaus sutikimą, Bona išvyko į Italiją ir apsigyveno Bari kuni-

MASKVOS METAI LIETUVOJE

Latvių dukartsvaitinis laikraštis „Latvija—Amerika“, leidžiamas Toronte, atspausdino Janis Kludzejs recenziją apie Vinco Ramono romaną „Dulkės raudonam saulėlydžiui“, kurį į latvių kalbą išvertė E. Skujeniekis ir 1965 m. išleido Selzemiška leidykla, vadovaujama rašytojo Arvido Egljio. Čia pateikiame recenzijos vertimą. Red.

Skaitant šio lietuvių rašytojo Vinco Ramono knygą apie Maskvos okupantų pirmąjį laikotarpį Lietuvoje, latvių skaitytojas iš naujo mato tuos pačius vaizdus ir nuotykius, kuriuos 1940 m. birželio mėn. taip pat ir į Latviją atnešė Maskvos tankai, durklai, čekistai ir „visų tautų mylimas tėvas, mokytojas ir genijus Josif Visarionovič Stalin“.

Šioje knygoje glūdi didelė žadinanti jėga: ji mus grąžina atgal per okeanus, 25 metus, ir mes atsidurame apdulkėjusių tankų triukšme, dienų ir naktių baimėje, rusų ilgamaršinių šūkiuose: „Jūs mirėte badu, mes atnešėm darbą, duoną ir jus išlaisvinom!“ Šis „išlaisvinimas“ prasidėjo visų žmonių prievartiniu dalyvavimu demonstracijose, kuriose reikėjo „liudyti padėką bei meilę“ Stalinui ir Maskvai, išniekinti visą, ką Estija, Latvija ir Lietuva buvo staciūsi, dirbusios ir mylėjusios per savo 20 laisvės metų. (Sėka citata iš knygos).

Vincas Ramonas yra dinamiškas rašytojas. Jo pasakojimas vaizdingas, banguoja įvykių eigoje, pilnas gyvų dialogų, puošnios tautos kalbos. Jo geras išsimokslinimas (rašytojas studijavo Vytauto Didžiojo universitete lituanistiką) ir savo tautos, pasaulio ir žmogaus vidinio gyvenimo pažinimas išgalino jį Lietuvos mažumos gyvenimą ir žmones Maskvos okupacijos metu parodyti taip, kad viskas rįsasi ne vien su rodomų asmenų sąmonės ir pasąmonės nuotykiu, bet ir su visų nuotykiu bei prognozėm pasaulyje.

Jis gerai pažįsta Maskvos kolonistų žaidimą ir jų kaukes, todėl labai gerai gali vaizduoti, kaip jie išnaudojo vietinius kvailius savo tikslams pasiekti...

Vincas Ramonas nėra aklas savo tautos ir anksčiau vadovavusių grupės mylėtojas. Jis stovi už reformas, socialinius pakeitimus Lietuvoje ir tautos sąmonės budinimą ir išmokslinimą. Jis kritikuoja paskutinią prezidentą Smetoną, jo vienvaldystę. Jis parodo, kad lietuvių tauta turi teiktinai dvasios ir jėgos spręsti savo problemoms ir kad jai nereikia Maskvos durklų valdžios. Visa savo siela ir krauju jėga jis yra prieš okupantus ir jų jėgą.

Savo pranašyste ir rašytojo sąžine V. R. mums, latviams, yra artimas, suprantamas, lyg būtų vienas iš mūsų. Lietuviai yra mūsų kraujo ir likimo broliai, ir V. R. yra jų ir Lietuvos laisvės vėliavos nešėjas, todėl kartu ir mūsų tautos sąmonės budintojas. Skaitant šią knygą, taip pat kaip ir jo anksčiau parašytą romaną „Kryžiai“, pabunda jam mūsų

draugystė ir meilė.

Romane „Dulkės raudonam saulėlydžiui“ yra daug bendro gyvenimo, psichologinių ir meilės nagrinėjimų bei akcentų. Neužmirštami tipai parodyti su Norikačiais, Kubiliu, Broniu...

Romane pinasi didelės meilės motyvas, kurį Vincas R. papuošia liūdnu grožiu. Žymi vieta romane ir visuose pirmosios rusų okupacijos įvykiuose tenka Lietuvos jaunimui, kaip ir pas mus Latvijoje.

Su šiuo romanu V. R. išaugino lietuvių, taip pat ir latvių širdyse stiprų ir žaliuojantį laisvės medį: Lietuva buvo ir bus! Latvija buvo ir bus!

Turime sakyti aižiai ir ypatingai atžymėti Selzemiška leidyklą, kuriai vadovauja laikraštininkas ir redaktorius Arvids Eglitis Mineapolyje. Jis yra vienintelis mūsų leidejas, išleisdamas mūsų brolių tautos knygas. Vokietijoje jis išleido to paties autoriaus romaną „Kryžiai“, o dabar patiekė labai gražiai įrįstą romaną „Dulkės...“ Kad ši darba — pasiekimų brolių tautos literatūrinės mės vertybėmis leidejas galėtų tęsti, mums, skaitytojams, ši vienkartinė dalyka reikėtų šiltai paremti ir knyga išgyti. Leidejas nėra tiek turtingas, kad ši taip reikalingą tiltą tarp brolių tautų galėtų tęsti be mūsų visų paramos.

Nulenkus galvą reikia prisiminti mirusį rašytoją Emilį Skujeniekį, kuris yra išvertęs abu V. R. romanus. Emilį Skujeniekį yra išvertęs ir kitas lietuvių knygų, labai daug raštų ir daug rašęs lietuvių laikraščiuose bei žurnaluose apie latvių literatūrą ir dvasinį gyvenimą. Jis buvo gyvas, darbingas ryšys tarp brolių tautų. Mes turime atrasti jo vietininką. Ar mes tokį turime?

Lietuvių pusėje panašūs į E. Sk. yra dr. Andrius Baltinis, kunigas, filosofijos daktaras ir rašytojas. Jis yra išvertęs latvių rašytojų darbus lietuvių kalbon ir yra rašęs lietuvių laikraščiuose bei žurnaluose apie latvių literatūrą ir apie abiejų tautybių bendradarbiavimą, taip pat ir apie Baltijos jungtinių valstybių idėją, jų ateitį.

V. R. knygos yra kelio vadovės šia kryptimi.

Knygai vaizdinga aplanką su rusų tankų siluetais nupiešė dail. Vilhelms Griks.

Vertė V. Zentins

* Lietuvių Pranciškonų provincijos Tėv. Leonardas Andriekas, OFM, pašaukimu reikau palaušė ir išleido gražų lietuvių ir anglų kalbų leidinį „Lietuviai Pranciškonai — Lithuanian Franciscan Fathers“.

Lenkų valdantieji sluosniai buvo priešingi Zygmanto Augusto ir Barboros vedyboms dėl gynai politinių ir ekonominių sumetimų, spėliodami, kad tomis vedybomis Radvilų šeima galėsianti augštai iškilti, o tai lenkams nebūvo pageidautina. Be to, lenkams, vadenosi, kad Lietuva iškilusiu Radvilų vadovybėje galėsianti nuo Lenkijos atsiskirti. Ir Lenkijos dvasininkai veikė ta pačia kryptimi. Ir vieni, ir kiti kovojo prieš Barborą ir karalių prisidengę karalienės Bonos skrais-te.

Neistoriniai momentai

Karalienės Bonos laikysena dr. J. Griniaus dramoje, jos partoninis susitikimas su Barborą yra išgalvota fabula, paimta iš lenkiškų dramų. Nei Bona, nei Barborą niekuomet nesusitiko akis į akį, nes visa kova vyko slapta, iš tolo. Bonos pavartoti žodžiai Barboros akys yra fabula ir tikrai nekarališki, kaip ir jos ginčas su savo sūnumi. Faktiniai buvo visai kitaip. Penkias savaites prieš Barboros mirtį karalienė Bona parašė savo marčiai taikingą laišką. Iškilmingoje audiencijoje buvo viešai paskaitytas jos laiškas ir karalienės Barboros atsakymas, parašytas kuogeriausiais žodžiais. Tokiu būdu buvo sudaryta taika tarp abiejų karališkų moterų lietuvių ir lenkų valstybėje. Tokia yra istorinė tikrovė.

Nežinia dėlko veikalo autorius šio susitaikymo nepažymėjo, bet leido Bonai savo sunkiai sergančią marčią piktai žodžiais įžeisti. Taip nat nežinia dėlko jis leido karalių Zygmantą už savo motiną iš Lietuvos-Lenkijos išvesti, kai jiniai jau anksčiau buvo išsiuntus savo turtus ir tik po kelių metų gavo leidimą išvažiuoti į savo gimtąjį kraštą.

Dramaturgai dažnai negailestingai pakeičia faktus, kurie visai pakeičia istorinį vaizdą.

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

INDIAN RD. — BLOOR.

\$3,000 įmokėti, prie požeminio traukinio, mūrinis 6 kambarių namas, naujas vandens šildymas, moderni virtuvė, viena skola balansui 10-čiai metų; galima užimti nuo sausio 3 dienas.

BABY POINT — JANE,
\$5,000 įmokėti, atskiras rūpių plytų, 6 kambarių namas, privatus įvažiavimas su garažu. Visai arti sušildymo ir krautuvų, dideli graži kambariai; traukti galima užimti; vandeniu alyva šildymas.

QUEBEC — BLOOR
\$10,000 įmokėti, 7 kambarių, 2-jų augstų gražus namas su garažu ir plačiu įvažiavu; moderniška didelė virtuvė, nauja krosnis, viena atvira skola balansui; visai arti Bloor ir High parko.

DUNDAS — BROCK
\$1,900 įmokėti, 6 kambarių, dviejų augstų mūrinis namas, dvi virtuvės, atskira skola, arti susisiekimo ir krautuvų.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255

Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar būsto, tuojau skambinkite mums pasitiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

SPORTAS

S. A. pabaltiečių krepšinio ir tinklinio turnyras įvyks Torontose š.m. gegužės 7-8 d. Lietuviams atstovaus geriausios S. A. krepšinio ir tinklinio žėgos.

Gegužės 7 d. rungtys vyks nuo 10 v.r. iki 5 v.v. Bathurst Heights Secondary School, 640 Lawrence Ave. W.

Gegužės 8 d., sekmadienį — baigsmės. St. Michael's Collegiate, 1515 Bathurst St., 10 val. ryto tinklinis; 1 val. vėliavų paradas; 2 val. krepšinio baigsmės. Organizacinis komitetas kviečia visus lietuvių paremti mūsų pastangas ginant lietuvių spalvas bei vardą.

Anksčiau skelbtasis "bridge" turnyras kol kas kybo ore, nes dar iki šiol nėra jokios lietuvių grupės jame dalyvauti. Latviai ir estai tokius turnyrus turi kasmet, bet lietuviai dar neįsijungę, todėl ir ši kartą negalės būti laikomas pabaltiečių turnyru, nebent dar iki turnyro kas nors iš lietuvių užsiregistruos. K. L.

PABALTIEČIŲ VARYBOS ARTEJANT

Šį savaitgalį Torontose įvyks neeilinės sportinės varžybos — pabaltiečių krepšinio ir tinklinio pirmenybės. Jos šį kartą visose varžybose dalyvaus visos trys tautybės — estai, latviai ir lietuviai su geriausiomis savo pajėgomis. Čia matysime lietuvių tinklininkus iš Klevelando ir Čikagos, estus tinklininkus iš Montrealio, vietinius

latvių tinklininkus ir vyrų krepšinio rinkines, sudarytas iš daugelio Amerikos miestų.

Pirmenybės užtruks dvi pilnas dienas. Mums bene įdomiausias bus krepšinio varžybos. Kokia šiais metais bus lietuvių rinktinė? Ar atsilauks prieš latvius? Kaip stiprūs bus estai, kurie bene pirmą kartą dalyvaus vyrų krepšinio varžybose? Bus įdomu stebėti ne tik savuosius rungtininkus, bet ir pasigėrėti augstos klasės varžybomis.

Pirmenybės šiais metais organizuoja estai, kurie joms kruopščiai ruošiasi. Praeitą penktadienį buvo sukvietę pabaltiečių spaudos konferenciją ir nušvietę pasirušimus šiai didžiai šventei. Taip pat prašė didesnę žiūrovų paramos, kuri paremtų šią gražią pabaltiečių bendravimo šventę morališkai ir materialiai.

Šeštadienio varžybos vyks Bathurst Heights Secondary mokyklos patalpose. Čia rungtynės vyks dviejose tinklinio ir krepšinio salėse. Sekmadienio varžybos prasidės 10 val. ryto ir vyks St. Michael's gimnazijos salėje. Įdomiausias rungtynės čia bus jaunių ir vyrų krepšinio baigsmės, kurios prasidės 2 val. ir 3.30 val. p.p. A. S.

AUSROS ŽINIOS

Paskutinės šio sezono krepšinio lygų rungtynės mergaičių M.J. komanda (14 m.) trečioje baigsmės rungtynėse nugalėjo St. Leo 21:20 ir

liko trečią kartą CYO lygos čempionė. M.J. komandoje žaidė: I. Jeneilaitė, V. Jurevičiūtė, R. Birštonaitė, R. Kairytė, R. Radžiūnaitė, J. Urbonaitė, L. Revaitė ir V. Bekerytė. Komandai sėkmingai vadovavo A. Sapijonytė ir A. Stupis.

Šį šeštadienį, 5.30 v.v., University Settlement House, 23 Grange Rd., įvyks Church lygos pagerbimas — vakarienė. Visi Ausros M.B. ir B. berniukų komandų žaidėjai prašomi susirinkti prie klebonijos 4.30 val.

C.Y.O. lygos čempionijai pagerbimas bus vėliau. Ausros visos trys mergaičių komandos išsikovojo čempionatus.

Gegužės 14 d., 8 v.v., naujoje Prisikėlimo salėje įvyks visų buvusių Ausros stovyklų personalo "Susipažinimo vakaras". Visi buvę vadovai, šeimininkės, ūkvedžiai bei visi talkininkai maloniai prašomi dalyvauti.

TORONTO

Lietuvių skautų veikla

Pakėlimai ir apdovanojimai Sv. Jurgio šventės proga. Satrijos tuntas: D. Balseytė ir S. Kybartaitė — į vairininkes, J. Stanionytė — į paskaitininkes, R. Baltaduonytė — į vyr. skaitininkes. LSS Sesierys įsakymais apdovanotos "Tėvynės Dukters" žymėniu draugininkės — Al. Biškevičienė ir Rūta Gildytė. Į paskaitininkes laipsnį pakeltos — Giedrė Rinkūnaitė, Mėta Stanionienė ir Liuda Gvildienė. Rambynio tuntas: J. Sileika ir E. Pakštaitė — į vairininkes, E. Baleiša — į paskaitininkes, A. Kairys ir R. Sarūnas — į skaitininkes. Apdovanojimai: skilt. Jonas Žolypas, valt. Jonas Lasys, paskilt. Arinas Kasperavičius, paskilt. Petras Kudreikis. Į paskaitininko laipsnį pakeltas A. Empakeris. F. Mockui kanadietiško distrikto tūntininkas įteiktas gilvelisto kaklaraištis. Iškilmingoje suveigoje, be kitų svečių, dalyvavo ir Delhi Rugiagėlių skiltis, kurios oragnizatorė ir skiltininkė R.

Augustinavičiūtė buvo apdovanojama vėliavos žymeniu. Rambynio tunto vardu reikiama padėką p. B. Simkui už pagaminimą dovanėles — Laisvės statusus, kuri buvo įteikta vyr. skautininkui.

Už taip sėkmingai pasisekusį vaidinimą dėkojame visoms mamytėms, pasiuvusioms gražius kostiumus, p. Empakeriui ir jo pagalbininkams — už puikias dekoracijas, p. Balseinei ir A. Kairytę už taip gražų šokių paruošimą, visiems draugininkams ir vadovams už entuziastingą bendradarbiavimą ir darbą ir, svarbiausia, mieloms jaunioms artistams už drausmingumą ir gerą pasirodymą.

Už leidimą naudotis visą dieną iki vėlyvo vakaro sale, naujomis patalpomis vakarienei, už naudojimąsi kambariais ir patalpomis posėdžiams labai nuodirdus skautiškas ačiū Tėvams pranciškonams.

A. Rusinienė savo paskaitoje "Svečių priėmimas ir vaikinams kanadišku būdu", pabrėžė, kad jau esą atgyventas dalykas perkrauti stalą vaisėmis. Svečio neustebins maisto gausumu. Laikei ir mums sekti kanadiečių pavyzdžiu, kurie "šykščiai" mūsų akimis, vaišina svečius. Dėkojame p. A. Rusinienėi už tokią vertingą paskaitą, p. P. Misevičiui už padovanotus drožinius ir p. S. Derivinienei už tokias gražias dovanėles. Susirinkimo narės ir svečiai vaišinosi kursoriančių atneštais skanumynais. B. V.

Pasaulio karo veteranų sąjunga, turinti apie 20 mil. narių iš 50 kraštų, surengė savo suvažiavimą Torontose. Balandžio 28 d. įvyko spaudos konferencija, į kurią buvo pakviesti ir tautybių spaudos atstovai. Suvažiavimas pradėtas Royal York viešbutyje gegužės 1 d. vakare. Spaudos priėmimo "T.Z." atstovui teko pasikalbėti su tos sąjungos pirmininku olandų pulk. W. Ch. J. M. van Lanschot. Paklaustas, ar lietuviai karo veteranai negalėtų į šią pasaulinę sąjungą įsijungti, pirmininkas atsakė, kad, pagal konstituciją, to padaryti negalima, nes sąjungon įeinančios veteranų organizacijos turi būti savo krašto vyriausybės rekomenduotos. Todėl net karo veteranai lenkai nėra šios sąjungos nariai. Sąjunga turi savo vyriausią būstinę Paryžiuje ir yra globojama Jungtinių Tautų.

V. Bačenąs, Port Credit kelionių įstaigos vienas iš savininkų, porai dienų tarnybiniams reikalais buvo nuskrudęs į Frankfurtą a.M. Vokietijoje. Pastaruoju metu jo įstaigos patarnavimu naudojasi daug tautiečių, vykstančių į Europą ir kitur.

FRONTUOSE KARIAI, STABUOSE ŠNIPAI Atkelta iš 2-ro psl.

Kiamų taisyklių privičiame gyvenime. Jis buvo sentimentalus minkštuolis, pasitikėdavo visais, kurie jam patiko. Šiaip privičiame gyvenime draugų buvo mėgiamas, kaip sako Koesterlis, bet labai nepakenčiamas agentų, kurie jam dirbo. (Bus daugiau)

Medžioju ir žuklatojų klubo "TAURAS" VEIKLA Sodinsim pušaites. Klubo nariai po pavykusio stintų baliaus balandžio 22 d., gegužės 7 d., pagal lietuvišką tradiciją, pasodins 2.000 pušaičių savo 500 akrų ūkyje. Į šią sodinimo šventę kviečiami visi gamtos būčiai — bendram mažam darbeliui o po to sportui — lėkštelių šaudymui ir žvejybai. Ūkis pasiekiamas važiuojant 400, 103 ir 69 keliais iki Parry Sound, po to į šaurę 124 ir į vakarus nuo Dunchurch vietovės 520 kelių. Ūkio dviejų augstų namas stovi prie pat kelio dešinėje pusėje, apie 4 mylias prieš Ardberg vietovę.

Klubo informacija Kauno Žalgiris supylė Lietuvių viešėjusią Varšuvos vyrų rinkinio rinktinę, kuri, laimėjusi kelias rungtynes prieš kitas komandas, Žalgiriui pralaimėjo 23:12.

Panevėžyje įvyko didžiulės Pabaltijo prieauglio klasių krepšinio pirmenybės, kuriose dalyvavo 24 komandos iš Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Leningrado. Lietuviai laimėjo šias pirmąsias vietas: berniukų 13-14 m. grupėje, berniukų 17-18 m. grupėje. Mergaitės laimėjo antras vietas 15-16 m. grupėje ir 17-18 m. grupėje.

Čilėje vyksta tarptautinis krepšinio turnyras, kuriame dalyvauja ir Sov. Sąjunga, kuri iki šiol nugalėjo Puerto Riko 54:51, Argentiją 74:57 ir po sunkios kovos Ispaniją 69:61. Šiose rungtynėse M. Paulauskas laimėjo 24 taškus. Kitos pažymėtos pasekmės: Ispanija — Argentina 81:70; JAV — Bulgarija 68:60 ir Jugoslavija — Brazilija 65:64.

Rygoje įvyko Pabaltijo ir Gudijos jaunių rinkinio turnyras. Šiame turnyre merginos laimėjo pirmą vietą ir berniukai antrą.

Sov. S-gos moterų krepšinio rinktinė, kurioje žaidžia ir viena lietuvaite, nugalėjo amerikietes 75:40.

Europos stalo teniso pirmenybėse Londone dalyvavo ir Laima Balaišytė. Ji dalyvavo komandinėse ir individualinėse pirmenybėse. Vieneto varžybose ji pasiekė aštuntfinalį.

Visų rūšių automobilių išorės (bo dy) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos Dundas Auto Body Max Kane Auto Body Darbas sąžiningas ir garantuotas. Lietuvių aptarnauja Jonas Jurėnas. 430 RATHURST ST., tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4. TEL. 532-3400

DARBO VALANDOS:

Pirm. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7	4¼% — 5½% (už indėlius)
Antr. 10 - 1.30	
Treč. uždaras	6½% — 7% (iš skolininkų)
Ketv. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7	
Penkt. 10 - 1.30 ir 4.30 - 8	
Šešt. 9 - 12	
Sekm. 9.30 - 1	

Iki \$2 milijonų dar trūksta \$150.000

Vienas greičiausiai augančių kredito kooperatyvų visoje Kanadoje!

780 Queen St. W. prie Gore Vale Tel. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vesčūvinės nuotraukos Meniškos vaikų nuotraukos Portretai ir kt.

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. WEST

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų, būstų. SWANSEA \$10,000 įmokėti, mūro, atskiras, 6 kambarių, per 2 augstus, naujai atremontuotas, garažas.

BLOOR - DUNDAS \$4,000 įmokėti, mūro atskiras, 5 kambarių (bungalavas) vienaugštis, garažas, didelis gražus kiemas.

KEELE - EGLINTON \$15,000 įmokėti, mūro, atskiras, 6 butų apartamentas; prašo \$59,000.

BLOOR - WINDERMERE \$7,000 įmokėti, mūro, atskiras, 7 kambarių, 2 augstų, garažas.

JANE - FINCH 30 akrų žemės, prie didelio kelio. BLOOR - RUNNYMEDE \$10,000 įmokėti, mūro, atskiras 8 kambarių per du augstus, garažas, privatus šoninis įvažiavimas.

Neradę atitinkamo namo bei būsto šiame skelbime, prašomi paskambinti ir Jums bus surasta ko Tamstos pageidaujate — vieta, kokybė ir kaina. Čia gausite rimtą ir sąžiningą patarimą. J. KUDABA, LE 1-1161, namų RU 3-2105

MONTREAL, Que.

DIDELĖ SKAUTIŠKO JAUNIMO SVENTĖ įvyko skautų globėjo šv. Jurgio dienos proga bal. 23 d. Į tuntų sueigą AV par. salėje iš Čikagos pirmą kartą Montrealin atvyko LSS vyr. skautininkė O. Zailskienė ir LSS vyr. skautininkas B. Juodelis. Sueigoj dalyvavo jaunimas, nežūrint šiuo laiku spaudžiančios akademikus egzaminų naštos, ypač gausiai, tačiau tėvų galėjo būti ir daugiau. Oficialioj sueigos daly daug jaunimo buvo pakelti į augštesnius skautybės ar pareigų laipsnius. I. Lukoševičienė, kuri visada nuosirdžiai sielojasi mūsų jaunimo reikalais, pakelta į vyr. skautininkės, o dr. J. Gražytė, vadovavusi tunti 4 metus, — į skautininkės laipsnį. Mielą buvo matyti gaunant ordinus dvi jaunas moksleives: R. Staskevičiūtė ir L. Žižytė. Toks vyresniųjų vadovų motas sveikintinas, kaip paskatinti jaunesiems vadovams kopti skautybės pakopomis. Iš vyrų įvairiais ordinais buvo apdovanoti: A. Kličiūsis, V. Piečaitis, S. Baršauskas ir moksleivis V. Kudžma. Lauzo programos metu gražiai pasirodė atskiros draugės, originalus ir naujoviškas buvo skautų vyčių pasirodymas. Lauzų pravėdė, dažnai bendron dainon įtraukdama visus susirinkusius, E. Mikalajūnaitė.

Bendrose vaišėse pasakytose kalbose buvo pabrėžtas skautiškojo jaunimo įnašas lietuviųbės išlaikymui. O. Zailskienė pabrėžė vadovų pasiaukojimą dirbant su svetimais vaikais, nes šis darbas esąs daug sunkesnis, negu tėvo ar motinos. B. Juodelis vadovo darbą, formuojant jauno žmogaus charakterį, palygino su skulptoriaus darbu. Toliau kalbėjo tėvų ir rėmėjų komiteto pirm. L., Girinis, "Baltijos" stovyklavietės komiteto pirm. Pr. Rudinskis ir šeimeio prezidiumo pirm. R. Verbyla. Tuntininkai I. Kličiūnė ir J. Piečaitis dėkojo svečiams iš Čikagos už atsilankymą ir Montrealio prisiminimui įteikė po knygą. Dėkodama O. Zailskienė pabrėžė I. Kličiūnės skautišką pareigumą, kad ji, augindama jauną šeimą, prisimėnt tuntininkės pareigas. Mat, dr. I. Gražytė iš pareigų atsiskaisius, tuntas buvo atsidūręs sunkumoose. Vietoj iš pareigų pasitraukusios R. Semogaitės, nauja tunto adjutante yra D. Zubaitė. Šią vakaro dalį pravėdė skautų tunto adjutantas S. Geležūnas. v.

Rimantas Repšys iš Čikagos, gilesnės matematikos studijas išsitus metus Toronto universitete, išvyko atostogų. Jis jau turi magistro laipsnį ir ruošiasi doktoratui. Būdamas Torontose jis dalyvavo lietuvių studentų ir ateitininkų veikloje.

Stasys Laurinavičius, senosios kartos ateivis, drauge su A. Kybartu iš Hamiltono turi viešbutį Barrie, Ont. Jis yra "T2" skaitytojas, užsimokėjęs prenumeratą iki 1968 m. Siomis dienomis jis buvo nuvykęs Čikagon ir savo sesers a.a. Elzbičtos Švilpienės laidotuves. Kartu su juo buvo nuvykę Sofija Laurinavičienė ir Justina Laurinavičius.

ŽIBINTIEČIŲ DEMESIUI Buvusios Vokietijoje Lietuvių Prekybos Mokyklos "Zibintais" mokytojų ir mokinių suvažiavimas dvidešimtmečio proga įvyks 1966 m. spalio 8 d. Torontose, Kanadoje. Norintieji dalyvauti prašomi, galimai greičiau, pranešti savo adresu A. Dilkui, 91 Medland Cres., Toronto 9, Ont. Canada. Rengėjai.

Reisgytė gavo Paleckio parašą (Atkelta iš 1 psl.) organizuojama. Netgi neaišku, ar Paleckis ją tikrai pasirašė. Kad Paleckis prisivirė košės, liudija J. Jasnevo piktai žodžiai "reakciniam" laikraščiui "Daily Telegraph", kuris, girdi, sekančią dieną išspausdins sensacingą pranešimą ir išidėjęs nuotrauką. Daromas priekaištas australiečiams, kad jie pažeidė sovietinės delegacijos atstovams iš anksto pažadėtą svingumą. Propagandinį J. Paleckio nuopuolį "Pravda" korespondentais mėgina maskuoti pasakaitėmis apie laiškus ir gausias telegramas, kurios jį guodusios ir raminsios jo nervus.

SILVER BELL FURNITURE CO.

Baldų dirbtuvė ir parduotuvė

Sav. V. ir J. Baliaūnai,

861 COLLEGE ST.

TEL. 536-4767

• Gaminame valgomąjo kambario ir virtuvės komplektus •
• Taip pat atpaukiame senas kėdes. •
• Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro •

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

Parkdale B-A Service Centre

1181 QUEEN ST. W., prie Gladstone

535-9468

Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos, baterijos ir t.t. Mašinų vilkimas (Towing) darbo val. 535-9468 po 7 v. v. RO 6-8503

Mechaninis mašinų taisymas, ELEKTRONINIS (Alen Scop) patikrinimas. Kvalifikuoti mechanikai.

R. CHOLKAN & CO. LIMITED REALTORS

2232 Bloor St. West

527 Bloor St. West

prie pat Runnymede Rd.

PR. KERBERIS

RO 7-5454

J. RUKŠA

LE 2-4404

Namų tel. LE 5-1584

Namų tel. LE 6-9166

RETA PROGA!

DURIE STR. — BLOOR, apie \$7,000 įmok., 7 kamb. atskiras mūr. namas, 2 prausyklos, dvigubas garažas su privačiu įvaž. KENNEDY — BLOOR, apie \$10,000 įmokėti, 7 kamb. šurkščių plytų atskiras namas, vandens alyvos šildymas, garažas su 12 pėdų įvažiavu, tik minutė iki Bloor.

HIGH PARK — BLOOR, \$25,000, gražus moderniškas 6 butų, šurkščių plytų atskiras pastatas (6-pleksas), viskas išnuomota, vos keletas metų senumo, 4 garažai, viena atvira skola 10-čiai metų, pirmą kartą pardavimui, gražiausioje gatvėje High Park rajone.

QUEBEC AVE. — BLOOR, \$6,000 įmok., 10 kamb. atskir. mūrinis namas, 2 vonios, 3 virt., JANE — BLOOR, apie \$10,000 įmok., puikus liuksusinis vienos šeimos namas, gražiame rajone, užbaigtas poilsio kambarys, moderniškas vandens alyvos šildymas, garažas su privačiu įvažiavu, didžiulis kiemas.

JANE — ST. CLAIR, \$10,000 įmok., 5 butų (5-pleksas) atsk. mūrinis pastatas, 12 metų senumo, viskas išnuomota, prašoma kaina tik \$39,800, vertas dėmesio, geras investavimui.

PASITERRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W.

Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakaras — BU. 9-1543.

BLOOR — SYMINGTON, \$17,900 pilna kaina, pusiau atskiras plytų namas, 6 kambariai, nauja apšildymo sistema, garažas.

HIGH PARK GARDENS, \$92,000, 17 kambarių gražus namas, arti High Parko. Įmokėti apie \$15,000. Balansas — vienas mortgičius.

CASA LOMA — RAJONAS, \$55,000, 12 kambarių, naujas, su brangiais baldais. Įmokėti apie \$15,000. Balansas — vienas mortgičius.

SPADINA — ST. CLAIR, \$58,000, 18 kambarių tripleksas, didelis sklypas, geros pastatys. Įmokėti apie \$15,000.

RONCESVALLES, \$59,000, 6 butų apartamentas, pajamos — \$8,500 ir metus. Įmokėti apie \$18,000.

Dėl tolimesnių informacijų skambinkite A. GARBENTUI

Taupykite ir skolinkite

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

DUODAME

4¼% už depozitus

mortgičius iš 6½%

5½% numatyta už šerų

asm. paskolas iš 7%

KAPITALAS SIEKIA DU SU PUSE MILIJONO DOLERIŲ.

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5,000 ir MORTGIČIUS

pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainuoto turto.

VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet

nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju

apdraustos iki \$5,000. Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenąs Kanadoje

KASOS VALANDOS: kasdieną nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus

sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min.

iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario.

Telefonas LE 2-8723

OILS LTD.

259 LAKE SHORE BLVD. EAST — TORONTO, ONT.

NEMOKAMAS METINIS KROSNŲ ISVALYMAS

24 val. veikianti greitai krosnių taisykimo tarnyba

DABAR PATEIS LAIKAS PAKESTI KURO ALYVOS BENDROVE

Šiandien ir patarnavimo planai. Išmokėjimas penkiems metams ir ilgiau

APDRAUDA

GYVYBES • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ • HIPOTEKŲ • VASARVIEČIŲ • BALDŲ • VAGYSCIŲ • VERSLO • PERSONALO IR DAIKTŲ (BONDS) • NELAIMINGŲ ATSIKIMŲ • MOKSLAPINGIŲ TAUPYMAS VAIKAMS • MENESINIS INVALIDUMO PAJAMOS IR KT.

B. ir V. MASKELIŲ AGENTŪRA

LUA NARYS (14 METŲ PATIRTIS)

Tel. 251-4864; namų tel. 277-0814

KELIONIŲ BIURAS

FOUR SEASONS TRAVEL
323 LAKESHORE RD. EAST, Port Credit

V. BAČENAS Visais kelių reikalais, visame pasaulyje maloniai Jums patarnaus.

Tel. CR 8-7261 • Namų LE 6-4681

IVAIRŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS!

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U.S.S.R. paprastu bei oro paštu

BE MUITO DOVANOS:

IVAIRIOS SUDETIES MAISTO SIUNTINIAI BE MUITO IKI 33 SVARŲ. PRASOM REIKALAUTI MŪSŲ NAUJŲ MAISTO KATALOGŲ.

Automobilai, šaldytuvai, skalbimo mašinos, motociklai, dviračiai, siuvamos mašinos, televizijos aparatai, pianinai, automobiliams padangos, foto aparatai ir t.t.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19% svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronto, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspreisu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turime neįskaitę, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodusi patar nauti ateityje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.

Savininkai A. ir S. KALUZA

A. CIZIKAS

ALFA RADIO & TV

Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus. Taisom šaldytuvus, krosnis, skalbimo mašinas.

TELEFONAS LE 1-6165. • 672 LANSLOWNE AVE., TORONTO

LIETUVIAI STALIAI
maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis.

2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

Res. tel. LE 6-5363 K. STRIAUPIS

Res. tel. 536-7266 P. JONIKAS

TELEVISION-RADIO-Hi-Fi Service — Dirbtuvė

Tel. 532-7733

Taisome visus modelius T.V., Hi-Fi, Radio, vokiškus stereo, patefonus, transistorius ir kt. Darbas garantuotas, sąžiningai ir nebrangiai atliekamas lietuvių techniko.

T.V. stencijos stotoms ir taisomos.

Parduodame varčiotas ir naujas T.V. ir H.F.

CLEAR-VISION T.V., Hi-Fi Sav. R. STASIULIS

1736 Dundas St. W.

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterejos. Pritęs specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbalis

NEPAMIRSKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelią, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! Frank Petit, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite į

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305

Lietuvis LAIKRODININKAS

F. BOCHULIS

280 QUEEN ST. W. • TORONTO • TEL. EM 6-6100

Taisau laikrodžius ir žiedus. Pagaudojantiems paimu ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Parduodu su nuolaida laikrodžius, jungtuvinius žiedus ir kt. Skambinti 9-11 v. ryto; 6-9 v. vakaro.

VYRŲ IR JAUNIMO MODERNIŠKA DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

A&B TAILORS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3 (tarp Grenadier Rd. ir Neepawa Ave.)

531-1432 A. B. Beresnevičius

A.P. GARAGE

60 HOWARD PARK AVE. LE. 5-9130

Atlieka sąžiningai visus mechaninius automobilių patalymus. Patepimas ir alvos keitimas.

Prieš perkant varčiotas automobilius atvežkite patikrinimui: nurodys visus trūkumus ir duosime patarimus.

Sav. ANTANAS PASKEVICIUS

BALTIC MOVERS

VISU ROŠIU PERVEŽIMAS, BALDAI ir kt.

Vežamas baldas pilnai apdraustas. Skambinti tel. LE 4-1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

SKAITYTŲJAI PASISAKO

ARGI UŽMIRŠTI MŪSŲ KENCIENTIEJI?

Dr. P. Mačiulis "Tėviškės Ziburiai" š. m. kovo 31 d. straipsnyje "Užmiršti mūsų kencientieji" rašo, jog "airių parapijų kunigai nuolat lanko parapijiečius ligoninėse... Tokia papročio kaip pas airius mūsųose nėra — kunigai reguliariai nelanko savo parapijiečių. Teko išbūti arti šešių mėnesių ilinois un-to klinikoje ir to dvasinio džiaugsmo neteko patirti".

Tenka užjausti dr. Mačiulį dėl jo skaudžios patirties, bet dėl jo straipsnio reikalingos kaikurių pastabos. Jei dr. Mačiulis žodžiu "mūsųose" norėjo pasakyti apie savo parapiją ar vietovę, tai tik tos parapijos ar vietovės kunigai galėtų dalyką tiksliau paaiškinti. Bet iš straipsnio teksto atrodo, kad žodis "mūsųose" čia imamas plačia prasme ir suprantamas "mūsųose lietuviškos". Tada reikalinga kaikurių paaiškinimų, nes viešai paskelbti autorius teigimai nėra tiksūs. Autorius, naudodamasis savo patirtimi, padarė labai plačias išvadas apie visus lietuvių kunigus, lyg kad jis visus juos ir lietuvių parapijas žino. Teigimas, jog "mūsųose tokio papročio nėra" suprantant bendrai lietuvių kunigus, yra neteisingas pakaltinimas lietuvių kunigų, kad jie savo parapijiečių ligoninėse nelanko. Gal autorius galėjo tai pasakyti apie savo vietovės kunigus, tik jokių būdu ne apie bendrai visus lietuvių kunigus.

Man teko darbuotis net šešiose lietuvių parapijose įvairiose JAV vietovėse. Kaikuriuos jų buvo tikrai grynai airių, kurių ir kunigai buvo atvykę iš Airijos ir parapijiečių du trečdaliai airių kilmės ar iš Airijos atvykę. Turėjau gerų artimų ryšių ir su daugeliu lietuvių parapijų, o ir daugelį lietuvių kunigų čia JAV pažįstu. Nedrįsčiau teigti, kad airiai kunigai uoliau lanko savo ligonius ligoninėse kaip lietuviai kunigai. Pažįstu daugelį lietuvių kunigų, kurie savo ligonius reguliariai aplanko, o žinau ir airių, kurie to nepadarė. Būčiau linkęs manyti, kad skirtumas susidarė ne tautybės, o paskirios vietovės ir asmenys. Iš vienos vietovės ar parapijos papročių jokių būdu negalima daryti bendrų išvadų apie visus lietuvių JAV.

Reikia pastebėti, kad dauguma airių ir kitų tautų katalikų susirgę ir eidami ligoninėn tuoj praneša savo parapijai. Apie lietuvių bendro sprendimo negalėjau duoti, bet žinau nevieną atsitikimą, kai lietuvis patekęs į ligoninę ir paklaustas, kuriai jis parapijai priklauso, pasako lietuvių ar lietuvių parapijos vardą, o ta parapija visai tokio parapijiečio nėra girdėjusi ir tokios pavarės parapijos sąrašuose nėra. Tik per ligoninę "atrandami" naujas parapijietis. Nekaltinant nei tokių lietuvių, nei jų kunigų, tenka prašyti visus katalikus lietuvių

Reikia pastebėti, kad dauguma airių ir kitų tautų katalikų susirgę ir eidami ligoninėn tuoj praneša savo parapijai. Apie lietuvių bendro sprendimo negalėjau duoti, bet žinau nevieną atsitikimą, kai lietuvis patekęs į ligoninę ir paklaustas, kuriai jis parapijai priklauso, pasako lietuvių ar lietuvių parapijos vardą, o ta parapija visai tokio parapijiečio nėra girdėjusi ir tokios pavarės parapijos sąrašuose nėra. Tik per ligoninę "atrandami" naujas parapijietis. Nekaltinant nei tokių lietuvių, nei jų kunigų, tenka prašyti visus katalikus lietuvių

Savaitės įvykiai

(Atkelta iš 1 psl.)

Atlanto Sąjungos apginklavimas yra pakibęs ore: britai nuo bendro atominio ginklavimosi traukiasi šalin, o vokiečiai — priešingai. Kai tik iškyla koks naujas nesutarimas Atlanto Sąjungoje, kalbininku tampa De Gaulle. Jis, pasak JAV pasek. Ball, skaldo Europą ne tik kariškiai, bet dar labiau politiškai. Europa grįžtanti į nacionalistinius laikus prieš II D. karą. Danijos premjeras Krag, lankydamasis JAV-se, irgi pareiškė, esą Europa ir S. Amerika dar neišmoko, kad turi sutartinai dirbti.

Valstybės Departamentas Vašingtone paskelbė, kad Kinija ruošiasi trečiam atominiam bandymui. Iki šiol spėjiojimai pasitvirtino. Pirmasis kiniečių bandymas, tiksliai iš anksto nusakytas, įvyko 1964 m. spalio 6 d., antrasis — prieš metus. JAV nepraneša žinių šaltinio, bet spėja, kad žvalgybinis satelitas Erdvėje padeda vykdyti sekimo darbą. Jautrios kameros ir elektroniniai sekimo aparatai satelite yra nuolat nukreipti į Kinijos teritorijos srutis. Spėja, kad šis trečiasis bandymas gali būti vandens bombos sprogdinimas.

Gegužės 1 d. paradas Maskvoje praėjo, palyginti, ramiai. Jau treči metai iš eilės nebuvo parodyti jokie nauji ginklai. Tik įprastu būdu gynybos min. maršalas Malinovskij apkaltino JAV už Vietnamo karą. Sovietinė spauda JAV kariuomenę Vietname palygino su Hitlerio daliniais. JAV ambasadorius Krohler iškilinėse nedalyvavo.

Kinijoje taip pat įvyko didelės iškilės, bet kompartijos vad. Maotsetungas niekur nepasirodė. Vieni spėja, kad jis serga, nes jau 5 mėnesiai viešumoje nesirodo, kiti mano, kad partijos vadai jį izoliavo.

Indijos min. pirm. Indira Gandhi rungtis su krašto sunkiomis problemomis. Sunkiausia problema — maisto trūkumas. Antroji — gavimas investicinio kapitalo ir pažadinimas tautinio išdidumo bei pasitikėjimo tautiečių tarpe. Tai sunku, nes politikai ir valdžios tarnautojai nuo britų kolo nismo laikų yra nesąžiningi, kyši-

niškai. Jos likimas premjerės kėdėje priklausys nuo maisto trūkumo pašalinimo, pramonės suaktyvinimo, Indijos — Pakistano ginčo dėl Kašmiro išlyginimo.

Maištaujantys studentai Indonezijoje, Jakartos mieste, priverė sovietus uždaryti Lenino parodą. Sovietų atstovams buvo įteiktas ultimatumas per 24 valandas sustabdyti rodymą filmų iš Lenino gyvenimo ir pašalinti kitus parodos eksponatus. Sovietų ambasada pradėjo derybas su užs. reik. ministerija. Studentai pareiškė, kad jie nesipriešintų, jei būtų mokslinė ar technologinė paroda. Naujos vyriausybės padėtis sunki. Pranešta, jog stundžia mos misijos į valstybių sostines dėl kolo mokėjimo pertvarkymo. Indonezija skolinga užsieniui \$2,4 milijonų; vien Sov. Sąjungai — milijoną dolerių. Sovietai taip skaudžiai nenukentėjo, kaip Kinijos komunistai. Kinijos ambasada Jakartoje tebėra tvarkoma Indonezijos studentų riaušinių, kurie ten nori įkurti savo centrą.

Taškente, Sov. Sąjungoje, įvyko žemės drebėjimas. Žuvo 4, sužeista 140, sunaikinta daug pastatų. Drebėjimas daugiausia palietė senus pastatus. Taškentas turi 1,127 mil. gyventojų. Prieš trejetą mėnesių ten buvo pasirašyta Indijos — Pakistano sutartis.

dejo. Dabar, kai jaunieji pradeda subręsti, jie staiga pajuda su gražiais šūkais ir dideliais darbais. Ka senieji turi daryti? Ar palikti jaunuosius vienus ir užmigt ant laurų? Manau, kad senieji dar labiau turi įtempti visas savo jėgas, kad jiems galėtų padėti, nes nuo pirmo pasisekimo priklausys tolimesnis jų veikimas. Jų užsibrėžtų tikslų siekimui reikalingos lėšos. Aukokime jiems šį kartą daugiau, negu eilinėmis rinkliavoms. Būtų gera, kad atsirastų mecenatų, kurie duotų premijas daugiausia surinkusiems parąš. Didžiausia premija būtų duodama daugiausia surinkusiems. o mažesnes — mažiau surinkusiems. Tas sudarytų labai gerą progą jaunesniems padirbti ir įsitraukti į visuomeninį veikimą, be to, reikšti savo mintis kitiems ir galvoti apie lietuviškus reikalus. Čia labai gera progą verslininkams padaryti reklamą. Tūkstančiai jaunuolių svajotų gauti tokia premija. Apie tai galvotų ir jų tėvai, apie tai rašytų ir laikraščiai net po kelis kartus. Tai ar galima rasti geresnę progą išreklamuoti savo verslų?

Didesnės premijas galėtų laimėtojai atsiimti tiesiog iš premijos dėvėjo, o mažiau tam tikslui aukoję galėtų įdėti ir bet kurį lietuvišką bankelį užvardindami: "Parašų rinkimo premijų fondas". Premijų skirstytojai galėtų sugrupuoti ir atitinkamas premijas ir pasiųsti laimėtojus į bankelį atsiimti jas.

Geriau, kad būtų premijų daugiau, nors ir nedidelių. Premijas laimėję galėtų jas panaudoti kelionei į kongresą.

PAGERBIMAI

Mėgstame iškilmingai atšvesti įvairias įkurtuves, sukaktuves, mokslo baigimą, amžiaus — žilų plaukų pasirodymą, pranešti tai spaudoje ir įdėti padėką. Tačiau nepastebime įvykių, kurie liečia ne siaurą šeimos, draugų ar pažįstamų ratelį, bet visą mūsų tautą. Tai atlieka jau anglišką spaudą savo puslapiuose, kuri pasigardžiuodama iškelia to miesto gyventoją, kaip atsiėkusių laimėjimus mokslo, meno ar kt. gyvenimo srityse, nekartą pažymėdama ir jo tautybę.

Jau daugelį kartų Hamiltono dienraščio puslapiuose teko skaityti plačius straipsnius apie Lilian Sukis — Liliją Sukytę, kuri, kaip pirmoji Kanados lietuvaite, pasiekė Metropolitano operos sceną. Žavėjosi jos balsu "Traviatos" pastatyme Čikagos lietuvių, pagerbė ją. Deja, tik Kanada, tikrumoje Hamiltono kolonija, parodė "šaltus pečius", nestengdama jaunos žvaigždės tinkamai pagerbti, padražinti ir duoti įkvėpimo tolimesniai kelyje į meno pasaulį. Juk L. Sukytė — Hamiltono užaugo, čia žengė pirmus žingsnius mūsų scenoje, tad tikrai garbės hamiltoniečiams iš savo tarpo turėti tokias augstumas pasiekusia solistę, kadangi Metropolitano operoj dainavusių lietuvių pavarės, galime lengvai at vienos rankos pirštų suskaičiuoti.

K. Baronas

Streikų banga yra palietusi visą Kanadą, tačiau Kvebeko provincija nukentė daugiausia: ten streikuoja 2.300 mokytojų ir 10.000 statybos darbininkų.

International Driving School WALDI

Centrinė įstaiga 691 L.nette St., Tel. RO 2-2100

Skyrius: 894 COLLEGE ST. Tel. LE 2-5461

Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus. 148 Westminster Ave. Toronto Metro. Lic. PH. 136 Tel. LE. 2-5191

VALAU FOTELIUS

IR IVAIRIUS KILIMUS.

Automatinis eiearu varymas. Sutalsau iširusius gaus ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS. Skambinkite LE. 3-4912.

AKIŲ SPECIALISTAS L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Iširia akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nevalgumą. Kalba slavų kalbomis. 470 COLLEGE ST., TORONTO Telefonas WA 1-3924

OKULISTAS S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonas: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8025 Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečdieniais uždaryta.

ŠYPSENOS

Sapnas ir tikrovė

— Kodėl tu toks nuliūdęs atskėlei po nakties? — klausia žmona vyrą.

— Sapnavau negerą sapną... — nenoromis atsako vyras.

— Kokį sapną? — teiraujasi žmona.

— Sapnavau, kad uošvė įkrito į šulinį ir prigirė.

— Bet tai juk buvo tik sapnas, — stebėjosi žmona.

— Taigi, todėl ir liūdna...

Trys didieji.

Aleksandras Didysis, Hanibalas ir Napoleonas kalbasi susitiekę po mirtiniam pasulyje:

— Jei būčiau turėjęs tokius šarvuotus, kokių esama dabartiniais laikais pasaulyje, būčiau galėjęs užkariauti visą Afriką ir Aziją per penkis dienas, — sako Aleksandras didysis.

— Jei būčiau turėjęs šių laikų lėktuvus, nebūtų reikėję kopti per Alpes, — tvirtina Hanibalas.

— Jei būčiau turėjęs tokią propagandos organizaciją, kokią turi sovietiniai komunistai, šiandieną visi tikėtų, kad aš laimėčiau Waterloo mūšį, — užbaigia Napoleonas.

Gydytojas ir pacientas

Gydytojas, patikrinęs pacientą, sako:

— Tamsta esate stiprus, kaip ažuolas. Nesuprantu, kodėl pas mane atėjote.

— Aš atėjau jums televizijos aparato taisyti, — mikčiodamas atsako technikas.

Parinko Pr. Al.

D R A U D I M A I

231-2661 a r b a 233-3323

P. BARAUSKO AGENTŪRA

38 CEDARCREST DRIVE, ISLINGTON, ONT. (ROYAL YORK ir DUNDAS gatvių kampas)

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.

Teisininkas — advokatas, notaras

100 ADELAIDE ST. W., Room 107 TELEFONAS EM 6-4182 Toronto

DR. E. ZUBRIENE DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST (prie Dundas) Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTE DANTŲ GYDYTOJA

1796 BLOOR ST. W. (prie Keele) Priėmimo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais 2—9 v. v., antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 9—3.30 val. p.p. Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENE DANTŲ GYDYTOJA

262 Roncesvalles Ave. (prie High Park Blvd.) Tel. 535-7025

Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. V. SADAUSKIENE DANTŲ GYDYTOJA

129 GRENADIER ROAD (2-ras namas nuo Roncesvalles) Toronto. Telefonas LE. 1-4250

Priėmimo valandos: 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

George BEN, B.A.

Advokatas notaras

1134 DUNDAS ST. W., Toronto 3 Telefonas LE 4-8431

STANLEY WM. FROLICK, B.A.

advokatas notaras

80 RICHMOND ST. WEST Telefonas 362-2585

Istaigoje kalbama ir lietuviškai

NOTARAS A. LIUDŽIUS, B.L.

Bendradarbis V. S. MASTIS, LL. D. Namų ūkių ir betkurio verslo pirkimo — pardavimo dokumentų sudarymas, mirtgiciai, sutartys, testamentai ir kiti teisiniai reikalai. 408 Roncesvalles Avenue - Toronto. Margio vaistinės namų II aukštas. (Jėjos 15 Howard Park Avenue) Priėmimo laikas: kasdien nuo 10 v. r. iki 1 v. p.p. išskyrus trečiadienius ir sekmadienius. Antradienį ir penktadieniais nuo 6—8 v.v. Istaigos tel. LE 7-1708; Namų — CR 9-6166

Dr. P. VYTĖ DANTŲ GYDYTOJA

24 Calvington Dr., Downsview. (prie Keele ir šiaurę nuo Wilson Ave.) Priima pacientus pagal susitarimą Tel. 633-1167

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O. Wiktorija BUKOWSKA, R.O. 274 RONCESVALLES AVE. (prie Geoffrey St.) TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

draudimai

NAMŲ, AUTOMOBILIŲ KOMERCINIŲ IR KITŲ draudimo įstaiga

AL DUDA

ATSTOVAUJAMOS KANADOS, J.A.V-BIU IR UŽSIENIO DRAUDIMO KOMPANIJOS

769-4612 769-4131

— Ši sekmadienį 10 val. pamaldų metu įvyksta pirmosios Komunijos iškilnės. Einantieji pirmosios Komunijos sekmadienio rytą į par. salę renkasi 9.45 val. Po iškilmingų pamaldų bažnyčioje, parapijos salėje bus bendri pusryčiai. Šventės išvakarėse, šeštadienį, vaikučiai į salę renkasi 3 val. repetitijai, po kurios — iš pažinties bažnyčioje. Labai prašoma iškilnėse aktyviai dalyvauti vaikučių tėvelius bei šeimos artimuosius.

— Motinos Dienos iškilmingos pamaldos 11 val. Jų metu surenkamos intencijos Mišioms už motinas.

— Šis penktadienis — gegužės mėnesio pirmasis; vakare 7.30 val. Mišios ir gegužinės pamaldos.

— K.L.K. Moterų Dr-jos šios par. skyrius praėjusį sekmadienį turėjo paskutinį prieš vasaros atostogas susirinkimą. Paskirta \$50 par. ateitininkams vėliau įsigyti, \$25 Jaunimo Metams. Susirinkimas buvo gausus; ir draugią įstojo kelios naujos narės. Po susirinkimo buvo aplankyta keletas sergančių asmenų ir reikalingų globos šeimų.

— Šeštadienio vakare parapijos salėje labai jaukiai praėjo choro pobūvis, ir kurį buvo susirinkę apie 70 asmenų. Choro seniūnas J. Kuprevičius pasveikino choro vedėją S. Gailevičią ir visus choristus, palinkėdamas gražių vasaros atostogų, kartu pareikšdamas didelį dėkausmą, kad apie trečdalią choristų sudaro jaunimas, šiais metais įsijungęs į choristų eiles.

— Ši šeštadienį 9 val. ryto pamaldos už a.a. Petrą Traškevičių mirties metinių proga.

— Pakrikštyta: Ramūnas Petras Lapavičius ir Linda Ann Dorotik.

Šv. Jono lietuvių kapinėse paminklams pamatai išliejami šios savaitės viduryje. Dėl nepalankaus oro darbai šiek tiek užtruko. Užsakant paminklus ir juos patatant kapuose prašoma sekti, kad visi užrašai būtų tikslūs ir pateidėjamoje vietoje įrašyti. Pastatius kapuose paminklą, bet kokie netikslumai yra susiję su išlaidomis ir nesupratimais. Pranešama, kad lietuvių kapinėse neleistina mirusiųjų kapų uždengti cementiniais uždangalais; leidžiama kapą tik apdėminti metaliniu ar akmeniniu rėmu. Praktiškiausia, pastatius paminklą, ant kapo auginti natūralią žolę.

Kapinių taryba

Pabaltietės moterys suruošė pietus "Port of Call" restorane bal. 23 d. Dalyvavo garbės pirm. E. Jurkuvienė ir apie 40 trijų tautybių atstovų. Kvietasis kalbėjo adv. G. Balčiūnas papasakojo, įspindamas humorą, apie vedybas, ištuokas, skyrybas, nuosavybės teisę, mokesčius. Šiemet pabaltiečių moterų federacijai vadovauja lietuvės, todėl ir šiam pobūviui pirmininkavo V. Judzentiavičiūtė. Dalyvės kalba buvo labai patenkintos. D.

Pilietybės teismo įstaiga Toronto bus atidaryta ne tik įprastomis darbo valandomis kasdien, bet ir trečiadienį vakarais nuo 6 iki 9 val. pradedant gegužės 4 d. Tuo būdu norima palengvinti sutvarkyti Kanados pilietybės gavimą tiems, kuriems sunku ateiti dienos metu.

Ryšių su Lenkijos krikšto 1000 metų sukaktimi, Toronto miesto burmistras paskelbė lenkų tūkstantmečio savaitę nuo gegužės 2 iki 9 d. Savaitės paskelbimo iškilnės įvyko prie naujosios rotušės.

"Tėviškės Žiburių" aukotojai

\$10 auką atsiuntė A. Mačiulis; po \$5: A. Gaizauskas, C. Kuras, N. Pocius, J. Z. Baršketis, E. Čuplinskas, S. Laurinavičius, J. Krasauskas; po \$2: V. Puga, J. Narušis, V. Norkevičius; po \$1: J. Satkus, A. Paulionis, K. Galdikas, S. Paškauskas.

P A D E K A

Mano brangiam tėveliui mirus Suvalkų trikampyje, liūdesio valandose susilaukiau daug užuojautų per spaudą ir telefonu. Nuosirdžią padėką už tai reiškiau: O. J. Azubailiams, M. A. Dauksas, O. V. Marcinkevičiams, B. S. Prakapams ir A. B. Rickevičiams. Visiems dėkingas —

Bronius Agurkis, Edwarsville, Pa., JAV

ISNUOMOJAMAS RESTORANAS vasaros sezonui papiginta kaina Springhurst (Wasaga) prie Šv. Jono Kr. koplyčios. Skambinti telefonu Toronto 537-5124.

Laukuose dūkstant pavasario vėjams, Griošose mėlstant žibuoklių žiedams, Tyliai bekuždant medžių pumpurams, Telkias jaunystę kūrybos darbams...

JAUNIMO POEZIJOS

VAKARAS

"migrant žvakių šviesom"

Savo kūrybą skaito: L. SVĖGŽDAITE, torontietė; K. BARTESKA, montrealietis

Koncertuoja: skautų Mindaugo draugovės skudučių orkestras

Poezijos rinktinę deklamuoja: A. Bušinskaitė, Z. Slekytė, A. Bušinskas ir A. Puteris

VAKARAS ĮVYKS PRISIKĖLIMO PARAPIJOS SALEJE gegužės 15, sekmadienį, 6 v.v.

Įėjimas — laisva auka.

KLB jaunimo sekcija

NEKEPKITE PYRAGŲ ŠI SAVAITGALĮ!

Didelis pasirinkimas įvairiausių tortų ir pyragų

ši sekmadienį, gegužės 8 d., po kiekvienų pamaldų

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KAVINĖJE. Pelnas jaunimui.

ATEITININKŲ TĖVŲ KOMITETAS

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Toronto — ši sekmadienį, gegužės 8 d., 4 v. p.p., Prisikėlimo par. salėje. Paskaita — Nijolės Banienės. Meninę programą išpildys jaunimas: Maironio šeštad. mokyklos mokiniai, D. Rautiškių muzikos studijos mokiniai, vaikų darželio vaikučiai ir Toronto tautinių šokių grupė "Gintaras".

Motinos bus pagerbiamos pavasarinėmis rožėmis. Prie įėjimo moterų draugijų atstovės priims laisvą auką parengimo išlaidoms padengti. Šventės rengėjai, Toronto apyl. valdyba, maloniai kreipiasi į visų Toronto liet. parapijų gerb. kunigus Motinos Dienos pamaldose prisiminti lietuvių motinas, o visus torontiečius lietuvius kviečia gausiai atsilankyti į minėjimą.

Nuosirdžiai dėkojame gerb. N. Pr. M. seselėms, ypač ses. M. Celinai ir ses. M. Viktorijai, už gražių vaikučių paruošimą pirmajai Komunijai.

— Šią savaitę T. pranciškonų vienuolynas ir par. raštinės baigiami perkelti į naujusius pastatus, ir į ten kreipiamasi nuo šio šeštadienio. Naujuosiuose par. namuose specialiai savam naudojimui atskiras salutes gauna kolonijos studentai, skautai ir ateitininkai.

— Prašytos paskelbti Mišios: p. Marcinienės užpr. už a.a. M. Geležūnienę — ši trečiadi., 8.30 v.v.; p. Simkuvienės užpr. už a.a. A. Simkų — ši šeštadi., 7.30 v.v.; p. A. Senkaus užpr. už a.a. P. Senkų — ši šeštadi., 9 v.v.; p. Kešlūnienės užpr. už a.a. A. Simkų — ši sekmad., 10 v.v.

— Motinos Dienos novenos Mišios laikomos kasdien 8 v.r. Kurie gali, raginami uoliai dalyvauti.

— Gegužinės pamaldos šokiadieniais — 8 v. vak., o sekmad. — po Sumos. Šiose tradicinėse ir lietuvių pamėgtose pamaldose kviečiame uoliai lankytis.

— Šią savaitę — pirmasis mėnesio penktadienis. Mišios, išpažintys ir Komunija — 7, 7.30 ir 8 v. vak. Iš anksto susitarus, ryta lankomi ligoniniai ir aprūpinami sakramentais.

— Motinos Diena minima ši sekmadienį. Raginame už savo gyvas ir mirusias motinas priimti Komuniją ir paaugoti šv. Mišias. Gausiai dalyvaukime viešame Motinos Dienos minėjime.

— Kitą savaitę lankomos šeimos gyvenančios 15, 17 ir 19 pašto zonoje.

— Pradėtas pasiruošimas Sutvirtinimo sakramentui, kuris bus teikiamas šio mėn. pabaigoje, per Sekmines. Pamokos yra pas seseles antradi. ir ketvirtadi. 7 v.v. ir sekmad. — po 10 v. Mišios. Ryšių su Motinos Diena, ši sekmad. pamokos nebus. Registruoti ir dar neregistruoti vaikai gabenami tiesiai pas seseles. Vyresniam jaunimui ir suaugusiems, jei bus reikals, bus sudarytos atskiros instrukcijų grupės. Sutvirtinimo kūmai turi būti vyrai vyrų ir moteris moterų, praktikuoją katalikai, bent 14 metų amžiaus, patys priėmę Sutvirtinimo sakramentą.

— Chorų repetitijos: suaugusių — ketvirtadi., 7.30 v.v., studentų — trečiadi., 7 v.v.; vaikučių — penktadi., 6.30 v.v.

— Ši šeštadi. suaugusių ir studentų chorai išvyksta koncertuoti į Hamiltoną. Sėkmės! Autobusai nuo parapijos salės išeina 5 val. vak.

— Kurie norėtų pasinaudoti par. naująja sale, kviečiame ją rezervuoti dabar. Jos paklausa yra didelė, bet kiek įmanoma norėtume ją palaikyti švarioms.

Stepas Urbas iš Kapuskasing su ponia ir sūnum grįždami iš Niujorko aplankė Toronto gyvenančią dukrą ir keletą pažįstamų.

P A D E K A

Nuosirdžią padėką reiškiau už su rengtą man staigmeną ir už dovaną draugams puskietėms: V. Balaišienei, G. Baliūnienei, J. Bacevičienei, M. Boršt, M. Dauksienai, O. Dirmanienai, O. Derliūnienai, M. Genčienai, O. Kiršinienei, M. Knukšienai, J. Liutkienai, B. Prakapienei, O. Marcinkevičienai, Z. Simonaitienei, I. Staškevičiūtei, G. Vaitkienai.

Nuosirdus ačiū visoms — Onutė Azubailienė

Skubiai parduodami New Wasaga du VASARNAMIAI pilnai įrengti

su elektriniu šildymu, ir du SKLYPAI 117x235 dydžio.

Skambinti tel. HO 3-109 po 5 v. v., išskyrus savaitgalius.

Lankydami Toronto

nepamirškite užsukti dovanų, suvenyrų ir įvairių reikmenų krautuvėn "The Times"

1212 Dundas St. W. Tel. LE. 2-9547
Sav. A. MYCHAJLOWYCZ
Užsakymai priimami ir paštu.

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Telefonas WA 2-7981. Namų telefonas AM 1-0537.

City Driving School

OFFICIALIAI PRIZAPINTA Ontario Safety League. Nemokami nurodymai jūsų namuose arba mūsų klasėje turintis laikinąs leidimas. Ir jau galima pradėti važiuoti pirmą pamoką su standartine ar automatine mašina. 572 RLOOR ST. W. (prie Bathurst) Tel. LE 2-3656. Rytose HO 6-1331

MONTREALQUE

MONTREALIO LIETUVIŲ VISUOMENĖ KVIECIAME!

"BALTIJOS" VAKARĄ - BALIŲ

ŠEŠTADIENI, GEGUŽĖS 7 D., 7 VAL. VAKARO,

AUSROS VARTŲ PARAPIJOS SALEJE

Programoje:

- Birutės Nagienės modernaus šokio grupė
- Pianistas Raimundas Piešino
- Skautų vyčių tautinių šokių grupė
- Šokiams geros orkestras
- Bufetas
- Loterija

"BALTIJOS" STOV. KOMITETAS

Šv. Kazimiero par. žinios

3426 Parthenais St. Montreal 24, Que 1465 rue de Sève, Montreal 20, P. Q.

— Balandžio 30 d. įvyko iškilmingas V.D.L.K. Klubu atidarymas. Vertinį akmenį šventino kun. dr. F. Jucevičius. Įmūryti dokumentai ir sąrašas klubo pirmininkų. Pats akmuo juodo granito, ant kurio gražiai iškalta Lietuvos vėlytis, o apačioje lietuviškas užrašas — klubo vardas. Visa tai įmūryta sienoje. Po to sekė vakarienė. Pasirodė jaunimas su tautiniais šokiais ir solistai su dainomis. Žmonių prisirinko pilnutėlė salė. Buves klubo pirm. p. Paukštaitis oficialiai perleido pareigas naujam pirm. J. Petrui.

— Bažnyčioje prie durų yra padėtos dėutės su užrašais: "Aukos bažnyčios remontui". Remontas pratomas toks: statymas naujo altoriaus ir po to pagrindinis dažymas iš vidaus. Kol nebus surinkta užtektinai pinigų, remontas nebus vykdomas.

— Gegužės 7 d., 7.30 v.v., salėje bus Bowling-kėglų žaidėjų sezono užbaigimo vakarienė. Visi žaidėjai su šeimomis turės puikią vakarienę, o geriausi žaidėjai gaus dovanų.

— Moterystės sakramentą priimti ruošiasi: gegužės 14 d., 10.30 v.v. Peter Couture su Ona Paulauskaitė; gegužės 21 d., 2 v.p.p. Leonardas Fyleris su Genovaite Skripkiute.

— Gegužės 14 d., 7.30 v.v., salėje bus išleistuvės paskaitė, kurioje išskleista Los Angeles, U.S.A.

— Pirmasis mėnesio penktadienis — gegužės 6 d.; Mišios — 8 val. vakare.

— Motinos Dienos minėjimas įvyko gegužės 1 d. AV parapijoje. Kun. J. Gaudzė skaitė paskaitę apie motinas. Meninę programą išpildė šeštad. mokyklos ir lituanistinių kursų mokiniai.

— Praėjusio sekmadienio rinkliava \$129.73 Margučiu vakariene davė gryno pelno \$585.27.

— Parapijai aukoję: J. Valiulis \$75; St. Mekšriūnas, A. Vičas po \$40; Alf. Ruzgaitis \$30; J. Ziemka, B. Pauparėlis po \$25; A. Vičas \$24; J. Chichinskas, J. Kleiza po \$20; W. Alenskas, A. Naujokas po \$19; J. Radzevičius \$15; A. Mackevičius, B. Bunys, G. Alinauskas po \$10;

— Jonas Girdauskas nuvežtas į St. Gabrieli ligoninę operacijai. K. J. G.

Kanados Lietuvių Kredito Kooperatyvų pirmame pasitarime "Litui" atstovavo ved. P. Rudinskas, saskaitybos ved. D. Jurkus ir kredito komisijos pirm. S. Kėgaila. Pasitarimas įvyko Toronto "Paramos" patalpose balandžio 17 d. Jį globojo pirmasis ir didžiausias Kanados Lietuvių Kredito kooperatyvas "Parama". Pasitarimui pirmininkavo "Paramos" pirm. H. Stepaitis, sekretoriavo ižd. E. Jurkuvienė. Virš keturių valandų užtrukusiam posėdyje buvo išdiskutuoti bendrieji terminologijos, propagandos, santaupų ir skolinimo reikalai. Nors pasitarimo išvadose nėra privalomi nutarimai, kadangi kiekvienas kooperatyvas yra savarakiškas, tačiau be abejo visos valdybos ir pasitarime priimtus pakeidavimus atsižvelgs tolimesnėje savo veikloje.

"Baltijos" stovyklavietės vakarabalius žada būti įdomus ir paskutinis prieš vasaros sezoną. Visi kviečiami savo gausiu atsilankymu paremti stovyklavietės stovyką.

Kanados Lietuvių Kredito Kooperatyvų pirmame pasitarime "Litui" atstovavo ved. P. Rudinskas, saskaitybos ved. D. Jurkus ir kredito komisijos pirm. S. Kėgaila. Pasitarimas įvyko Toronto "Paramos" patalpose balandžio 17 d. Jį globojo pirmasis ir didžiausias Kanados Lietuvių Kredito kooperatyvas "Parama". Pasitarimui pirmininkavo "Paramos" pirm. H. Stepaitis, sekretoriavo ižd. E. Jurkuvienė. Virš keturių valandų užtrukusiam posėdyje buvo išdiskutuoti bendrieji terminologijos, propagandos, santaupų ir skolinimo reikalai. Nors pasitarimo išvadose nėra privalomi nutarimai, kadangi kiekvienas kooperatyvas yra savarakiškas, tačiau be abejo visos valdybos ir pasitarime priimtus pakeidavimus atsižvelgs tolimesnėje savo veikloje.

"Baltijos" stovyklavietės vakarabalius žada būti įdomus ir paskutinis prieš vasaros sezoną. Visi kviečiami savo gausiu atsilankymu paremti stovyklavietės stovyką.

Kanados Lietuvių Kredito Kooperatyvų pirmame pasitarime "Litui" atstovavo ved. P. Rudinskas, saskaitybos ved. D. Jurkus ir kredito komisijos pirm. S. Kėgaila. Pasitarimas įvyko Toronto "Paramos" patalpose balandžio 17 d. Jį globojo pirmasis ir didžiausias Kanados Lietuvių Kredito kooperatyvas "Parama". Pasitarimui pirmininkavo "Paramos" pirm. H. Stepaitis, sekretoriavo ižd. E. Jurkuvienė. Virš keturių valandų užtrukusiam posėdyje buvo išdiskutuoti bendrieji terminologijos, propagandos, santaupų ir skolinimo reikalai. Nors pasitarimo išvadose nėra privalomi nutarimai, kadangi kiekvienas kooperatyvas yra savarakiškas, tačiau be abejo visos valdybos ir pasitarime priimtus pakeidavimus atsižvelgs tolimesnėje savo veikloje.

"Baltijos" stovyklavietės vakarabalius žada būti įdomus ir paskutinis prieš vasaros sezoną. Visi kviečiami savo gausiu atsilankymu paremti stovyklavietės stovyką.

Kanados Lietuvių Kredito Kooperatyvų pirmame pasitarime "Litui" atstovavo ved. P. Rudinskas, saskaitybos ved. D. Jurkus ir kredito komisijos pirm. S. Kėgaila. Pasitarimas įvyko Toronto "Paramos" patalpose balandžio 17 d. Jį globojo pirmasis ir didžiausias Kanados Lietuvių Kredito kooperatyvas "Parama". Pasitarimui pirmininkavo "Paramos" pirm. H. Stepaitis, sekretoriavo ižd. E. Jurkuvienė. Virš keturių valandų užtrukusiam posėdyje buvo išdiskutuoti bendrieji terminologijos, propagandos, santaupų ir skolinimo reikalai. Nors pasitarimo išvadose nėra privalomi nutarimai, kadangi kiekvienas kooperatyvas yra savarakiškas, tačiau be abejo visos valdybos ir pasitarime priimtus pakeidavimus atsižvelgs tolimesnėje savo veikloje.

"Baltijos" stovyklavietės vakarabalius žada būti įdomus ir paskutinis prieš vasaros sezoną. Visi kviečiami savo gausiu atsilankymu paremti stovyklavietės stovyką.

Kanados Lietuvių Kredito Kooperatyvų pirmame pasitarime "Litui" atstovavo ved. P. Rudinskas, saskaitybos ved. D. Jurkus ir kredito komisijos pirm. S. Kėgaila. Pasitarimas įvyko Toronto "Paramos" patalpose balandžio 17 d. Jį globojo pirmasis ir didžiausias Kanados Lietuvių Kredito kooperatyvas "Parama". Pasitarimui pirmininkavo "Paramos" pirm. H. Stepaitis, sekretoriavo ižd. E. Jurkuvienė. Virš keturių valandų užtrukusiam posėdyje buvo išdiskutuoti bendrieji terminologijos, propagandos, santaupų ir skolinimo reikalai. Nors pasitarimo išvadose nėra privalomi nutarimai, kadangi kiekvienas kooperatyvas yra savarakiškas, tačiau be abejo visos valdybos ir pasitarime priimtus pakeidavimus atsižvelgs tolimesnėje savo veikloje.

"Baltijos" stovyklavietės vakarabalius žada būti įdomus ir paskutinis prieš vasaros sezoną. Visi kviečiami savo gausiu atsilankymu paremti stovyklavietės stovyką.

Kanados Lietuvių Kredito Kooperatyvų pirmame pasitarime "Litui" atstovavo ved. P. Rudinskas, saskaitybos ved. D. Jurkus ir kredito komisijos pirm. S. Kėgaila. Pasitarimas įvyko Toronto "Paramos" patalpose balandžio 17 d. Jį globojo pirmasis ir didžiausias Kanados Lietuvių Kredito kooperatyvas "Parama". Pasitarimui pirmininkavo "Paramos" pirm. H. Stepaitis, sekretoriavo ižd. E. Jurkuvienė. Virš keturių valandų užtrukusiam posėdyje buvo išdiskutuoti bendrieji terminologijos, propagandos, santaupų ir skolinimo reikalai. Nors pasitarimo išvadose nėra privalomi nutarimai, kadangi kiekvienas kooperatyvas yra savarakiškas, tačiau be abejo visos valdybos ir pasitarime priimtus pakeidavimus atsižvelgs tolimesnėje savo veikloje.

"Baltijos" stovyklavietės vakarabalius žada būti įdomus ir paskutinis prieš vasaros sezoną. Visi kviečiami savo gausiu atsilankymu paremti stovyklavietės stovyką.

Kanados Lietuvių Kredito Kooperatyvų pirmame pasitarime "Litui" atstovavo ved. P. Rudinskas, saskaitybos ved. D. Jurkus ir kredito komisijos pirm. S. Kėgaila. Pasitarimas įvyko Toronto "Paramos" patalpose balandžio 17 d. Jį globojo pirmasis ir didžiausias Kanados Lietuvių Kredito kooperatyvas "Parama". Pasitarimui pirmininkavo "Paramos" pirm. H. Stepaitis, sekretoriavo ižd. E. Jurkuvienė. Virš keturių valandų užtrukusiam posėdyje buvo išdiskutuoti bendrieji terminologijos, propagandos, santaupų ir skolinimo reikalai. Nors pasitarimo išvadose nėra privalomi nutarimai, kadangi kiekvienas kooperatyvas yra savarakiškas, tačiau be abejo visos valdybos ir pasitarime priimtus pakeidavimus atsižvelgs tolimesnėje savo veikloje.

"Baltijos" stovyklavietės vakarabalius žada būti įdomus ir paskutinis prieš vasaros sezoną. Visi kviečiami savo gausiu atsilankymu paremti stovyklavietės stovyką.

Kanados Lietuvių Kredito Kooperatyvų pirmame pasitarime "Litui" atstovavo ved. P. Rudinskas, saskaitybos ved. D. Jurkus ir kredito komisijos pirm. S. Kėgaila. Pasitarimas įvyko Toronto "Paramos" patalpose balandžio 17 d. Jį globojo pirmasis ir didžiausias Kanados Lietuvių Kredito kooperatyvas "Parama". Pasitarimui pirmininkavo "Paramos" pirm. H. Stepaitis, sekretoriavo ižd. E. Jurkuvienė. Virš keturių valandų užtrukusiam posėdyje buvo išdiskutuoti bendrieji terminologijos, propagandos, santaupų ir skolinimo reikalai. Nors pasitarimo išvadose nėra privalomi nutarimai, kadangi kiekvienas kooperatyvas yra savarakiškas, tačiau be abejo visos valdybos ir pasitarime priimtus pakeidavimus atsižvelgs tolimesnėje savo veikloje.

"Baltijos" stovyklavietės vakarabalius žada būti įdomus ir paskutinis prieš vasaros sezoną. Visi kviečiami savo gausiu atsilankymu paremti stovyklavietės stovyką.

Kanados Lietuvių Kredito Kooperatyvų pirmame pasitarime "Litui" atstovavo ved. P. Rudinskas, saskaitybos ved. D. Jurkus ir kredito komisijos pirm. S. Kėgaila. Pasitarimas įvyko Toronto "Paramos" patalpose balandžio 17 d. Jį globojo pirmasis ir didžiausias Kanados Lietuvių Kredito kooperatyvas "Parama". Pasitarimui pirmininkavo "Paramos" pirm. H. Stepaitis, sekretoriavo ižd. E. Jurkuvienė. Virš keturių valandų užtrukusiam posėdyje buvo išdiskutuoti bendrieji terminologijos, propagandos, santaupų ir skolinimo reikalai. Nors pasitarimo išvadose nėra privalomi nutarimai, kadangi kiekvienas kooperatyvas yra savarakiškas, tačiau be abejo visos valdybos ir pasitarime priimtus pakeidavimus atsižvelgs tolimesnėje savo veikloje.

"Baltijos" stovyklavietės vakarabalius žada būti įdomus ir paskutinis prieš vasaros sezoną. Visi kviečiami savo gausiu atsilankymu paremti stovyklavietės stovyką.

Aušros Vartų par. žinios

3426 Parthenais St. Montreal 24, Que 1465 rue de Sève, Montreal 20, P. Q.

— Gegužės 6 d. — pirmasis mėnesio penktadienis. Mišios bus ir vakare 7.30.

— T. St. Kulbis išvyko pastoriaciniam darbui; grįš birželio mėn. gale.

— T. Gediminas Kijauskas, S. J., buvo išvykęs ši savaitgalį į Klevlandą organizaciniais reikalais.

— Aukos bažnyčios fondui. G. Sibitienė, J. Kazenavičius, J. Cipiliuskaitė-Tanner — po \$5; A. Zubricki, V. Kačergius, A. Jonešis, J. Kuprevičius, P. Narbutas, M. Lavinskas, H. Adomonis, A. Pakulis — po \$10; A. Gudas, H. Braginetz, A. Rusinas, P. Barteska, A. Zlotkus — po \$15; Vl. Janušauskas, D. Baltrušonis — po \$20; J. A. Rugienius — \$24; J. Lapinskas — \$25; dr. V. Pavilainis — \$75.

— Lituanistinių kursų laidą baigė 20 mokinių.

Organizuojamas žvejų ir medžiotojų klubas Montrealyje susilaukė gyvo dėmesio. Iki šiol jau užsiregistravo 37 asmenys.

Gegužės 8 d. AV par. salėje, tuojau po pamaldų, yra šaukiamas žvejų ir medžiotojų klubo steigiamasis susirinkimas; kviečiami atvykti visi pareiškę norą būti klubo nariais. Taip pat maloniai kviečiami atvykti ir visi tie, kurie dar nėra užsiregistravę, bet galvoja būti organizuojamo klubo nariais. Bus renkami klubo valdomieji organai ir aptarti bendri klubo veikimo pagrindai. Visais organizuojamo klubo reikalais prašome kreiptis: Pr. Bukauskas DO 6-2367, St. Kėgaila PO 7-5956, A. Mylė PO 7-4530, J. Šiaučius DO 6-3884; vakare PO 7-2781.

Initiatorių vardu J. Šiaučius

"Litas" primena, kad balandžio mėn. 30 d. visi bankai savo klientams prirašė palūkanas už santaupas. Užtat dabar pats geriausias laikas pas perkelti į "Litą", kuris moka 5% už šėrus ir 4% už depozitus ir dar duoda nemokamą gyvybės draudimą iki 2000 dolerių bendros santaupų sumos.

MONTREALIO STOVYKLAVIETĖS GALES NAUDOTIS VISO PASAULIO LIETUVIAI

Patirtis rodo, kad tautinio auklėjimo srityje stovykloms atlieka didelį vaidmenį. Paskutiniu metu net Pasaulio Liet. B-nė suorganizavo atskirą padalinį stovyklų reikalams.

Stovyklų vadovybės stengiasi sudaryti programą, kuri jaunimą patraukia ir auklėja mums pagidajama linkme. Lietuvių stovyklų rengiamos ne pasipelnymo tikslu — mokeskis imamas tik faktinoms išlaidoms padengti — maistui. Jeigu vaikas būna šeimoje, tėvams tiek pat kainuoja.

Stovyklavietės